

Priporočila – ničvredna valuta?

Zakaj samoupravni organi ne upoštevajo priporočil, ki bi nam lahko bila pri premagovanju skupnih težav velika pomoč?

Pred leti smo sprejeli novo ustavo SFRJ, ker so dotodanje družbene in politične spremembe prerasle staro. Ko je bil osnutek nove ustave še v razpravi, smo velikokrat ugotavljali, da odpira nova ustava proces deatizacije, ali bolj domače: da načena proces odmiranja države. V temeljnih načelih nove ustave je posebej poudarjeno, da je v SFRJ neodtujljiva podlaga človekovega položaja in njegove vloge poleg vsega drugega predvsem tudi samoupravljanje, ki je v tem, da občani kar najbolj neposredno usmerjajo družbeni razvoj, izvršujejo oblast in odločajo o drugih družbenih zadevah.

Vlogo države in njenih organov pri opravljanju mnogih splošnih zadev moramo nadomestiti z nečim novim. Pri izbiri nismo bili v zadregi, saj imamo v družbeni ureditvi samoupravljanje z njegovimi zelo razvejanimi oblikami.

Ustava je temeljni zakon. Povsem razumljivo je, da so razni državni organi začeli takoj prenašati mnoge pristojnosti navzdol, neposredno na občane. Vse kar je novo, se namne, vadno poraja v težavah in v bolečinah. Tudi nam ni šlo gladko in se nam še zdaj kar precej zataka. Gospodarstvu je na voljo precej več sredstev kot prej. Toda takrat, ko denarja ni bilo, smo skrbeli za otroško varstvo, za šole, za štipendiranje, za izobraževanje in porabili za vse to več denarja kot danes!

V šolstvu imamo zdaj nemogoče stanje, ker ni denarja; štipendiranje smo skorajda opustili, izobraževanje nam ni mar. Republiški organi in občinske skupščine sprejemajo priporočila in nenehno opozarjajo na pomembnost teh nalog, nihče pa teh priporočil ne jemlje resno.

Zdaj ni več zakonitih predpisov za vsa področja, ni več obveznih navodil »od zgoraj...« Toda priporočila nižjih organov, priporočila, ki so plod skupnih dogovorov in izražajo skupne interese, nam kljub temu niso mar. Z njimi bi morali prav zdaj, v prehodnem obdobju, ustvarjati zavesten red, ki bi veljal za vse! Zal pa si krojimo red in politiko vsak po svoje.

Nič čudnega torej, če naš skupni voz tako rad močno škriplje. Toda zaman se izgovarjamo na občino, na sistem in na vse drugo! S priporočili se resda ne da nič kupiti, toda če bi jih zavestno upoštevali vsi samoupravni organi v delovnih organizacijah, bi lahko bila priporočila most, preko katerega bi ob združevanju sil prebrodili mnoge težave.

MILOŠ JAKOPEC

Nedeljsko medobčinsko atletsko tekmovanje v Novem mestu je bilo zares množično, saj je samo med pionirji nastopilo kar 115 tekmovalcev, teklo pa je tudi

93 pionirk iz raznih osnovnih šol Dolenjske in Bele krajine. Tekmovanje je pokazalo, da postaja atletika na dolenskih tleh vedno bolj priljubljena (Foto: F. Mikec)

Končno sodobna bencinska črpalka v Trebnjem!

Ze več let je bilo čutiti spricho vse večje motorizacije v občini in naraščajočega tranzitnega prometa, da je modernejša črpalka nujno potrebna. Pred nekaj dnevi je bila sklenjena s podjetjem PETROL pogodba, po kateri bo prva sodobna črpalka v občini Trebnje dograjena najkasneje do občinskega praznika. Stala bo pri odvepu na levi strani ceste v smeri Ljubljane. Razpisana je že licitacija za izvajalce del, ker bi radi z delom čimprej začeli. Tovarna DANA z Mirne bo postavila ob črpalki tudi prodajalno zaprtih pijač, v načrtu pa je tudi okrepčevalnica. Ko bo na voljo denar, nameravajo postaviti črpalko tudi na nasprotni strani, medtem ko za uredništev izgradnje kopalnice in delnega restavriranja gradu, za kar so že narejeni načrti, zaenkrat še ne kaže.

V občini se bo občutno povečal dohodek od prodajnega bencina in od večjega priliva turistov, izpolnjena

pa bo tudi vrzel bencinskih črpalk na avtomobilski cesti od Otočca do Ljubljane.

Gradac: licitacija za vodovod končana

Na licitaciji za gradnjo vodovoda na področju Gradaca je zmagalo metliško komunalno podjetje, ki je ponudilo za okoli 12 milijonov nižjo ceno kot ostali udeleženci iz vrst gradbenih podjetij. Prebivalci Gradaca in okoliških vasi, ki bodo dobile vodovod, že komaj čakajo, da bodo z deli začeli.

V SPOMIN NA 25-LETNICO UPORA

Dolenjski muzej, oddelek NOB, bo za 25-letnico upora priredil potujočo razstavo o letu 1941. Potujoča razstava bo potovala od šole do šole in bo na vsaki popolni osemletki po teden dni. Prirejena bo tako, da bo v besedi in sliki prikazala razburljivo leto 1941 od podpisa pogodbe

Novica, da bo čez dobra dva meseca začel delovati na Mirni gori težko pričakovani TV pretvornik, bo gotovo razveselila vse Belokranjce. Pred kratkim je bil med predstavniki občinske skupščine Ornomelj in RTV Ljubljana sklenjen dokončen dogovor, da se dela na Mirni gori nemudoma prične.

Z okrepljeno TV postojanko na Kumu, ki je pred kratkim začela delovati, je postal sprejemni signal na Mirni gori dovolj močan za pretvarjanje na 12. kanal, s tem pa je nastala možnost za postavitve pretvornika. Občinska skupščina je obljubila do 25. maja urediti ob stolpu leseno stavbo, dostop

na stolp, priključek za elektriko, uzemljitev in še nekatere druge instalacije, medtem ko je investitor drugih naprav RTV Ljubljana.

TV pretvornik na Mirni gori bo spuščen v pogon za dan borca, poizkusno pa bo deloval že kakih 20 dni prej. Servisna služba bo od RTV dobila vsa potrebna navodila, kako lastnikom TV sprejemnikov omogočiti prenos z 12. kanala. Pri vsakem TV aparatu bo potrebno le manjše popravilo, lahko kar na lastnikovem domu, hkrati s tem pa bodo morali prilagoditi še antenske sisteme.

Te malenkosti najbrž ne bodo lastnikom televizorjev

27. april bomo lepo počastili

Obletnico ustanovitve OF bodo v novomeški občini povsod lepo proslavili. Po vseh šolah bodo imeli proslave s kulturnimi sporedi, razen tega pa bodo organizirali tudi nekaj javnih proslav.

Na predvečer praznika, 26. aprila, bo v novomeškem domu kulture prireditev, ki jo organizira občinski odbor SZDL. Po krajšem uvodnem govoru o nastanku OF na našem področju bo nastopilo Mestno gledališče iz Ljubljane z znano dramo Heinarja Kippharda »V zadevi J. Roberta Oppenheimerja«. Na prireditev so vabljeni še posebej vsi nosilci partizanske spomenice, drugi občani pa si lahko predstavijo ogledajo z vstopnicami, ki jih dobijo na običajnih mestih.

4. julija TV pretvornik na Mirni gori

sklepe vesela, saj ne bo večjih stroškov in ne potov, uresničila pa se jim bo dolgoletna želja — spremljati ljubljanski televizijski program.

Prvomajska srečanja v Spodnjem Posavju

V počastitev praznika dela prirejajo ObSS Krško, Selnica in Brežice srečanja športnikov kegljačev, šahistov in strelcev z zračno puško. Srečanja športnikov iz delovnih organizacij bo že tretje te vrste. 22. aprila ob 17. uri se bodo srečali šahisti v Brežicah, 24. aprila ob 9. uri strelci v Krškem na plavalnem bazenu, 26. aprila pa kegljači ob 16. uri v Selnici. Vsa moštva bodo nastopala z 10-članskimi ekipami.

Pavk

Delavske športne igre v Krškem

1. maja letos se bodo začele V. delavske športne igre, ki jih že nekaj let sem prireja občinski sindikalni svet. Iz leta v leto sodeluje na teh igrah več tekmovalcev. ObSS jih je razpisal letos v vseh disciplinah. Tekmovanja bodo trajala do 4. julija, to je do občinskega praznika.

Novomeški atleti v Banjaluki

V okviru priprav za devetlet zlet bratstva in enotnosti, ki bo prihodnje leto v Banja Luki tudi novomeški atleti, Pionirji bodo tekmovali v teku na 500 m, odrasli pa v švedski štafeti z bakljami. Tekmovanje je prirejeno v spomin na osvoboditev Banja Luke.

OD 21. APRILA
DO 1. MAJA

Nekako do 27. aprila bo prevladovalo deževno vreme. V ostalem pretežno sončno, vendar pogoste krajevno plohe ali nevihte, zlasti okrog 1. maja.

Dr. V. M.

Pravijo mu tudi »čudežni otrok...« Komaj osemletni DUSKO OBRANOVIC iz Kočevja se igraje in smeje spušta tudi že v globoke in duhovite šahovske kombinacije. Tokrat je obračunal tudi s pet let starejšimi pionirji in v simultanki dosegel lep uspeh: 7 zmag in 3 remije! Vsekakor imajo prizadevni in nadvse uspešni kočevski šahisti vrsto pogumnih mladih igralcev, ki jih bodo dostojno zamenjali. Veseli pa smo tudi lahko, da dobiva šah na Kočevskem tako množična tla! (Foto: Ivan Stanič, Kočevje)

ČEMU URBANISTIČNA BIROKRACIJA?

Tovariš urednik!

Ze vrsto let sem naročnik Dolenjskega lista. Odkrito moram reči, da mi vsebina lista vedno bolj ugaja. Ne prinaša le suhoparnih poročil o delu dolenjskih in posavskih občinskih skupščin, pač pa tudi zanimive in poučne članke o razvoju kmetijstva, o obnovi vinogradov itd. V njem ne manjka niti zabavnega čtiva, slehernega bralca pa zanima tudi podlistek Iva Pirkoviča »Gradovi umirajo«. Na kratko: vsebina Dolenjskega lista lahko zadovolji še tako zahtevnega bralca. Dolenjski list je kot pokrajinski tednik prekosil samega sebe. V zadnji, 15. številki, od 14. aprila pa sta vzbudila mojo pozornost dva sestavka, zavoljo katerih sem se odločil napisati nekaj pripomb.

Na drugi strani je bil objavljen sestavek, iz katerega sem razbral, da si republiški urbanistični inšpektorat lasti posebne pravice. Strokovnjak-arhitekt je sestavil zazidalni načrt, omenjeni inšpektor pa je imel na ta načrt samo nekaj pripomb. Ko so načrt uskladili z njegovimi pripombami in ga vnovič predložili v potrditev je urbanistični inšpektorat zahteval kopico popravkov.

Kočevski tovarnjaki preobremenjeni?

Ukrepi za omejitve osnega pritiska pri tovarnjakih so prizadeli tudi prevozniško podjetje AVTO KOČEVJE. Ker v podjetju niso upoštevali zakonskih določil, jih je republiški inšpektorat za ceste večkrat predlagal za pravno kazni in za kazni občinskemu sodniku za prekrške. V podjetju se ne strinjajo z ukrepi. Menijo, da so bili primerni ukrepi potrebni takrat, ko smo v tujini nabavljali tovarnjake, kupovali licence za izdelavo vozil in deov v domačih tovarnah, pa tudi takrat, ko so šla vozila na registracijo!

OGINGA ODINGA ODSTOPILO — Podpredsednik Kenje je te dni odstopil s položaja podpredsednika republike. Izstopil je tudi iz vladajoče afriške nacionalne unije Kenje.

Na šesti strani je objavljen daljši sestavek »Bi radi gradili hišo?« V njem je nazorno povedano, koliko nepotrebnih potov, sitnosti in stroškov ima preprost in neuk človek, preden sploh dobi gradbeno dovoljenje, da bi si sezidal skromen domek. Vrh vsega pa je odvisen še od dobre volje republiškega urbanističnega inšpektorata, če druge birokracije sploh ne vzamemo v račun.

Ob branju takšnih sestavkov se človek nehoti vpraša: ali smo pri nas res svobodni državljani, ali pa je demokracija samo na papirju? Le zakaj je 20 let po svobodi še toliko birokracije? Kako le je mogoče, da ima v svobodni, demokratični državi ena sama oseba (v mislih imam republiškega urbanističnega inšpektorja) tolikšno oblast in da lahko samovoljno za vse občine v republiki odloča, kdo bo kje gradil, kaj in kako bo gradil itd. Kaj pa strokovnjaki-arhitekti v občinah? Mar oni nič ne znajo? Mar so res samo v republiškem urbanističnem inšpektoratu tako vsevedni?

Človeku se zazdi, da pri nas sploh ni ne republiških in ne zveznih poslancev in ne republike in ne zvezne skupščine. Ali ne bi mogli ti organi sprejeti zakonov, ki bi olajšali postopek pri gradnji in bi odpravili samovoljo posameznikov? Smatram, da bi se to dalo urediti, saj smo odpravili ali pa sprejeli že marsikak nepriemer in zastarel zakon. To, kar predlagam, bi bilo v korist posameznikov in v korist celotne skupnosti.

JOZE SKETA
Podbočje

Med štirimi bosta dva izbrana

Volilna komisija pri občinskem odboru SZDL v Novem mestu je na nedavni seji evidentirala štiri doslej predlagane kandidate za zvezni kongres SZDL v Beogradu. Med predlaganimi in evidentiranimi kandidati bosta dva izvoljena. Doslej so za delegate na zvezni kongres SZDL predlagani: Majda Jerab, inž. Niko Rihar, inž. Tatjana Lavrič in inž. Konrad Mehle. Sd.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Predsednik Tito je doživel v Bukarešti, kamor je prispel v ponedeljek na uradni obisk, nadvse priščen sprejem. Naša državna in partijska delegacija vračata tako obisk Gheorgha Gheorghija Deja, ki je bil pred tremi leti v Jugoslaviji. Obisk se je zakasnil, ker je med tem Dej umrl, kasneje so reorganizirali romunsko državno in partijsko vodstvo in tako je do tega državnika obiska prišlo šele zdaj. Obisk sam je nedvomno potrditev nenehno razvijajočih se gospodarskih, kulturnih in političnih stikov med obema sosednjima državama. V pozdravnih govorih na bukareštanskem letališču pa sta predsednik Tito in predsednik državnega sveta LR Romunije soglasno ugotavljala, da so še velike možnosti za to, da bi medsebojno sodelovanje še bolj utrdili in razširili. To je tudi namen Titovega obiska v prijateljski Romuniji.

Drug pomemben dogodek preteklega tedna, ki ga je treba posebej omeniti, je nenadna smrt iranskega predsednika Arefa. Helikopter, v katerem se je peljal s še nekaterimi člani vlade in ožjega spremstva, je strmoglavil in se razbil, v njem pa so našli smrt vsi potniki in člani posadke. Nekateri so sicer razširili govorice, da je šlo za sabotažo, vendar so v Iraku take vesti zanikali. V vsej državi so razglasili mesec dni žalovanja in uvedli policijsko uro. Nekaj dni po smrti-pa so za novega predsednika imenovali brata tragično umrlega predsednika generala Abdela Rahmana Arefa, ki se je prav te dni mudil v Sovjetski zvezi.

Seveda se ob tem samo po sebi ponuja vprašanje, kakšna bo politika novega predsednika. Ali bo na-

daljeval politiko svojega brata, ali pa bo ubral druga pota? Po tem, kar je sam povedal, bo odločno nadaljeval tisto, za kar se je zavzemal njegov brat, se pravi za sodelovanje z ZAR, kar je tudi najbolj kočljivo, v notranji politiki pa je kurdsko vprašanje tisto, ki je že doslej povzročalo hude glavobole.

Predsednik Tito v Romuniji

Ob tem niti ne omenjamo kaj različnih političnih silnic v samem Iraku, ki bi tudi utegnile po svoje vplivati na oblikovanje Arefove politike, ker general le nima tolikšnega političnega ugleda in niti tolikšne politične moči, kakor jo je imel njegov brat.

Dogodki v Južnem Vietnamu so tudi pretekli teden polnili prve strani svetovnega časopisja. Položaj se je za odtenek spremenil, ker je Kyjeva vlada slovesno obljubila budističnemu gibanju, da bo najkasneje v petih mesecih razpisala volitve. Tako je pritisk budističnega vodstva sicer popustil, demonstracij pa s tem še vedno ni konec. Prav to pa odpira čisto novo poglavje vietnamske krize, saj se je ob tem jasno pokazalo, da so Američani zgradili svojo južnovietnamsko politiko na trilih temeljih. Izkazalo se je namreč, da tisto vietnamsko ljudstvo, ki ga hočejo »osrečiti«, demonstrira proti njim

in se noče osrečiti. Sam Južni Vietnam pa je zdaj razdeljen kar na tri dele. Prvi neznamen del države v rokah Američani skupno s saigonsko vlado, drugi del se je uprl Saigonu in mu poveljuje odstavljeni komandant saigonske vojske Thy, in tretji — večina ozemlja — ki ga drže v rokah partizani.

Predvsem zanima svetovne komentatorje, kaj budisti pravzaprav hočejo. Zdaj so to budisti tudi jasno povedali: neodvisni Južni Vietnam, ki bi ga vodila ustavno izvoljena vlada in parlament. Ob tej izjavi pa zdaj ugibajo, kakšna bi bila pravzaprav ta budistična vlada. Treba je namreč vedeti, da so štiri petine Južnih Vietnamcev budistične vere in da imajo budistični menihi velikanski vpliv v množicah. Pravi ti menihi pa nič določnega ne povedo o svojih odnosih do osvobodilne fronte. Vendar pa je znano to, da so v vodstvu osvobodilne fronte tudi budistični menihi in da so budisti nasploh prepričani, da jim osvobodilna fronta nič noče, temveč le želi njihovo sodelovanje. Vse to pa utrjuje prepričanje, da izgublja ZDA v Južnem Vietnamu zadnjo pravno podlago za svojo vojaško intervencijo. Če bi namreč nova vlada jasno povedala, da ne mara tujega vmešavanja, bi padel zadnji vsaj navidezni razlog za to, da se ZDA z vojaško intervencijo vmešava v njihove zadeve, saj trdijo, da so tam zato, ker jih je legalna vlada Južnega Vietnamu prosila za pomoč. Nekaj ameriških senatorjev je že izjavilo, da Združeni državam pač ne bo kazalo drugega, kot da se umaknejo iz tega dela sveta. Johnson pa vojno stopnjuje in so ameriška letala že bombardirala predmestje Hanoia.

Pokongresna konferenca v Novem mestu

V nedeljo, 24. aprila, se bodo v Novem mestu ponovno zbrali delegati krajevnih organizacij SZDL, ki so bili izvoljeni lani in so sodelovali na redni letni konferenci 23. januarja. Razpravljali bodo o minulem VI. kongresu SZDL Slovenije in VI. kongresu SZDL Jugoslavije, ki bo predvidoma v začetku junija.

VI. kongres je brez dvoma odprl vrsto izredno zanimivih vprašanj, ki jih bo morala organizacija rešiti tudi v vsakdanjem življenju. Glavna naloga občinskih političnih organizacij in vseh občanov je dosegati boljše uspehe za hitrejši napredek. Spoprijeti se bomo morali s številnimi

USTASKI ZLOČINEC NA ZATOZNI KLOPI — Te dni se je v zahodnomestnem mestu Konstanca začela obravnava zoper ustaskega zločince Stanka Karduma, ki je lani junija streljal na bivšega jugoslovanskega konzula Klariča in ga hudo ranil.

osebni napakami, najprej pa z vprašanjem kadrov, ki lahko bistveno vplivajo na hitrejši gospodarski razvoj občine. Pričakujemo, da bodo delegati predlagali učinkovite ukrepe za izboljšanje kadrovskega sestava in odnosa do delovne sile. Saj ni nobena tajnost, da strokovnjaki zapuščajo nekatere naše delovne organizacije in iščejo zaposlitev drugje ali celo v tujini. Zakaj? Najbrž ne skrbi mo dovolj za dobro počutje delavcev, najbrž jim ne nudimo zadostne strokovne in

družbene vzgoje! Takšnim in podobnim vprašanjem je namenjena nedeljska konferenca. Sd.

Osebni avto obstal na strehi

14. aprila zvečer se je na avtomobilski cesti pri Pijuski primarija huda prometna nesreča. Trajče Stojanovski iz Skopja je vozil tovornjak s priklopcem iz Ljubljane proti Zagrebu. Pavle Koptar ga je začel prehitovati z osebnim avtomobilom nemške registracije. Pri tem je pripeljal nasproti osebnemu avtomobilu, zato se je Koptar skušal umakniti nazaj na desno. Pri tem se je zaletel v zadnji del priklopa tovornjaka, avto pa se mu je prevrnil na streho. Sopotnik Janeza Koptarja je vrglo iz avtomobila in je obletel s hudimi poškodbami pod njim. Huje je poškodovan tudi voznik. Oba so odpeljali v bolnišnico. Na osebnem avtomobilu je 15.000 Ndin škoda, na priklopi pa 400 Ndin.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

Jugoslavija in GATT

V Zenevi tečejo pogajanja o carinskih koncesijah med predstavniki Jugoslavije in članicami Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT). To je pogoj, da postane Jugoslavija redna članica GATT. Najprej je bila pridružena članica, z nadaljnjim razvojem gospodarstva in s spremembo gospodarskega sistema pa so nastali pogoji za sprejem Jugoslavije v redno članstvo. Tako bo Jugoslavija postala 69. članica te mednarodne organizacije, s čimer se odpirajo našemu izvozu ugodnejše perspektive.

TISOČLETNICA POLJSKE DRŽAVE — Preteklo nedeljo so se začele na Poljskem velike proslave tisočletnice ustanovitve poljske države. Na velikem zborovanju v Poznanju je govoril prvi sekretar poljske združene delavske partije Wladislaw Gomulka, ki je poudaril, da sta v novejši poljski zgodovini pomembna dva dogodka: prehod Poljske na pot graditve socializma in vrnitev zahodnih področij do Odra in Nise matični poljski državi.

OBOTE JE POSTAL PREDSEDNIK UGANDE — Za predsednika Ugande so izvolili dosedanjega predsednika vlade Miltona Oboteja ter mu dali velika izvršna pooblastila. Pred tem so v Ugandi sprejeli ustavo, s katero so odpravili federalni sistem in vso oblast prenesli na osrednjo vlado in parlament. S tem so tudi formalno rešili politično krizo, ki je trajala v tej afriški deželi dva meseca. Kriza je nastala sprito neuspelega državnega udara februarja letos. Vlada je zaroto pravočasno odkrila in je Obote takrat začasno suspendiral ustavo in odstavil takratnega predsednika Ugande Edwarda Muteso.

NAPAD NA KITAJSKO VELEPOSLANISTVO V DZAKARTI — Več tisoč demonstrantov je pred letni teden napadlo kitajsko veleposlanstvo v Dzakarti ter ga razdejalo.

JOHNSON V MEHIKI — Ameriški predsednik Johnson se je odpravil na nenadni obisk v Mehiko, kjer je odkril spomenik Abrahamu Lincolnu. Obisk ni uraden in ga tolmačijo kot poskus, da bi ZDA razčistile svoje odnose z državami Latinske Amerike, ki so se zaradi intervencije v Dominikanski republiki in kasnejših dogodkov v tem delu sveta precej skalili. Neposreden razlog za ta obisk pa je v tem, ker so odpotniki 19 latinskoameriških držav na zasedanju v Panami zavrnili ameriški predlog za spremembo ustanovne listine organizacije ameriških držav. Podprli so mehiški predlog, ki se zavzema za večje pravice vodilnih organov organizacije ameriških držav.

ABDUL AL IRIJANI UBIT — Vrščica dolžnosti predsednika je menške republike Al Irijanija so pretekli teden ubili. Abdul al Irijani je bil hkrati tudi minister za lokalno upravo.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

TITO V BOSNI. Na svojem potovanju po Bosni in Hercegovini je predsednik republike Tito obiskal Drvar, Bosanski Petrovac, Bihać in Banja Luko. Vseposvojski je imel pristržna snidenja z ljudmi. V neposrednih pogovorih med predsednikom in preprostimi delavci je bilo ogromno topline, predvsem pa odkritosti in medsebojnega zupanja. Ob prihodu v Banja Luko, ko se je ravno pripravljalo k dežju, je predsednik Tito spregovoril zbrani množici tako neposredno in preprosto, da se je zdelo, kakor da je to intimen pogovor, ne zborovanje. Ob tej priložnosti je tovariš Tito govoril tudi o komunistih in o njih med drugim dejal, da mora biti v njihovih vrstah več discipline. Komunisti — je rekel Tito — so vojaki v revoluciji, in to ne le v vojni, temveč tudi v socialistični izgradnji. Komunisti morajo biti prvi za zgled.

V pogovoru z družbenopolitičnimi delavci Banja Luke jim je predsednik Tito položil k srcu, da morajo s pravilnim delom opraviti zaupanje ljudstva. Ne glede na težave, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, se morajo varovati odklonov od nalog in ciljev gospodarske reforme.

ZBOROVANJE SLOVENSkih NOVINARJEV V LJUBLJANI. Na izrednem običnem zboru Društva novinarjev Slovenije so obširno govorili o vlogi novinarja v družbeni izmenjavi mnenj. Med drugim so menili, da so časnikarji na prehodu, ko občila objektivno več ne morejo biti transmisija državnih in drugih organov, vlogi družbene tribune, instrumenta občanov za izmenjavo

informacij, mnenj in stališč pa še niso povsem dorasli. Zato so z novim statutom društva in pravilnikom o sprejemanju v članstvo zaostriili vprašanje kvalificiranosti novinarjev. Časnikar je resda družbenopolitični delavec, a obenem je tudi strokovnjak v svojem poklicu. Zmotno je razumevanje novinarskega dela kot opravila, ki ni stroka in ki ga je zmožen opravljati vsakdo, ki zna kaj napisati.

ZDRAVILISCA PO NOVEM. Socialnozdravstveni zbor republiške skupščine je obravnaval zdravilišča v novi luči. Ko je začrtal politiko te važne zdravstvene dejavnosti,

PRVI ZA ZGLED

sti, je zasledoval tale cilj: da bi bile postelje v zdraviliščih bolj enakomerno zasedene s pacienti, ki jim bo nadaljevanje ali nadomestilo bolnišničnega zdravljenja odobreno na podlagi strožjih medicinskih kriterijev. Na zasedanju zbora so obravnavali tudi ukrepe za izboljšanje materialnega položaja borcev NOV.

ZAKAJ UVAZAMO? Ob otvoritvi 70. zagrebškega velesajma je predsednik zvezne gospodarske zbornice Tone Bole izrekel tudi tole misel:

»Odslej bomo uvažali tuje blago ne samo zato, da bo naš trg bolje založen, temveč

bomo kupovali tudi tiste tuje izdelke, ki lahko glede kakovosti in asorimana pozitivno vplivajo na domače proizvajalce in jih usmerijo v intenzivnejšo ter sodobnejšo proizvodnjo.«

Udeležba na zagrebškem velesajmu je izredno ugodna: 1073 razstavljalcev iz petindvajsetih držav.

PREDVSEM ORGANIZACIJA DELA. V četrtkovem televizijskem »Aktualnem pogovoru« so sodelovali člani delovne enote kombiniranega obrata 1 rafinerije v Sisku. Poleg delavcev se je pogovora udeležil tudi predsednik izvršnega sveta Sabora Hrvatske Mika Spiljak, ki je med drugim dejal, da brez dobre organizacije dela v podjetju ni ne dobre delitve ne uspešnega samoupravljanja.

DRUGI DOGODKI TEDNA: ● Pravijo, da se je naraščanje cen ustavilo, saj se je v marcu indeks cen na drobno zmanjšal za 0,2 odstotka. ● V Celju je bil kongres industrijske kemije naše republike, kjer so razpravljali o možnostih za nadaljnji razvoj te pomembne industrijske panoge. ● V Beogradu pripravljajo teze za zakon o turizmu, prvi predpis te vrste v naši državi. V njem bodo natančneje začrtali status turističnih krajev, delo potovalnih agencij in birojev, gradnjo za potrebe turizma itd. ● V marcu se je povečala industrijska proizvodnja za 4,1 odstotka, produktivnost pa je bila za 7 odstotkov večja kakor v istem obdobju lani. ● Predstavniki izvršnih svetov Slovenije in Srbije so se pogovarjali o možnostih za intenzivnejše sodelovanje med obema republikama.

Draga črka!

Ena črka, ki jo lahko ljudje, posebno pa uradniki, poštarji, trgovci, železničarji in drugi, ekspektivni uslužbenci mimo grede prezrejo, je zahtevala že precej denarja, da o slabi volji in izgubljenem času sploh ne govorimo. Gre namreč za Trebnje in Trebinje v Hercegovini. Nesrečni sta se že mnogo krat pripeljal npr.: robo iz slovenskih tovarn po bližnjici preko Trebinja v Trebnje. Trgovci, podjetniki, pa tudi pisarniški ljudje poznajo v Trebnjem več zanimivih podobnih potovanj, ki včasih vključijo kot vmesno postajo tudi Trebelno...

Pogodba za regulacijo reke Mirne sklenjena

Nedavno je bila sklenjena pogodba z republiškimi vodnim skladom in izvajalcem del — Dolenjsko vodno skupnostjo — o ureditvi 1250 m struge reke Mirne in zemljišč okrog nje na področju posestva Slovenska vas. Delo bo veljalo 48 milijonov; od tega so 16 milijonov prispevala podjetja v občini Trebnje. V letu 1967 in 1968 bodo z regulacijo nadaljevali do pritoka potoka Sotle, v naslednjem letu pa bodo regulirali tok skozi naselje Mirno. Hkrati bodo pripravljali tudi regulacijo Temenice, ki bi jo začeli urejevati od mesta, kjer ponikne navzgor kot tudi čistilne naprave.

Uspehi nad pričakovanjem

Prvi podatki o letošnjem tromesečnem družbenem planu na področju občine Metlika so ugodni, celo bolj kot so pričakovali. V nekaterih kolektivih je tromesečni plan že presežen, vsekakor pa sta najbolje poslovala Beti in Komet. V večjih težavah je edino Pečarija v Gradcu, ker za peči, ki so jih doslej izdelovali, ni več toliko interesentov. Graditelji hiš se vse bolj navdušujejo za centralno kurjavo, zato se v gradaški pečariji pogovarjajo o preusmeritvi proizvodnje.

Varčuj in vlagaj pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI prej

12 ha za frankinjo, žametno črnino in šipon

Kmetijska zadruga na Bizeljskem bo dajala kredite samo za obnovo vinogradov in hlevov — Prednost imajo kooperanti

Kmetijska zadruga na Bizeljskem je ta teden začela zasajati nove vinogradniške površine. Za trto je pripravila 12 hektarov zemljišč, na katerih bo odslej rasla modra frankinja, žametna črnina in šipon. Šipon sadijo zato, ker na tistem računajo, da bi nekoč pozneje poskusili izdelovati domače polpeneče vino. Na tržišču je vino take vrste zelo iskano.

Prihodnje leto bodo zasadi- li s trto dva hektara in pol

zemljišča v Pišecah. Zemlj- ska dela bodo dokončali do jeseni letos. Za vzgojo sadik ima bizeljska zadruga lastno trsnico, deloma pa jih vzga- ja tudi pri kooperantih. V Stari vasi so letos cepili 70.000 trt, da jih bodo imeli za pri- hodnje leto.

Na Bizeljskem tudi zaseb- niki pridno obnavljajo vino- grade. Trsnica je zaradi tega nujno potrebna. Zadrugi svet je minuli teden veliko raz- pravljalo o vinogradništvu in

sklenil, da bo zadruga dajala posojila iz hranilno kreditne- ga odseka samo za obnovo vinogradov in hlevov. Kredite bodo dobili v prvi vrsti tisti kooperanti, ki se bodo s čvr- sto pogodbo vezali na zadrug- go.

Kleti na Bizeljskem nekaj časa še ne bodo gradili, na- kupili pa bodo stroje za pre- delavo grozdja. Blizu 400.000 N din so namenili za nakup nove stiskalnice, ki jo bodo verjetno dobili že letos.

KOOPERACIJI PREDNOST TUDI LETOS, UGOTAVLJAJO V KZ BREŽICE

KJE SO ŠE SKRITE REZERVE?

Slehera delovna organizacija si po reformi prizadeva, da bi čimbolj pocenila in povečala proizvodnjo. Takšno nalogo si je dal tudi kolektiv kmetijske zadruge v Brežicah. Zadruga je uspešno

Ne ISKRA, pač pa Obrtni servis!

Tiskarski škrt nam jo je zagodel tudi zadnji teden: avtomatične proge za tovarno uporov ni izdelala semiška ISKRA, temveč Obrtni servis v Semiču. Le-ta je doslej izdelal že tri take stroje, v Ljubljani pa na te stroje montirajo potrebne instrumente in odpošljejo vse skupaj šentjernejski tovarni. Vsaka taka proga nadomesti 50 delavcev. — Bralce prosimo, da neljubo napako op- rostijo!

Tudi fičko je prisopihal na vrh Smuka!

Zadnji teden smo poročali, da je prišel na Smuk nad Semičem prvi avtomobil — bil je spaček. Danes pa smo zvedeli, da se je opogumil tudi Jože Hutar iz Škofje Loke in pred dnevi pripeljal s fičkom prav do vrha gore. Ze pred mesecem so z velikimi napori pripeljali na Smuk tu- di drobilce za kamenje, s katerim meljejo gramoz za popravilo poti in pripravljajo pesek za novo turistično po- stojanko. F. D.

zaključila 1965. leto in je ustvarila za okoli dva in pol milijona nove vrednosti. Plan je preseglala za 15 odstotkov. K boljšim finančnim uspehom so ji pripomogla tudi ugodnejše tržne cene, predvsem cene za izvozno blago.

V podjetju računajo, da lahko ustvarijo še več. Rezer- ve vidijo predvsem v pove- čanju hektarskega donosa žitaric, v večjem pridelku krmilnih rastlin ter v večjem prirastku živine. Izkoristiti morajo tudi vse možnosti za večji pridelok sadja, če bo letina ugodnejša. K boljše- mu uspehu bo pomagala skrbnejša organizacija dela, združena z večjo izkorišče- nostjo kmetijskih strojev in prevoznih sredstev.

Tudi na kooperacijo ne bo- do pozabili, saj so lani imeli nekaj zelo uspešnih oblik sodelovanja z zasebnimi kme- tovalci. V letu 1965 so usta- novili kooperacijski obrat, ki je precej preseglal zastavljeni plan. Omejili so se v glav- nem na vzrejo svinj in pi- ščancev. Močno so povečali

Prispevki občanov za pokopališče

Krajevna skupnost Ribnica gradi nov del pokopališča v Hrovači, ki ima površino 2700 kv. metrov. Prebivalci iz 12 vasi so prispevali blizu 800.000 S din in nad 100 kub. metrov lesa. Opravljena je že polovica predvidenih del.

tudi odkup mleka. Vrednost kooperacijske proizvodnje je znašala lani 129 milijonov starih dinarjev.

Izvoz v središču zanimanja

Seminar, ki ga je ObsS pri- pravil za člane sindikata v Brežicah, vsebuje izredno za- nimivo tematiko in je res škoda, da ni bolje obiskan. Pred dnevi je predaval to- variš Rudi Videtič z republi- ške gospodarske zbornice. Govoril je o jugoslovanskem izvozu, regionalnih skupinah in meddržavnih carinskih sporazumih na svetovnem tr- žišču. Posebej je obrazložil položaj Jugoslavije in našo nadaljnjo izvozno usmeritev. Odgovoril je tudi na več vprašanj udeležencev.

Veliko povpraševanje po prašičih

Na sejem prašičev v No- vem mestu, ki je bil v petek, 18. aprila, so kmetje pripel-jali 556 prašičkov v starosti od 6 do 12 tednov in 18 star- jih do 6 mesecev. Cena mlaj- šim prašičkom je bila od 15.000 do 21.000 Sdin, cena starejšim pa od 22.000 do 36.000 Sdin. Ker je bilo pov- praševanje veliko, so rejci s cenami znatno poskočili.

Brežice: izredno živahen sejem

V soboto, 16. aprila, so na tedenski sejem za prašiče v Brežicah pripeljali 940 pujskov. Zelo živahne kupčije so bile sklenjene v 875 primerih. Cene: pujski, stari do tri mesece, so šli v promet po 1000 din kg, večji pa največ po 550 din za kg žive teže.

Živinski sejmi v Zdolah in Krškem

Svet za kmetijstvo in goz- darstvo pri Obs Krško je po razpravi na svoji zadnji seji sklenil predlagati občinski skupščini, naj odobri v ob- čini več živinskih sejmov. Predlog glasi, naj bi bili v Zdolah namesto dveh doseda- njih štirje živinski sejmi na leto, v Krškem pa naj bi bil živinski sejem vsako prvo sredo v mesecu.

TURIZEM IN DEVIZE

— Vidiš, tudi mi smo za devizno politiko, odpri smo camping za pešce...

VEČ SKRBI ZA VARNOST!

V kočevskih in ribniških podjetjih je vedno več ne- sreč pri delu. Vse kaže, da treba o varnosti pri delu več razpravljati in tudi ukre- pati. Povečanje delovnih mest pač ne more biti opravičilo tega, da se nesreče množijo. Na nedavnem medobčinskem posvetu je bilo ugotovljeno, da navzlic prizadevanju HTV komisij in samoupravnih or- ganov v delovnih organizaci- jah v obeh občinah nesreče še vedno naraščajo. Lani je bilo v ribniški občini več kot 200 nesreč, v kočevski pa 780 nesreč pri delu. Največ- krat botruje nesrečam pri delu brezbriznost prizadetih. Ni torej dovolj, če uporab- ljamo sredstva za HTV za- ščito, pač pa je treba tudi ljudem razložiti in povedati, kako naj se ravna, da se bodo obvarovali nesreče. Tak- šnih posvetov, kot je bil ta o HTV zaščiti, bi bilo lahko več.

Kmetijski nasveti

Pripravki za varstvo rastlin

Razen dobrega semena, kolobarja, pravilnega gnojenja, nepregoste setve in uničevanja plevela je poznavanje in uporabljanje pripravkov za boj proti škodljivcem in bo- leznim za kmetovalca velikega pomena. Navzlic temu, da ima človek v naravi tudi svoje zaveznike (ptice pevke), da zna vzgajati odpornejše sorte rastlin in da lahko uni- čuje škodljivce tudi mehanično, mu je kemija dala pred- vsem učinkovita kemična sredstva.

Na tisoče pripravkov izdelujejo kemične tovarne v svetu. Z ozirom na to, kako jih uporabljamo, jih delimo na škropiva, prašiva, razkužila, vabe, odvračala ipd. Z ozi- rom na to, proti čem so namenjena, pa jih delimo na fungicide (sredstva proti glivičnim boleznim), insekticide (proti žuželkam), akaricide (proti pršicam) itd.

■ **FUNGICIDI** (sredstva proti glivičnim boleznim). Baker, žveplo in živo srebro imajo lastnost, da v zelo majhnih količinah ovirajo širjenje glivičnih bolezni. Te prvine vsebujejo modra galica, ki jo potrebujemo za pri- pravo bordojske brozge, bakreno apno, žvepieno-apnena brozga, koloidno žveplo, razna razkužila za semena kot ceresan, agtonal in druga. Kemiki so odkrili tudi organske snovi, ki delujejo proti rastlinskim boleznim. Taka znana pripravka sta dithan in lirotan, ki sta že močno izpodri- nila galico.

■ **INSEKTICIDI** (sredstva proti škodljivcem). Neka- teri strupi iz te skupine morajo priti v želodec žuželke, to pa je mogoče le pri tistih, ki same ali njihove ličinke dele rastlin grizejo. Te snovi vsebujejo navadno arzen, svinec ali fosfor ter služijo kot vabe za miši, bramorje, voluharje in druge škodljivce. Druga skupina strupov de- luje že, ko se jih žuželke samo dotaknejo. Take snovi so drevesni karbolineji in krezolni pripravki, ki jih uporab- ljamo za zimsko škropljenje, nikotinski pripravki, ki jih manj uporabljamo, in piretrinska sredstva, ki jih je začela na novo proizvajati tovarna zdravil Krka v Novem mestu. Pridobiva jih iz rastlin bolhača, ki dobro uspeva ob Ja- dranu.

■ Tretja skupina kemikalij proti škodljivcem so pri- pravki, ki so živčni in želodčni strup hkrati. Pravo revolucijo na tem področju so povzročili Švicarji, ko so v drugi svetovni vojni iznašli prašek DDT, ki je sestavni del znanega pantakana in pepina. Vendar so se žuželke na ta strup delno privadile in nima nanje več tako pu- gubnega učinka. Nadomestila so ga še boljša sredstva, dasiravno DDT pripravke še veliko uporabljamo. Znani strupi iz te skupine so še gameksan z oznako HCH ali 666 in parathion (tudi z oznako E 605), ki je zelo hud strup tudi za človeka in čebele in ki ga uporabljamo v zelo majhnih koncentracijah. Podobna strupa sta fosferno in metasistoks.

■ Na koncu tega kratkega pregleda je treba omeniti še pline (fumigante) in sredstva za boj proti plevelom (s tujo besedo herbicidi). S plini uničujemo škodljivce tako, da zaplinito s njimi skladišča in druge prostore. Za razkuževanje shramb uporabljamo zlasti ogljikov žvep- lec, za razkuževanje sadik pa je znan pripravek cyklon, ki vsebuje strupeno cianovodikovo kislino. Iz cele vrste pripravkov za uničevanje plevelov naj bo omenjena skup- na deherbanov za odstranjevanje plevela v žitih ter gesa- prim in simazin za uničevanje letih v koruzi in gesagard za uničevanje plevela v krompirju.

Kako dolgo še monopol »Agrohemije«?

Po gospodarski reformi se je cena umetnim gnojilom že za- voljo novih ekonomskih instru- mentov povečala. Padec v potrošnji smo tako čutili že lan- skega jesen. Po dosedanjih oceni se bo letošnja pomlad potroš- nja še zmanjšala. To seveda pomeni, da moremo ob vsem tem pričakovati manjšo rast- linsko in živinorejsko proiz- vodnjo. Kaže, da so potrebni ukrepi. Tudi se je treba vpra- šati, kako bi zmanjšali nepo- trebne stroške pri dosedanji di- stribuciji umetnih gnojil.

Vsa naročila za umetna gno- jila namreč romajo k AGRO- HEMIJI v Beograd, ki tudi od- reja, iz katere tovarne bodo dobile kmetijske zadruge in

posestva umetna gnojila. Doga- ja se, da dobi slovenski kupec gnojila iz skladišča v Kosovski Mitrovici in plača stroške za prevoz po železnici — 8,4 sta- rega dinarja za kilogram! Če dobi isto gnojilo iz Ruš, plača za prevoz le 1,60 st. din za kg. Gnojilo, ki prispe iz bolj od- daljenega kraja, je razen tega bolj izpostavljeno okvaram.

Jugoslovanska kemična indu- strija proizvaja dovolj gnojil, zato najbrž tako močna cen- tralna distribucija s tako dra- gim poslovanjem za potrošnika ni potrebna. Ali je sploh go- spodarno, da vozijo južni po- trošniki gnojila s severa, se- verni pa z juga?

M. S.

KLOPOTEC

Kako smo točkovali stanovanja

Postopek se je preveč zavlekel, saj so stanovalci šele po 7 mesecih zvedeli kako in kaj - Odločbe so ležale pri hišnih svetih tudi po tri tedne - V novomeški občini najbrž ne bomo plačevali razlike najemnin za nazaj - S člankom odgovarjamo tudi našim naročnikom, izmed katerih so nas mnogi naprosili, naj glede te zadeve ponovno povprašamo, kaj meni o njej Stanovanjsko podjetje

Upamo, da so bile minuli teden v novomeški občini razdeljene stanovalcem vse odločbe o točkovanju in revalorizaciji stanovanj. Potrebno je reči »upam«, saj je stanovanjsko podjetje odposlalo vse odločbe že 25. marca. Z dostavo se je zaključilo pri hišnih svetih: nekateri so potrebovali kar po 14 dni, preden so predali odločbe naslovnikom v svojih stavbah...

Na točkovanje je bilo veliko pripomb in kritik. Tudi upravičenih kritik je bilo precej. Pri stanovanjskem podjetju pravijo, da so komisije dovolj na drobno informirali, kako naj opravijo svoje delo. Ponekod pa so bile v posameznih stanovanjskih blokih popisane samo po nekaj stanovanj, drugih pa si sploh niso ogledali, češ: »V blokih so tako in tako vsa stanovanja enačala«. Tak pomanjkljiv in neodgovoren popis je bil narejen na primer v naselju Nad mlini.

Stanovanja v večjih stanovanjskih blokih so resda enaka, vsaj bila so pred leti, ko so bili bloki zgrajeni. V času od takrat pa so bile v posameznih stanovanjih opravljene razne izpremembe, vrednost stanovanj pa je v isti stavbi različna tudi z ozirom na to, na katero stran neba je stanovanje obrnjeno, kako visoko je od

tal, kako daleč ima stanovalec do pralnice, do kleti, do shrambe in do drugih skupnih prostorov. Vse to bi morale komisije pri popisu upoštevati.

Vsi stanovalci, ki menijo, da so bili pri točkovanju prizadeti, se lahko pritožijo. Pritožbe naj naslovijo na stanovanjsko podjetje v Novem mestu, napišejo in oddajo pa naj jih takoj!

Največ razburjenja pa je bilo zavrženo plačila razlik pri najemninah. Nove najemnine namreč tečejo po predpisih od 1. avgusta 1965 dalje. Za točkovanje in revalorizacijo stanovanj smo potrebovali do izdaje odločb kar 7 mesecev! V tem času so izšli predpisi, skupščine so sprejele odloke, ustanovljena pa so bila tudi stanovanjska podjetja. Brez plačil za nazaj ni majhno, najemniki pa naj bi plačali dolžno razliko za nazaj v 4 mesecih. Nekaterim se je nabralo tega dolga precej, ljudje so z draginjo že tako in tako dovolj prizadeti, zato ni nič čudnega, če negodujejo. Vsi bodo prav gotovo veseli vesti, da se novomeško Stanovanjsko podjetje namerava tako kot nekatera druga v Sloveniji odrediti plačila razlike v najemninah! O tem, za stanovalce zelo pametnem predlogu, še razpravljajo.

M. J.

ZDRUŽENA ORGANIZACIJA ZZZB NOV V OBCINI KOČEVJE

Od prizadevnosti članov je odvisno

Novi odbor čakajo številna, še nerešena vprašanja - Mlajši člani se premalo udeležujejo v delu organizacije - Tudi majhna pozornost lahko veliko pomeni - Kočevje predlagano za domicil IX. brigade

12. aprila je bila v Kočevju ustanovna skupščina organizacije ZZZB NOV. Vse tri organizacije: Zveza borcev, Združene rezervnih oficirjev in podoficirjev ter Zveza vojaških vojnih invalidov, ki so dosedaj delale samostojno, so v svojih vrstah združevale ljudi, vedno pripravljene prispevati svoj del za splošni napredek občanov in njihova družbenega življenja.

Združena organizacija ima okrog 2400 članov in bo v bodoče še lažje delovala, od prizadevnosti članov pa je odvisno, kako bodo rešena številna življenjska vprašanja članstva, kot so stanovanjsko, zdravstveno, delovno in socialno vprašanje. Člani organizacije so povečini starejši ljudje, ki so svoje mladostne sile že izčrpali v ljudski revoluciji in v izgradnji nove demovine ter od njih ne moremo pričakovati tistega poleta kot pri mladih ljudeh. Navzlic temu pa so bili starejši člani v lanskih akcijah organizacije bolj aktivni kot mladi. Kaj je vzrok, da se mladina premalo udeležuje

v delu organizacije, je težko reči, morali pa bomo ta pasivni odnos bolj resno preučiti.

Reševanje stanovanjskih, zdravstvenih, socialnih in delovnih vprašanj je odvisno predvsem od organizacije. Ker se pri delitvi stanovanj in podpori pristojni organi opirajo na njene odločitve, ne moremo valiti krivde na te organe, pač pa je organizacija za svoje članke premalo skrbela, če kateri še danes živi v slabem stanovanju. Podobno velja tudi za reševanje drugih vprašanj.

Nekaterih pomanjkljivosti pa organizacija ZZZB NOV ne more sama rešiti. Ureditev pokopališča padlih borcev v Kočevju, sprejemanja otrok padlih in še živelih borcev na delovna mesta, prehitre upokožitve članov ZZZB NOV v delovnih organizacijah, so vprašanja, kjer ne odloča organizacija. Zanje so odgovorni organi delovnih organizacij in občine.

Pogovorili so se tudi o notranjem delu v organizaciji, vrste bolnih in oslabilih čla-

nov se največkrat nihče ne spomni. Ko so člani VVI iz Kočevja organizirali obisk bolnega člana Jožeta Zalarja, se je ta prišel osebno zahvaliti na skupščino in vsi prisotni so lahko čutili koliko zadovoljstva in sreče more dati tudi majhna pozornost.

Skupščina je premalo razpravljala o življenju ljudi po vaseh in bolj oddaljenih krajih.

Prisotne so pozdravili predstavnik garnizije JLA iz Ribnice, predsednik občinske skupščine Kočevje, član Glavnega odbora ZZZB NOV iz Ljubljane in ljudski poslanec Franc Kolar iz občine, Trebnje, nekdanji komisar IX. brigade, ki je predlagal Kočevje za domicil IX. brigade. Brigada je bila ustanovljena v Kočevju in Kočevski Reki, v njej pa so bili številni borci prav iz Kočevske.

Novo izvoljeni odbor z Jožetom Boldanom - Silnim na čelu čakajo mnoge naloge, ki jih bo treba reševati v sodelovanju z vsemi kočevskimi občini in organi v občini. P. Š.

KAKO GRADITI BREZ DENARJA?

Lani ob tem času je bilo že znano, koliko denarja je na voljo za gradnjo borčevskih stanovanj - Letos ne ve še nihče nič: v občinskem proračunu je na razpolago 13 milijonov Sdin - Z oročitvijo pri Dolenjski banki in hranilnici bi se teh 13 milijonov povečalo za polovico, drugega denarja pa za zdaj še ni - Kje dobiti sredstva za borce-kmete?

Občinski odbor Zveze združenj borcev Novo mesto je lani s pomočjo občinskih sredstev, sredstev stanovanjskega sklada in z udeležbo podjetij in republike uspešno reševal stanovanjsko vprašanje nezaposlenih borcev. Problem še ni rešen, saj je še vedno precej nezaposlenih borcev brez stanovanj. Še posebej pa je pereče stanovanjsko vprašanje borcev - kmetov.

V bodoče se obeta še huje. potrebnega bo več denarja kot do zdaj, prav letos pa ga je na voljo veliko manj. Razen tega se družine borcev še vedno povečujejo, borci se pri nas še vedno selijo s podeželja v mesto, kjer se zaposlujejo, precej pa je zaposlenih borcev, ki so tik pred upokožitvijo, pa nimajo stanovanj.

Lani je občinski odbor ZB zgradil za nezaposlene borce

11 stanovanj. Denar so prispevali: občinska skupščina, stanovanjski sklad, delovne organizacije, ki so oročile denar, in republika. 6 stanovanj se je sprostito s preselitvijo v nova stanovanja. Skupaj je bilo torej lani rešenih 17 perečih stanovanjskih problemov. Poleg tega je lani stanovanjski sklad nudil za 49 milijonov 100 tisoč Sdin kreditov za zasebne graditelje - borce. Od tega je bilo 25.600.000 Sdin porabljenih za novogradnje, 23.500.000 Sdin pa za dograditve in adaptacije. Razen tega je bilo že lani odobrenih 38 milijonov Sdin kreditov iz stanovanjskega sklada za gradnje v 1966. Ta denar, namenjen borcem zasebnim graditeljem, bo letos porabljen za novogradnje (27.600.000 Sdin) in za adaptacije (10.400.000 Sdin).

Lani je bilo odobrenih 13 milijonov din kreditov borcem - kmetom. Republika je pri-

spevala 8 milijonov, občina Novo mesto pa 5 milijonov. Iz tega naslova je dobilo 42 članov kredite za nujna popravila svojih stanovanjskih hiš na podeželju.

Vsega je bilo lani z novogradnjami in adaptacijami rešenih 163 primerov, porabljenih pa je bilo za to 170 milijonov Sdin. V 104 primerih so bila dana individualna posojila članom, 42 primerov je bilo, ko so dobili manjša posojila kmetje - borci, 17 članov organizacije pa se je preselilo v nova ali kako drugače pridobljena stanovanja.

Letos bi bilo treba rešiti 25 perečih stanovanjskih problemov nezaposlenih borcev in takšnih, ki delajo v manjših, revnih podjetjih, 26 perečih problemov pa je v večjih podjetjih. Kaj storiti z borci - kmeti in kako jim pomagati, še nihče ne ve. Na terenu je 90 zelo nujnih primerov, v katerih bi po 500.000 din posojila veliko zaleglo. Potrebovali bi torej 45 milijonov Sdin. So primeri, ko živijo cele družine, štiri do petčlanske, v eni sami sobi, v med vojni porušeni ali požgani hiši, ki je bila le zasilno popravljena pred 20 leti.

Precej težav in nevšečnosti je tudi pri lokacijah in nakupu zemljišč. V ožjem gradbenem okolišju ni več lokacij, zemljišč ni mogoče kupiti, prosilci pa mesece in mesece čakajo, preden lahko začnejo graditi. Prav tako ni bilo uspeha s priporočilom Obs Novo mesto, naj bi borci orostili plačila komunalnega prispevka ali pa jim ta prispevek zmanjšali. Za letos vedo samo to, da bo v proračunu na voljo 13 milijonov Sdin. In še nekaj: lani v tem času so na občinskem združenju borcev že vedeli, koliko denarja je na voljo za gradnjo stanovanj, letos pa ne vedo še prav nič.

M. J.

Fr. Slana: Prenos ranjenega partizana

USTANOVLJENA JE ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV ZA OBCINO NOVO MESTO

Posredujmo mladini tradicije NOB!

Ustanovni občni zbor občinske Zveze združenja borcev NOV v Novem mestu je 16. aprila potekal bolj v ponavljanju že znanih zadev kot v obravnavanju perečih problemov,

o katerih je slišati na krajevnih organizacijah med razgovori z bivšimi borci in aktivisti.

Stevilo vlog za priznanje posebne delovne dobe zaradi sodelovanja v NOB se je zadnje čase podvojilo. Te ugodnosti zahtevajo posamezniki, ki nimajo prav nobenih zaslug ter zahteve tudi uveljavljajo z lažnimi in s plačanimi izjavami. Takih znanih konkretnih primerov je slišati na terenu veliko, vendar na občnem zboru posamezni primeri niso bili niti navedeni niti obravnavani. Mladini posredovati tradicije NOB, predvsem moralne vrline borcev in aktivistov, je bilo že velikokrat poudarjeno, enako tudi na tem zboru. Kot je znano, pa je bilo dosedaj glede tega zelo malo ali odločno premalo narejeno, čeprav mladina želi, da bi o tem vedela čimveč. Krivda zato je na organizacijah Zveze borcev, ki so močno odpovedale tudi pri letošnji Kurirčkovi pošti, pri kateri sodeluje z velikim veseljem in dobro voljo mnogo pionirjev.

Zadeve borcev »rešujejo« zadnje čase z različnimi utemeljitvami mnoge delovne organizacije tako, da jih enostavno silijo v po-

koj, ker to predpisi omogočajo. S tem na hitro »rešijo« tudi njihove stanovanjske težave. Če je to pravilen in pravičen odnos do borca, o tem pa kot kaže, nihče ne razmišlja. V razpravi so grajali slabo udeležbo mlajših rezervnih oficirjev in podoficirjev pri raznih akcijah, ki jih organizira ZROP. Najslabše je glede tega v Novem mestu. V razpravi so se dotaknili tudi nerazumljivih težav, ki jih imajo borci pri reševanju svojega stanovanjskega problema. To niso le finančne, marveč čisto še večje administrativne težave okoli lokacijskih in gradbenih dovoljenj, ki pogosto mnogim ubijejo voljo do dela.

Občnega zbora sta se udeležila tudi organizacijski sekretar CK ZKS Viktor Avbelj in član republiškega združenja borcev NOV Jože Borštnar. Tovarš Borštnar, ki je tudi sodeloval v razpravi, je med ostalim naglasil, da bi morali mladini posredovati predvsem moralne vrline borcev v času NOB. Take vrline bi morali imeti borci in aktivisti tudi pri svojem vsakodnevnem delu ter preiti od besed k dejanjem.

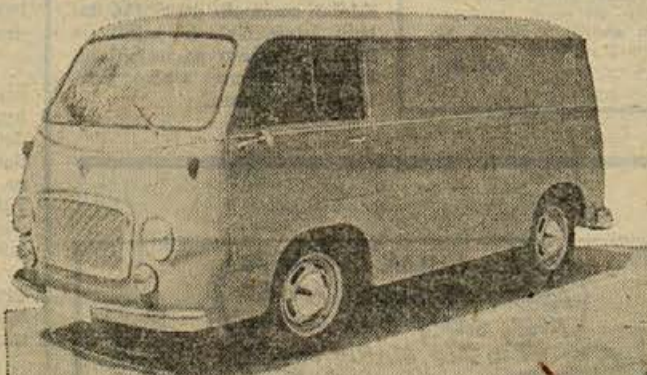
INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

omogoča lastnikom tuje valute nakup avtomobilov IMV-1000

KOMBIBUS
TURIST
SERVIS
KURIR

ZA DEVIZNA SREDSTVA

POSEBNE UGODNOSTI:

- Dobava vozil po enostavnem in hitrem postopku
- Vozila vplačate na tekoči račun 521-1-355 pri NB Novo mesto
- Vozilo lahko vplača tudi sorodnik iz tuzemstva
- Kupcem ni potreben lasten devizni račun

ZAHTEVAJTE TAKOJ INFORMACIJE, POJASNILA IN PONUDBE!

Prodajni oddelek
INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
Novo mesto

Vloga SZDL Slovenije v nadaljnjem razvoju družbenega samoupravljanja

Poleg klasičnih sil imperialistične agresije in zatiranja pa ovirajo napredovanje miroljubnih, socialističnih sil tudi dogmatske in hegemonistične sile znotraj mednarodnega delavskega gibanja samega. S svojo navidezno revolucionarnostjo avanturistično omogočajo silam reakcije in imperializma, da prodirajo tudi tam, kjer je bila z mnogimi žrtvami že odprta pot demokratični in socialistični afirmaciji človeka.

Živimo na ozemlju, ki je izpostavljen vsem vojnim vihram. Zdaj je zunaj nevarnih spopadov, vendar — kakšna je ta varnost danes? Oddaljenosti na zemlji je znanjšala znanost istega človeškega uma, ki je odkril in izumil tudi vsa sredstva za uničevanje. Človek, ki bo z obvladanjem zakonov znanosti o naravi vsak čas zmagovalno stopil na drug planet, še vedno ni kos zakonu, ki obvladajo njegovo družbeno življenje.

Kaj je lahko v takšnem času in na takšnem kraju naloga zbora socialističnih sil Slovenije? Kolikšno težo imajo lahko naša še tako silna prizadevanja, če jih gledamo v spopadu, ki pretresa svet? Tako se na tej zemlji ne sprašujemo prvič. Odgovor na vprašanje, kako urediti družbeno življenje, so vsak v svojem času in na svoj način dajali — kmečki partizani in protestantski reformatorji, Prešeren, Levstik, Cankar, delavci in študenti, izobraženci in kmetje. Izkušnje njihovih naporov in ponorov, stoletna prizadevanja za boljše, človeka vrednejše življenje je lahko ovrednotila šele na ustvarjalni uporabi marksizma organizirana Komunistična partija Slovenije. Tako so ustanovitelji Osvobodilne fronte slovenskega naroda, partizani in graditelji v prvih petletkah drzno uredili davna stremeljena. Realna osnova njihovega uspeha je bila sila tiste vrste in kakovosti, ki ne podlega običajnim zakonom količine, ampak zakonom družbenega razvoja, v katerem revolucionarna akcija spreminja svet. To je pomembnost in veličina zavestnega prizadevanja človeka in naroda, potrditev da si je pot iz področja in odtujenosti treba krčiti z lastnimi rokami ter tako dati in dobivati pomoč vseh delovnih ljudi, ki se prav tako širijo po svetu bojujejo, da bi osvobodili svet za sebe. To je tisti pravi, edini možni, zmeraj dejavni in od nas pričakovani prispevek. Vsak posamezen in skupen napor in uspeh v praktičnem uveljavljanju socialističnih odnosov potrjuje to pot in nas približuje tem ciljem. Znova budi že izgubljene nade in spodbuja revolucionarne borbe, kjerkoli se bijejo. Legende, kjerkoli se bijejo. Legendarnemu dejanju, ki je osvobodil smrti zapasani narod, za razvoj socializma odločilnemu odporu stalinskega hegemonizma dodajamo danes v tistem junastvu vsakdanjega dela potrjeno sporočilo, da je socialistično samoupravljanje pri nas najdena pot — resda naporna in vijugava, med močvirji, trni pa tudi med cvetočimi grmi vzpenjajoča se pot do asociacije, v kateri bo svobodni razvoj vsakega posameznika pogoj za svobodni razvoj vseh, v čas, ko »delo ne bo več zgolj življensko sredstvo, marveč postane samo prva življenska potreba«.

Sesti kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije dela v času, ko smo z družbeno reformo napravili nov revolucionaren korak naprej in sprožili spremembe v vseh smereh družbenega življenja.

Elementarni odnos med reformo ter razvojem socialističnega samoupravljanja smo že doslej vsestransko opredelili: ne le nova spoznanja, ampak predvsem objektivni razvoj sam je zahte-

val, da smo se odločili za to, da odločno odpravimo nasprotja, nastala iz predolgega zadrževanja pri ekonomskem sistemu in politiki, ki sta bila potrebna in uspešna v obdobju obnove in začetne industrializacije razrušene in zaostale dežele. Toda nadaljevanje tega sistema in te politike, predvsem neposrednemu vplivu proizvajalcev odmaknjene gospodarske odločitve in težnje državnega kapitala, k ekstenzivnemu gospodarjenju, že neobvladani stihiji narave podobna investicijska graditev, vse to je v rasti proizvajalnih sil in v razvoju proizvodnih in družbenih odnosov povzročalo vse ostrejša nesorazmerja, zaplete in napetosti. S svojo nestabilnostjo in inflacijo je prizadevala predvsem delavski razred in vse delovne ljudi. Odločno se moramo usmerjati v to, da s priznavanjem zakona vrednosti, s pomočjo trga in neposrednega vplivanja mednarodno dosežene stopnje produktivnosti dela vskladimo potrošnjo s proizvodnjo, premagamo ekstenzivnost ter zagotovimo nadaljnjo gospodarsko in družbeno rast. Tako usmeritev v vseh delovnih organizacijah pa lahko zagotovimo le po poti polnega uveljavljanja neposrednih proizvajalcev kot nosilcev proizvodnih in delitvenih odločitev in predvsem kot nosilcev odločitev o uporabi ustvarjenih sredstev razširjene reprodukcije. Tako smo odločno zapisali v Ustavo. Politično smo tako smer razreševanja izdelali na VIII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije. Tretji plenarni Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in IV. plenarni Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije sta osvetlila njene razsežnosti in obenem opozorila na vse tiste ovire, ki jih ob tem moramo zdaj in v neposredni prihodnosti premagovati.

PISMA UREDNIŠTVU

Ne tako, tovariši!

Tov. urednik!

Sremič pri Krškem postaja z obnovo vinogradov in z novim gostiščem prijetna turistična postojanka in kraj nedeljskega odhoda za Krško in širo okolico. Krški AGROKOMBINAT se je s tem, ko je sredi sodobno urejenih vinogradov zgradil turistični objekt, s kate-rega je lep razgled čez celo krško polje od Bohorja tja do Gorjancev, vključil v razvijanje turizma. Prav turizem pa je na krškem koncu važna gospodarska panoga, saj imata turizem in kmetijstvo veliko skupnega.

Ko smo začeli graditi gostinsko postojanko na Sremiču, smo želeli zagotoviti potrošnikom prijetno počutje ter pošteno in kulturno postrežbo po dostopnih cenah. Vsaka dotronamerna kritika je zdrava in AGROKOMBINAT je ne bo nikdar odklanjal, toda mora biti resnična in poštena.

Keramični vrči ali majolike, o katerih je bilo govora v eni izmed krških novic v zadnji številki Do-

Še kiklico prodala bom...

Minili so časi, ko smo morali v neskončnih vrstah čakati pred trgovinami, da nam je trgovec milostno kaj prodal. Niti ni več vezane trgovine, ko si moral z navadno ključavnico vred kupiti še nočno posodo. Pač pa miselnost trgovcev ponekod še vedno ni kaj prida sodobna ali pa vsaj prilagojena trenutnemu povpraševanju in kupni moči našega trga. Ta nezrelost in večkrat nesposobnost se morda kažeja še najbolj v (ne)pripravljenosti trgovcev, da bi zaslužili kakšen milijoneček tudi na turističnem področju.

Najbrž bi najprej morali razporediti prodajalne tja, kamor turisti najraje zahajajo — med izrecno turističnimi kraji imajo tako trgovinico do danes samo v Smarjeških Toplicah (morda jo imajo še kje, vendar mora biti dobro skrita; topliško smo komaj našli, ker je od glavne turistične steze malo odmaknjena, na križišču pa nimajo nobene-ga opozorila). Vseposod drugje, razen v večjih krajih, pa so turisti odvisni samo od tega, kar lahko prinesejo s seboj.

Končno pa niso nič na boljšem niti v teh »večjih krajih! Znan je, da mora nekdo, ki želi res kaj kupiti, vsaj v Ljubljano ali Zagreb. Tako lahko podpira tamkajšnji turizem, najbolj pa je pri tem vesel, če gre na dolgo pot po domač izdelke — recimo perilo BETI ali NOVOLESOV gugalni stol! Domača trgovina zadovolji komaj najvsakdanjeje potrebe prebivalcev, na turista pa si še pomisliti ne upa. Marsikje bi se dalo z malo

dobre volje vse popraviti, drugje pa bi za sezono lahko postavili majhne trgovinice (shoppinge), kjer bi tujec ali pa domači izletnik dobila vsaj najnujnejše potrebščine.

Kje, na primer, lahko tujec kupi v Kostanjevici liter odprtega domačega vina (brez gostinskih taks, seveda)? Kdo mu bo v Metliki prodal prtiček z belokranjsko vezeno? Kje naj dobi v Žužemberku trnek in vrvice, če mu je vse skupaj odnesla bojevita mrena? Kaj naj malica pri Bazi 20, če ni računala, da gre na izlet v necivilizirane kraje? Kdo bi prodal v nedeljo popoldne v Kočevju najlon nogavice? Ali bo v Sentjerneju ali kje pri Brezicah lahko kupil domač lončarski izdelek? Dobi mar lahko v Novem mestu ob pol dveh popoldne, ko je najlepše sonce, barvni film za diapozitive?

NE — NIHCE — NIKJER — NIČ!

Kako se naj potem še upa vprašati po karticah, znamkah, svinčniku na suho črnilo, žepnem nožku, toaletnem papirju, zobni pasti, časopisu, šopku rož ali kakšnem značilnem spominku? In v vseh teh krajih žive nekakšni »trgovci«!

Verjetno niti vse take nove trgovinice, niti »dodatne zaloge« v že obstoječih trgovinah ali v gostilnah, trafikah in na poštah ne bi bile kar s prvim zamahom visoko rentabilne — bi pa brez dvoma po svoje pripomogle k večji udobnosti turistov, k daljšemu zadrževanju v teh krajih, k boljšemu mnenju o našem »Balkanu«, k povečanju tu-

rističnega prometa in skupnih turističnih dohodkov že v bližnji prihodnosti. To bi morali razumeti tudi najbolj kratkovidni poslovni ljudje, še posebej pa turistična društva, ki bi morala spodbujati odpiranje shoppingov in vplivati na občinske skupščine, da bi zmerno privajale dajatve od takih prodajal...

Mar trgovci ne vedo, kaj želi turist kupiti? Večkrat tega tudi ne znajo ponuditi, včasih pa celo kvaliteta izdelka ne ustreza! Lončeni izdelki bi sli dobro v denar, če bi le imeli trdnjši lošč; lesenih krožnikov bi ljudje kupili več, če ne bi bili poslikani s tako neusmiljenim kičem; razglednice bi lahko prodajali v vsaki trgovini, če bi bile narejene z nekaj več okusa... Tujec želi kupiti predmet, ki je za naše kraje z načilen, ki ga drugje ne more dobiti, ki je primerno velik, da ga lahko odnese in ima končno tudi vsaj skromno praktično vrednost! Zanima se za obrtniško in celo za industrijsko izdelane predmete — skratka za vse, kar je domačega. Teh njegovih »čudnih« želja pa največkrat nočejo razumeti niti izdelovalci, niti trgovci!

Se skromna beseda o poslovnem času. Ob nedeljah in praznikih, ko pride največ izletnikov, so vse trgovine zaprte — če se shoppinga res ne izplača postaviti, naj bi vsaj gostišča imela na razpolago najnujnejše stvari, ki jih »prišleki« potrebujejo. Isto velja za opoldanske in večerne ure, če v kraju ni non-stop trgovine.

Okrog nakupa bi si trgovci in turistični delavci lahko tesneje segli v roke — Posledica: oboji bi imeli polne blagajne! Če pa jim to ne pride na pamet, potem naj še kar naprej vzdihujejo nad »objektivnimi« težavami.

NEKAJ MISLI RIBNIŠKIH TURISTIČNIH DELAVCEV

Tudi Kočevska je del Dolenjske!

Turistični prospekt »Dolenjska« je izšel že leta 1964. V njem pa je izpuščen ves del Dolenjske od Škofljice preko Ribnice in Kočevja do Kolpe. Tudi turisti so to pomanjkljivost opazili, saj je marsikateri vprašal, zakaj v prospektu ni na primer Ribnice na Dolenjskem, za katero vsakdo ve (pa tudi ime pove), da je na Dolenjskem.

Glavni vzrok, da tega predela ni v prospektu je nedvomno, ker je bila Dolenjska (po mnenju nekaterih posrečeno, po mnenju drugih pa neposrečeno) razdeljena na dva okraja: Novo mesto in

Ljubljana. Tudi sedanja razdelitev na območja Turističnih zvez ima iste pomanjkljivosti. Tako območje občin Ribnice in Kočevje še vedno spada pod ljubljansko Turistično zvezo. Se vedno pa so tehtni razlogi za boljše turistično povezavo z Novim mestom (geografskega dejstva, da je to območje del Dolenjske, se ne da spre-

meniti), kakor tudi za sodelovanje z Ljubljano (boljše prometne zveze itd.).

Verjetno je prav, da v bodoče, pri izdaji novih prospektov, upoštevamo, da je tudi Kočevska del Dolenjske. Tako bi tudi turisti seznanili z novim prospektom z res zaokroženo pokrajino, se pravi s celotno Dolenjsko. Seveda pa je glavni pogoj, da do tega pride, boljše sodelovanje med turističnimi društvi ožje Dolenjske in Kočevske (ki je tudi del Dolenjske).

Planinci, v nedeljo zbor na Lisci!

Planinsko društvo »Lisca« vabi člane na občni zbor, ki bo v nedeljo, 24. aprila, v Tončkovem domu na Lisci. Planinci bodo na tem srečanju ocenili dejavnost med dvema zboroma in spregovorili o načrtih za novo obdobje. Izredno aktivno društvo ima za seboj plodno dobo prizadevanj za vzgojo mladih planincev, za ureditev postojanke na Lisci in organizacijo izletov v bližnje in daljne planske kraje.

BELOKRANJSKI MUZEJ V METLIKI

je odprt

vsak dan od 8. do 12. ure in v nedeljo od 9. do 12. ure.

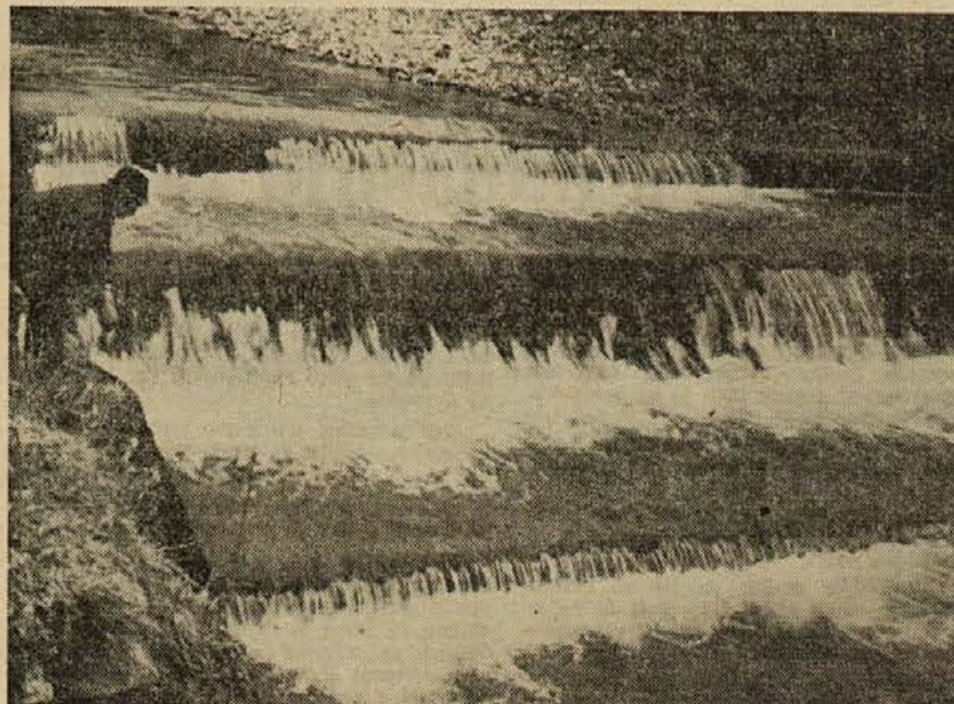
Uprava muzeja

SAP Brežice je doživel lep odziv

Na nagradni razpis turistične poslovalnice SAP Brežice se je odzvalo veliko ljudi. Prejete odgovore je pregledala posebna komisija, ki je podelila nagrad: SAPOVEGA izleta v Trst se bosta 23. aprila udeležila Tone Tomše s Cateža 22 in Tonček Bruderman iz Zakota 20.

V odgovorih na vprašanje, kaj pogrešajo pri delu SAPOVE turistične poslovalnice v Brezicah, so udeleženci razpisa posredovali veliko koristnih pobud: svetovali so, naj bi delovala menjalnica za tuje valute, predlagali več izletov po domačih krajih, večji poslovni prostor, daljši delovni čas v poslovalnici in še marsikaj drugega.

SAPOVA poslovalnica vabi vse občane, naj tudi osebno predlagajo razne izboljšave in jih obljublja v okviru možnosti upoštevati! D.V.

V kratkem se bo začela na Kolpi sezona ribolova, predvsem postrvi in lipanov. Seveda pa je ta reka bogata tudi z belicami. (Foto: J. Primc)

VILA

Na Gorjancih so prebivale v stare čase Vile. Vile so bile prelepe, mlade deklice, ki niso poznale ne matere, ne očeta. Ljubiti in močiti se niso smele. Oblačile so se v belo tančico, ki jim je pokrivala vse truplo do gležnjev. Las si niso spletale, padali so jim prosto do kolena z gostimi, zlatorumenimi kodri. Vendar so se pa jako marljivo česale, in to vselej o zarju. Takrat jih je človek najlaže videl, ker so bile tako zamaknjene v to opravilo, da niso zapazile, ali se nahajajo same ali ne. Človeške družbe so se bale in ogibale, dasiravno ljudi niso sovržile, ampak jim se dobro svetovale in jim o priliki rade tudi kaj dobrega storile. Peti so znale tako lepo, da se jih človek nikoli ni naveličal poslušati, toda ni jim bilo povšeči, da jih kdo čuje.

Tudi ples so ljubile, ali gorje si ga tistemu, ki je prišel iz zvedavosti gledat njihovo kolo. Zivele so ob sadju, grozdju in gorskih zelih. Po navadi so samo večerjale, podnevi pa niso drugače nič uživale, razen če jih je povabil kak junak in poštenjak, ki ni vedel, kdo so. Kdor jih je videl na plesu ali pri jedi in jih poznal, kaznovali so ga brez milosti. Ustrelile so ga v roko ali nogo, včasih tudi v obe roki in nogi; če so se prav hudo ujezile, tudi v srce, da je kar precej umrl.

Pod zemljo so imele spravljene silne zaklade zlata, srebra in biserja in so jih varovale tako skrbno, da jih ni mogel nihče zaslediti in dvigniti. Če jih je našel kdo po naključju, niso mu prinesli sreče, ampak kvar in pogubo. Pravico se z njimi okoristiti, je imela samo ne-

dolžna mladež. Sploh ni ubrala človeka vilinske jeze nobena druga reč, kakor neokrunjena nedolžnost. Večkrat so Vile vzele svoje dragotine iz podzemeljskih kleti in jazbin in so jih sušile na kakem prisojnjem kraju. Če se je nameril nanje nedolžen otrok, smel je ugrabiti brez kazni, kolikor je mogel, grešnika so pa gotovo umorile.

Kmetje so se vil po eni plati močno bali, po drugi pa tudi veselili. Kadar so se oglasile: Sejte! sejte! so šli sejat, in seme jim je takrat velej dobro obroditlo. Kadar o svetovale: Režite! Kopljite! vežite! kopljite! berite! napotili so se še tisto uro v vinograd in pridelali so vina, da jim je izmanjkovalo

Ilustraciji:
Bogdan Borčič

posode. Najraje so imele junake, ki so se borili s Turki in prelivali svojo kri za krščansko vero. Dokler so hodili Uskoki v boj samo na Turke, so se prikazovale med njimi prav pogostoma. Velevale so jim, kaj jim je delati, česa se ogibati. Pomagale so jim v vsaki sili, posebno brizljivo so pa ozdravljale rane iz vojne vrnivših se junakov. Dajale so jim piti vodo planinskih zeli, ali pa so jim obvezovale rane z dolgo, neznano travo, in ubogi bolnik je najkasneje v treh dneh gotovo okrevale. Ko so se pa Uskoki podložili Svabi in se po njegovem ukazju jeli vojskovati tudi s kristjani, so pobegnile srdi-

te Vile za vselej z Gorjancev, in zapuščeni vojaki so umirali od teh dob tudi za neznanimi ranami. Samo ena Vila je ostala na gori, da pazi na zaklade, ali niti ona ni hotela ljudem nič več svetovati, kdaj in kako naj prično kak posel; tudi bolniki so jo klicali zastoj na pomoč.

Med Uskoki je živel slavni junak Petrovič, ki si ni ogrdil rok nikdar s krščansko krvjo. Kadar je pridival besni Turčin, je padel nanj kakor ognjena strela; zadržati ga ni moglo nobeno število sovražnikov in nobeno število krvavih ran. Če ga je pa klical Svaba na boj proti kristjanom, se je prekanjeni junak potulil in legel v posteljo. Kakor na smrt bolan, je ležal in javkal v postelji po dve in tudi po tri leta, dokler ni pogrešna vojska minila. Lepa Vila je to vedela in se v Petroviča zaljubila. Hodila je pogostoma mimo malega hrama, v katerem je popival s pobratimi sladko vivodino. Petrovič jo je ugledal in povabil v hram, nevede, kdo je in odkod. Pogovarjala stase o marsikateri reči. Junak ni čul še iz nobenih ust tako modrih besed, kakor iz njenih opazil še toliko cvetja in žive lepote, kakor na njenem. Nih, in na nobenem obrazu čudno se mu je zdelo samo grlo mlade deklice. Bilo je tanko in prozorno, da se je razločila vsaka kapljica vina, ki je po njem pritekla.

Po daljšem pomenku je začel Petrovič Vilo izpraševati, kdo je in odkod. Ona mu je pa velela, da naj nikar potem ne povprašuje, če mu je kaj mari, da bi še kdaj z njo govoril. Junak ni vedel, kaj bi o nji mislil, ali ta reč ga je tudi malo skrbel. V Vilo se je tako zaveoval, da bi mu bila ostala ljubša od vseh tistih deklet tega sveta, ko bi bil tudi izvedel, da je hči najsirotnejše beračice. Enako ljubezen je čutila do njega tudi ona. Samo dve reči ji nista bili všeč: da ga ni mogla najti nikoli brez društva, še veliko manj pa to, da so deklice tako zaljubljeno svoje oči vanj upirale in mu tako zmotljivo namigovala.

Zgodilo se je, da je privihral v deželo zopet krvavi Turčin. Petrovič je po svoji junaški šegi udaril nanj in pobil veliko nevernikov, ali je tudi dobil veliko grdih in

nevarnih ran. Na pol mrtvega so ga prinesli tovariši domov. Vila je hodila ljubimca zdraviti. Prišla je vselej takrat, ko je spal, da je ni mogel videti. Lahko bi ga bila ozdravila v treh dneh, ali ni hotela. Veselilo jo je, da ga more brez priče gledati, božati in obvezovati. Še bolj jo je pa veselilo, da ni bilo več zraven drugih deklet, ki so mu prej tako sladko namigovala. Imela ga je rajši bolnega v postelji, nego zdravega v hramu. Tako je preteklo več tednov in mesecev. Junak je izgubil bolečine že prve dni, ali vstati ni mogel, ker ga slabost ni hotela nikakor zapustiti. Petrovičeva mati je imela dosti opravil zunaj hiše, da Vile nikoli ni zapazila. Junak je pa dobro vedel, da ga nekdo zdravi, ker je našel po spanju na ranah vselej nove obveze. Dolgo je premišljeval, kako bi spoznal svojega zdravnika, in slednjic se je domislil. Ko je prišel čas, da bi zaspal, se je premagal, ali je zatisnil oči, kakor da trdno spi. Vila stopi v izbo tiho kakor duh in ga pogleda. Ker je mislila, da trdno spi, mu je izprala rane in mu položila nanje nove obveze, potem se pa usedla k njemu in ga začela premilo gledati in božati.

Petrovič je vse to dobro videl in čutil. Uveril se je, da ga zdravi deklica, katero je gostil v hramu in ljubil. Izpreletela ga je groza. Jelo se mu je dozdevati, da je ta deklica gorska Vila. Pol življenja bi rad dal, ko bi mogel izvedeti resnico. Postelje se je bil že tako strašno naveličal. Ko ga je prišla Vila zopet obvezovati, je rekel, kakor da govori v sanjah: Še tri dni bom trpel; če mi ne odleže, da bi lahko vstal, vzem bom puško in se ustrelim. Vila je to čula in se prestrašila. Obvezala mu je rane z dolgo, neznano travo, ki je junaka še tisti dan ozdravila. Petrovič je bil zdrav, ali ni hotel vstati. Vila je prišla drugi dan gledat, kako mu je; on se je pa zopet potajil, kakor da bi spal. Ran mu to pot ni več izpirala in obvezovala, ampak ga je dalje časa samo milo gledala in odšla.

Petrovič skoči iz postelje in hiti za njo, ali tako pazljivo, da ga ni mogla videti. Sel je za njo najprej v vinograde, potem v goščavo. Na kraju goščave je obstal in se skril. Vila je tekla k bistremu studentu, se slekla in skopala, potem se pa zopet oblekla, ulegla pod lipo na zeleno travo in zaspala. Petrovič prikoraka zlahkoma k nji in jo gleda. Tako krasna se mu še nikoli ni zdelala. Junaku začne srce utripati, rad bi se premagal, ali ni mogoče. Nagne se hrepenče do nje in jo poljubi in objame. Vila se predrami, skoči kvišku in ustrelje Petroviča v srce. Mrtvi junak leži pred njo, ona zaplače in tudi sebe ustrelje v srce. Ležala sta drug poleg drugega kakor speči ženini poleg speče neveste.

Ljudje so iskali Petroviča noč in dan. Našli so ga šele čez nekoliko tednov daleč gori na Gorjancih pri bistrem studentu pod košato lipo vsega gnilega in razjednega. Poleg njega je ležala kepica snega. Ljudje so se začudili, ko so videli sneg o svetem Jakobu. Nihče ni pogodil, kaj pomeni ta bela kepica; nihče ni vedel, da je ta sneg zadnji ostanek ne srečne Vile.

PEŠEC

Vsak človek doživlja v svojem življenju razburljivo reči. Nekatere so tako razburljive, da jih ni mogoče pozabiti. Zame je bilo najbolj razburljivo, ko sem srečal nekega poklicnega pešca.

Da se razumemo: to ni bil pešec, ki bi hodil peš samo tedaj, ko sem ga srečal, ali ki bi ljubil pešačenje, temveč pešec, ki se nikoli v svojem življenju ni vozil z nobenim prevoznim sredstvom. Znano je, da vsi uporabljamo svoje noge, včasih celo za hojo. Toda poklicni pešec, kakršnega sem leta in leta iskal, je moral biti tak, ki nikoli od rojstva ni potoval ali hodil drugače kot peš.

Prepričani smo, da je danes pravi in prepričani pešec nenavaden pojav, jutri bo redkost, pojutrišnjem pa bomo zijali vanj v kakšnem muzeju z napisom: »Pedo Pedestris, človek preteklih časov, ki je za premikanje uporabljal noge.« Ne morem z gotovostjo trditi, da se ljudje ne bodo smejali, ko bodo prebrali ta napis.

Vprašal sem svojega kandidata:

— Se res nikoli ne vozite z avtomobilom?
— Nikoli.

— Niti z letalom? Niti z motorjem? Niti s kolesom?
— Ne.

— To se pravi, da sploh ne veste, kako je udobno in lepo uporabljati ta prevozna sredstva?

— Vem, ampak kljub temu hodim vedno peš. Naprosil sem ga, da bi mi svoje stališče podrobneje pojasnil, in pričel je:

— Vidite, da nisem star?

— Koliko let imate?
— Približno.

— Približno koliko?
— Kadar govorimo o letih, je bolje, da ne govorimo čisto natančno.

— Razumem, torej ne želite povedati, koliko ste stari. Da bi se prepričal, ali je neomajen in prekaljen pešec, sem nadaljeval:

— Rekl ste, da se zavedate, kakšne koristi ima človek, ki ob današnjem tempu življenja uporablja različna prevozna sredstva. Na vsakem koraku čutite tempo in ritem današnjega časa in ... predstavljajte si, pravijo, da danes obstoji v Ameriki pregovor, ki pravi: »Človek brez lastnega avtomobila ni popoln človek.«

— Da, da. Neki moj prijatelj, ki živi v New Yorku, trdi, da je danes pri njih zelo težko najti pešca, ki bi ga lahko avtomobilist povozil, — je rekel moj vztrajni pešec.

— Menda me vendar ne želite prepričati, da se nikoli ne boste odpovedali temu svojemu neverjetnemu stališču in se ne boste pričeli voziti kot vsi drugi državljani?

— Se na misel mi ne pride, — je izjavil moj čudni prijatelj. — Ampak ne iz trme, temveč zato, ker imajo vsi drugi sistemi premikanja ali prevoza svoje predpise in zakone, davke in omejitve, pešec pa nima nobenih predpisov!

— Oho! — sem vzkliznil. — Kaj pa govorite! Kako to, da za pešce ne veljajo nobeni predpisi?

— Dajte no mir! Pešci in prometni predpisi! Pešec lahko hodi, kakor hoče in kjer hoče, kajti pešec ima vedno prav. V primeru, da ga povozijo avto, nikoli ne boste slišali: »Ubogih šofer! Vsi bodo soglasno vzkliznili: »Ubogih pešec!« Zdi se, da niti ne veste, da se je v zadnjem času razvil pri nas nov poklic: prostovoljno povoženje! Organizirani so celo tečaji, na katerih se lahko naučijo, kako te lahko vozilo oplazi in kako boš dobil odškodnino za dobljene poškodbe. Oh, poznam šoferje, ki so pripravljeni pomagati poklicnemu pešcu in ga v dogovoru povozijo. Sicer pa, kaj mislite, od česa živim?

Bero, naši ljudje, bero...

Naši ljudje imajo knjige radi. Če je morda kateri z veseljem ne prebere, jo pa vsaj razreže s škarjami na majhne listke, v katere natrese tobak in si zviže cigareto.

Mladina tudi bere, ima rada knjige, vendar je bralcev več vrst. Recimo:

● Bralec — časnikar. Ta ima najrajsi ilustrirane knjige. Iz njih pazljivo izreže slike in jih shrani za stenski časopis.

● Bralec — estet. Ta knjige sploh ne odpre, samo da bi ostala čista in lepa.

● Ljubosumni bralec ima knjigo tako rad, da mu sploh ne pride na misel, da bi jo vrnil knjižnici, kjer si jo je izposodil.

● Bralec — udarnik. Ta pogumno preskakuje vse daljše opise, da bi čimprej prišel do konca.

● Temperamentni bralec ima spet svoje metode. Če glede kakega vprašanja s pisateljem ne soglaša, bo začel z njim ognjvit spor na robovih strani, seveda s kemičnim svinčnikom. Če pa ga kak odlomek navduši, ga debelo podčrta in zapiše ob strani: »Bravo!«

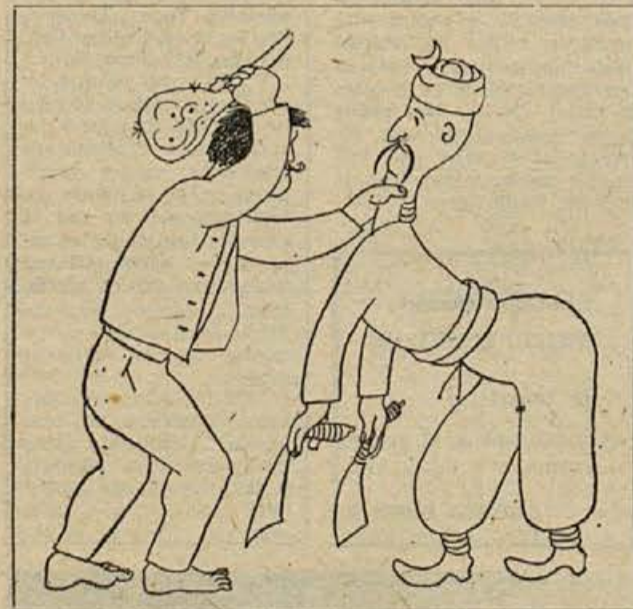
● Bralec — modrijan. Ta si navadno izposodi v knjižnici pet, šest debelih knjig, da bodo rekli ljudje, ko ga vidijo z njimi na ulici: »Kakšen inteligent! Pravi modrijan!« Čez deset dni knjige vrne, neprebrane, in vzame druge, še bolj debele.

● Bralec — slikar. Če najde v knjigi naslikane osebe, bo vse ozaljšal z brki in brado, nekaterim bo narisal tudi pipo v ustih.

E, dragi moji, bralci so vseh sort in karakterjev. Eni zavijnejo list, da vedo, kje so nehali, drugi iz istega vzroka položijo odprto knjigo na umazano mizo, tretji pozabijo na nji prižgano cigareto, četrta jedo krofe in listajo knjigo z mastnimi prsti, gospodinje postavljajo na knjige lonec z vrelim mlekom, da varčujejo prt...

O, bero, naši ljudje, veliko bero! Naj bodo srečni in zdravi!

CUDOMIR

Basen za današnjo rabo

Zbrale so se gozdne živali, članice gozdne skupnosti, da bi s samoprispevki uredile gozdna pota. Ker niso imele urejene svoje evidence o članstvu, si je lisica, tajnica skupnosti, številke sposodila iz poročila lovske družine. Ker niso bile sklepne, so poslane srčno še po nekaj članov in zbor se je začel.

»Jaz ne bom nič dal, niti delala, se je oglašil merjasec. »Nimam rad shojenih potil!«

»Me prav tako nič,« so začivkale ptice. »Tudi jaz ne,« je dejala ververica in ji prikimali potli.

»Počakajte malo,« je povzel besedo medved, ki je ljubil lepe poti in ki je predsedoval zboru. »Ne govorite vsi vprek, kdo bi rad besedo?«

»Me smo za pota, toda ožja kot so v načrtu, ker ne zahtevajo toliko dela,« je pripomnila srna.

»Midva s krtom sva za skupno stvar, se je utaknil jazbec.

»Jaz bi delal kanalizacijo, krt pa dre-nažne jarke, toda ker je to strokovno delo, nama morate uro dvojno šteti.«

»Fej te bodile si je upal reči zajec, saj ni kritičar volka ali lisice. »Vsak naj prispeva po svoji sposobnosti, jaz bi bil za kurirja!«

»Ne dvomim, da boste meni zaupali nadzorno službo,« je med zobmi tiznil volk in živali so mu nehote prikimala.

»Jaz bi vodila zapisknike s sej štaba, tega ne zna vsak!« je pripomnila lisica.

»Joj, koliko je že ura! Sonce je že samo dva lovca visoko, dobro da si me spomnila. Moram se na sejo pripravljalnega odbora in štaba in še na komite. Koliko delam!« je zatarnal predsednik medved. »Nadaljevanje zboru sklicujem za prihodnji petek!«

Prišlo je še dosti petkov z burnimi in plodnimi diskusijami, gozdnih poti pa še danes ni...

„V zadevi J. Roberta Oppenheimerja“

V uprizoritvi Mestnega gledališča ljubljanskega jo bomo videli tudi v Novem mestu - Predstava bo v Domu kulture 26. aprila ob 19.30 in bomo z njo počastili 25-letnico ustanovitve OF

Dejanje, po katerem je (v Šleziji rojeni) nemški dramatik Heinar Kipphardt napisal dramo »V zadevi J. Roberta Oppenheimerja«, je resnično. Odigralo se je med 12. aprilom in 14. majem 1954, ko je bil uveden preiskovalni postopek zoper atomskega fi-

zika in enega glavnih izumiteljev atomske bombe Juliana Roberta Oppenheimerja, da bi mu bilo odvzeto poroštvo državne varnosti in mesto svetnika za atomska vprašanja v ameriški vladi. Oblasti so se obrnile proti njemu zavoljo tega, ker je

slovliti znanstvenik protestiral proti uporabi atomske energije v uničevalne namene. Tega ameriški visoki krogi ob dejstvu, da so ZDA dobile nevarnega tekmeča v Vzhodu, seveda niso mogli prenesti. Čeprav je protokol o preiskovalnem postopku napočil nič manj kot 3.000 strani, Oppenheimerju niso mogli nič »dokazati«. Javno rehabilitacijo zanj je podpisal še predsednik J. Kennedy tik pred svojo smrtjo, oziroma nekaj kasneje, ko je znameniti atomski fizik 1963 dobil visoko nagrado Enrica Fermija.

Kakor nekje Kipphardt sam pravi, mu je šlo pri pisanju drame o razpiti Oppenheimerjevi aferi predvsem za to, da protestira proti uporabi atomske bombe za pokončevanje sveta. »Če pomislim,« poudarja v zaključnem monologu drame, »da nam danes jedrske laboratorije stražijo kot vojaške objekte, se moram vprašati, ali le nismo s tem v resnici izdali duha znanosti... Doslej smo opravljali hudičeva dela in šele zdaj se spet vračamo k svojim resničnim nalogam.« Seveda na odru ne bomo videli celotnega procesa in

vseh oseb, ki so v aferi dejansko nastopile. Pisatelj je iz dokumenta potegnjal samo to, kar je lahko uporabil za postavitev umetniško predelane dejanja na oder. Bistvo in smisel sta ostala in RESNICA tudi.

I. Z.

Novo delo Jara Štovička

Po zagrebškem VJESNIKU od 23. marca posnemamo, da je naš posavski rojak, književnik Jaro Štoviček, napisal nov psihološki roman z delovnim naslovom »SLEPI VI-DIJO«. Delo temelji na resničnem doživljanju pariškega slepega kiparja; čeprav Štoviček zanj doma še ni dobil založnika, mu roman že prevajajo v francoski jezik. Za roman se zanima neko pariško založniško podjetje, ki namerava knjigo še to jesen izdati v visoki nakladi v žepnem formatu. Rokopis prevaja Simon Miquel. Kakor smo zvedeli, je književnik Štoviček medtem ponudil rokopis založbi LIPA v Kopru.

Jubilejno obletnico ustanovitve »Osvobodilne fronte« slovenskega naroda bodo v Novem mestu počastili z gostovanjem Mestnega gledališča ljubljanskega; tokrat bo nastopilo z delom »V zadevi Roberta Oppenheimerja«. Tovariš Vladimir Skrbinec (na sliki) igra naslovno vlogo znanstvenika Oppenheimerja

Priprave za Posavski festival

11. aprila so se v Sevnici sestali predstavniki občinskih svetov Zveze kulturno-prosvetnih organizacij na razgovor o izboru del za prihodnji posavski kulturni festival. Določili so zборе, ki bodo nastopali na centralni reviji pevskih zborov, kjer bodo nastopili moški, ženski, šolski in mladinski zbori ter okleti.

V okviru srečanja dramatskih skupin bodo Sevnici prikazali odlomek iz »Rokovnjačev« ali »Zupanove Mice«, Brežičani iz »Kastelke« ali »Naših treh angelov«, Krčani pa iz »Miklove Zale« ali »Samorasnikov«. Vsak odlomek bo predstavljen z uvodnim komentarjem, ki bo gledalce seznanil s celotnim delom.

Pestra izbira bo tudi med nastopajočimi zabavnimi ansambli, ki se bodo srečali na osrednji prireditvi. Sevnici bodo predstavili harmonikaše in kitariste, Brežičani ansambel »Dolinski abstinenti« ter kitariste osnovne šole bratov Ribarjev iz Brežic, Krčani pa harmonikaše s Senovega, Senovski zabavni ansambel in Sekstet TE Brestanica.

Od 24. aprila do 4. maja bo v Sevnici (v gasilskem domu ali v šoli) likovna razstava, od 15. maja do 23. maja pa bo likovna razstava v Krškem. Na seji so se pomnili še o zbiranju gradiva za zbornik Posavje II, ki bo izdan v času festivala.

V. P.

Pevski zbor prosvetnega društva »OTON ZUPANCIC« v Artičah ob proslavi 35-letnice društvenega delovanja

Kulturno-prosvetni praznik v Artičah

Prosvetno društvo Oton Zupancič v Artičah, prijazni vasi na griču nad Brežicami, proslavlja te dni 35-letnico svojega delovanja. V počastitev jubileja je pripravilo samostojno krajevno revijo ljudske prosvete v Artičah.

Pred vojno so se morali artički kulturniki boriti z velikimi težavami, saj so uprizorili igre, imeli vaje pevskih zborov, godbe na pihala in telovadne vaje samo v učilnici osnovne šole. Kljub težavam so Artičani vsako leto igrali dve do tri priljubljene domače igre. Z njimi so gostovali v Brežicah. Ker niso mogli uprizoriti »Rokovnjačev« na odru, so jih igrali zvečer na prostem ob razsvetljavi petrolejk, ker takrat še niso imeli elektrike. Upriporjali so tudi igre, ki niso bile vsekakor Aleksandrovi diktaturi in nemčurjem.

Po osvoboditvi so nadaljevali svoje delo pod imenom Kulturno umetniško društvo, ki se je po jeseniškem kongresu preimenovalo v prosvetno društvo Oton Zupancič.

Njihov mladinski pevski zbor je pod vodstvom takratnega zborovodje Slavka Siherla gostoval po vsem takratnem koprskem okraju. Dramska skupina je pripravila vrsto iger in celo operet, ki so jih množično občinstvu zaigrali na odru sedanjega prosvetnega doma. Društvo ima tudi otroški mladinski in moški zbor s skupno 150 pevci, ki nastopajo ob raznih priložnostih.

V počastitev 35-letnice plodnega delovanja je društvo sprejelo obširen program. V nedeljo, 27. marca, je priredilo samostojni pevski koncert otroškega, mladinskega, moškega in mešanega zbora s solisti, ki so zapeli najlepše speve iz Gobčeve operete Plavinska roža in Hmeljska princesa. Vse zборе vodi ravnatelj osnovne šole in predsednik društva tov. Miha Haler. Kdor pozna delo na vasi, lahko ve, s kakšnimi težavami se spoprijemljejo pevci in pevovodja.

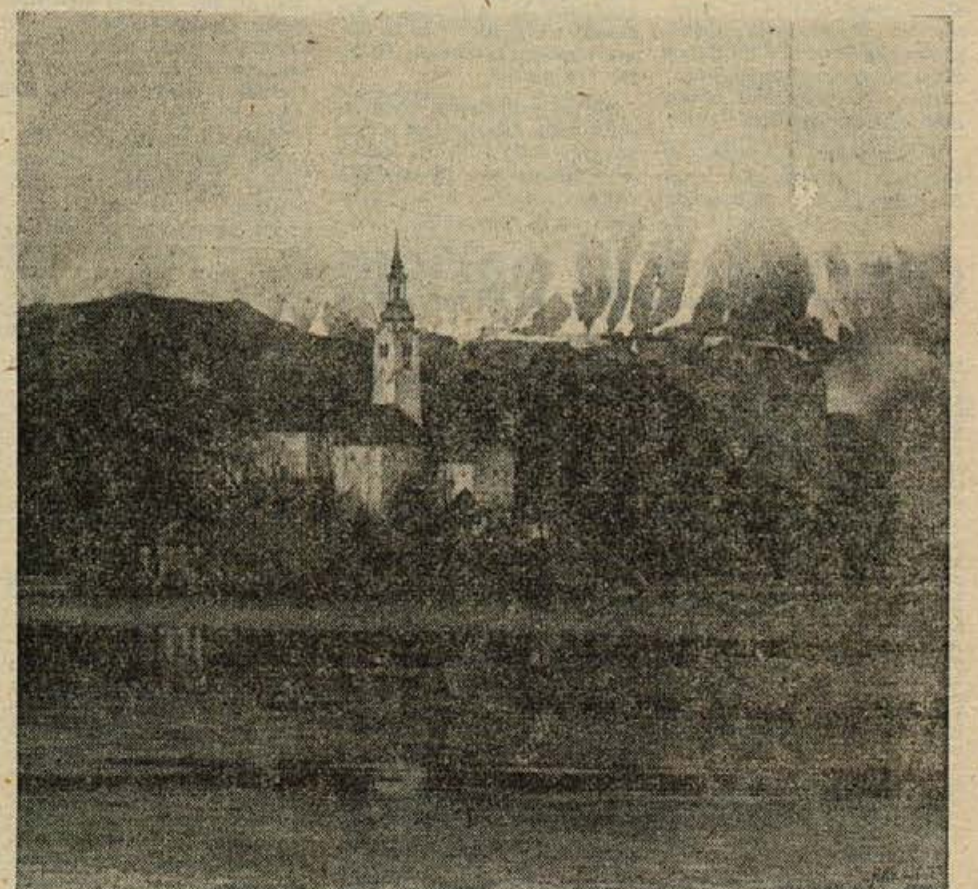
Ob začetku kulturnega praznika v Artičah se je prosvetno društvo spomnilo vseh

vzornih sodelavcev, ki so od leta 1931 do danes mnogo pripomogli k prosvetni ustvarjalnosti na artičkem odročju. Nekateri od njih so padli v NOB kot borci ali talci ali pa so umrli naravne smrti. Ob jubileju so počastili spomin sodelavcev Marije Ostreljč, Milke Bračun, Nežike Pintarič, Pepčeta Halerja, Anzeka Molana, Lojzeta Držaniča, Stanica Držaniča, Franca Zorka in Pepčeta Sternana.

V programu jubileja je bila tudi ljudska igra »Domena« v režiji učiteljice Darinke Zorka in scenariju inž. Franca Filipiča. Nad 600 ljudi je napolnilo dvorano in želelo, da bi igro čimprej ponovili. Uprizorili bodo še pravilčno igro »Palčka« v režiji učitelja Toneta Candercja, likovno in foto razstavo, ki jo bo pripravil učitelj Martin Zupancič itd.

V nedeljo, 15. maja, bodo v Artičah nastopili tudi otroški in mladinski pevski zbori brežiške občine. Artičanom ob jubileju iskreno čestitamo!

Dr.

Miha Mihael Kambič: BLED (akvarel, 1919)

Velik uspeh domačih ansambljev

V nedeljo, 17. aprila, so v nabitih polni dvorani v Globokem nastopili v okviru proslave ob 20-letnici obnove kulturno-prosvetne dejavnosti v Spodnjem Posavju štirje domači ansambli. Predstavili so se: tamburaški zbor iz Velikega Obreža, zbor kitaristov

osnovne šole Bratov Ribarjev iz Brežic, ansambel garnizona iz Cerklj in zabavni ansambel iz Velike Doline. Prebivalci Globokega in okolice so dokazali, da zanimanje za take prireditve še ni zamrlo, nastopajočim pa so z navdušenim ploskanjem podkrepili voljo do nadaljnjega dela.

Tamburaški zbor iz Velikega Obreža je edini tamburaški zbor v občini; obnovili so ga šele letos januarja pod vodstvom tov. Glogoviča. Doslej so nastopili že doma, na večeri zabavnih ansambljev v Brežicah, v Globokem in večkrat v oddajah radia Brežice. Mladi zbor kitaristov osnovne šole Bratov Ribarjev iz Brežic šteje 26 članov od 9 do 14 let starosti, vadijo pa

pod vodstvom tovarišice De Glerleve šele 5 mesecev. V Globokem je njihov nastop še posebno navdušil poslušalce.

Ansambel garnizona iz Cerklj vadi dva meseca v sedanjem sestavu, vendar je lepo predstavil poslušalcem pesni bratskih jugoslovanskih narodov. »Abstinenti« iz Velike Doline so se lani spomlad prvič sestali, vendar je očitno, da napredujejo od nastopa do nastopa. Vodi jih Martin Seberle.

S programom so bili v Globokem zelo zadovoljni, pripomnili so le to, da si želijo več slovenskega v programih. Prireditve je komentirala in napovedovala Breda Mačkova, učiteljica iz Globokega.

D. V.

Zavod za kulturo v Kostanjevici?

Kostanjevica ob Krki je znano kulturno žarišče: tam je vsako leto Forma viva, tam deluje Gorjupova galerija, tam je Lamutovo razstavišče; vsako leto je v Kostanjevici dolenski kulturni festival, razen tega pa deluje v Kostanjevici še kulturno prosvetno društvo »Lojze Košak«. Pri razdeljevanju denarja za kulturno prosvetno dejavnost je bilo v krški občini vedno slišati negodovanje, češ da dobi Kostanje-

vica vedno največ. Mnogi so pri tem metali v isti koš vse prej omenjene kulturne institucije in prireditve. Da bi temu naredili konec, so se v krški občini odločili za razmejitev. V Kostanjevici bodo najbrž ustanovili zavod za kulturo, ki se bo ukvarjal s kulturnimi ustanovami v Kostanjevici, kulturno prosvetno društvo »Lojze Košak« pa bo delovalo tako kot vsa druga.

Vremenski vodnik

To knjižico s precej navadnim naslovom sta slovenskemu bralcu namenila pisca Miran Borko in Zdravko Petkovšek in mu v sedmih poglavjih obrazlagata glavne vremenske elemente ter pojave, procese, ki vplivajo na vreme in sploh pripovedujeta o tem, kako vpliva vreme na človeka. To je nedvomno pionirsko delo tega področja pri Slovencih, ker pa je pisano na poljuden način, je dostopnejše tudi slovenskemu bralcu. »Vremenskemu vodniku« je dodano nekaj vremenskih kart, s kakršnimi se prikazujejo vremenske razmere. Knjižico je izdala Mladinska knjiga v zbirki Kozmos, vremenske karte in diagrame v njej je narisal Marko Zerovnik, karikature pa Aco Mavec.

Kamor pogledaš, se beli kamenje...

Kraški svet v okolici Vinice je že od nekdaj naganjal ljudi v tujino - Včasih so hodili v Ameriko, danes jih je največ v Nemčiji - Franc Kalčević, kmet iz Učakovcev, pa si je malo boljše življenje ustvaril doma. Priden ko mravlja, je s krasa odnašal kamenje in prisilil zemljo, da mu več daje kot drugim

Prokšljeva Zdenka mi je kazala pot do Kalčevićevega vinograda in čebelnjaka, kakih 15 minut iz vasi, kjer sta tedaj delala gospodar in njegova žena. Bolj ko sva se bližala cilju, več čebel je letelo naokrog.

— Srečno ste pašali — nauja je pozdravila Kalčevićevo — lahko bi vas čebele optkale. Potem je šla v čebelnjak poklicati moža. Ta čebelnjak je pravzaprav precej veliko poslopje; spredaj ima 76 okenc, ob strani pa vrata, ki vodijo v notranjost.

Gospodarja poznam že dalj časa, ker se večkrat kot odbornik oglašajo na sejah občinske skupščine. Ko je prišel na vrata, ki je najprej dvakrat potegnil kapo na oči; nato me je odpeljal vstran, na tako mesto, kjer čebelar ni všeč. Posedla sva v travo. Zapihnil je z roko in pokazal po dolini:

— Glejte, samo kamenje je, kako naj bi človek tu dobro živel, pa vendar... Ze od nekdaj so ljudje odhajali v tujino. Od vsake hše so šli vsi odrasli zdoma. Naši dedje in očetje so hodili v Ameriko, mlajši pa so se po vojni zaposlili v Nemčiji. Tudi jaz sem bil rojen v Ameriki.

— Kako da niste šli nazaj?

— Se mlad fant sem redno prebiral Orača. To je bil časopis s strikovanimi nasve-

ti za kmetovalce. Marsikaj sem se naučil in se vse boslj začel oklepati domače zemlje. Po zadnji vojni sem začel odnašati kamenje s tega sveta. Odkopal sem kamen za kamnom, tovariši iz zadruga pa so mi svetovali. Od doma sem prenesel sem čebelnjak in ga preuredil. Zdaj imam že 76 panjev. Vinograd ni prida — samorodnica. Med tirtje sem zasadil orehe, ker se z vinogradom ne bom več dolgo bavil.

Medtem ko vsi drugi v vasi redijo vole, jih jaz ne. Pri hiši imam samo krave. Vprežemo jih tudi v voz. Pred leti sem se ukvarjal s prašičjerejo, a sem jo popolnoma opustil, kajti bodočnost ima samo reja telet. Dva telička že redim, tretjega bom kmalu kupil. Prirastek je hitrejši kot pri prašičih, razen tega grede teleta bolj v denar. Oddajam tudi mleko, okoli 20 litrov na dan.

— Boste teleta redili sami ali v kooperaciji z zadrugo?

— Se ne vem. Če bom videl, da mi bo zadruga bolje, bom kooperant, sicer ne. Na silo se ne da nič doseči.

— In poljedelstvo? Katere rastline tu najbolj uspevajo?

— Po moje bi morali sejati zlasti pšenico in silazne rastline kot sta koruza in sončnice. Seveda bi morali kmetje napraviti silose. Ne strinjam se z mišljenjem ljudi iz zadruga, ki pravijo naj bi se

jali deteljo. Imamo premajhne površine, zato se to ne izplača. Skušaj bom v praksi dokazati, kar trdim, pa se bo izkazalo kdo ima prav.

Pripovedoval mi je še marsikaj: o davkih, o čelelah in sinu, ki se uči v Ljubljani. Pogovarjala sva se toliko časa, da so si medtem mravlje že utrdile pot čez moj čevlji. Prenašale so drobna bela bremena, jih neutrudno vsekle navkreber in ob konci čevlja navzdol. Na misel mi je prišlo, da je moral biti tovariš Kalčević prav tako neutruden, ko je s svojo zemljo odnašal kamen za kamnom ter jo tako prisilil, da mu daje več kot drugim.

R. B.

Kalčevićeve čebelnjak je precejšnje poslopje s 76 okenci. Lansko deževno vreme je bilo za čebelarje porazno, letos pa se obeta malo boljši pridelek medu.

Ob 25-letnici ustanovitve OF

V Črnomlju bodo letos dostojno počastili 25. obletnico ustanovitve OF. 27. aprila zvečer bo v Domu kulture proslava, na kateri bodo nastopili učenci osnovne šole in dijaki gimnazije. Pred začetkom programa bodo nagrajene po 3 najboljše naloge, ki so jih pisali v šolah ob tej priložnosti.

Ker je na deželi več časa ob sobotah in nedeljah, bodo imeli v vseh krajevnih središčih proslave že 23. ali 24. aprila. Mladinski aktivni nameravajo na predvečer obletnice zakuriti kresove na vseh pomembnejših točkah iz NOB, ponekod pa bodo imeli ob njih tudi kulturne programe.

Odkup mleka ne bo zmanjšan

Govorice, da bo v črnomljski občini odkup mleka zmanjšan, so povsem neosnovane, kakor smo izvedeli v zadrugi. Ko so kmetovalci slišali, da zahtevajo Ljubljanske mlekarne na stroške zadruga prevoz mleka namesto v Metliko do Novega mesta, so menili, da zadruga ne bo več interesna za tolikšen odkup, ker bo prevoz toliko dražji.

V resnici ni tako! Začasno, dokler ne bo v Metliki urejena zbiralnica in ohlajevalnica mleka, mora črnomljska zadruga res voziti mleko v Novo mesto, vendar bodo še nadalje odkupovali prav toliko mleka kot doslej, če ne celo več. Začasno višje stroške prevoza pa si bodo delili zadruga in kmetovalci. Računajo, da bo zaradi tega odkupna cena mleka za 2 ali 3 din nižja, kar naj bi kmetovalci z razumevanjem upoštevali.

Na dober trnek se tudi turisti ujamejo

Na občnem zboru Turističnega društva v Črnomlju je bilo navzočih le 22 ljudi - Možnosti za razvoj turizma še daleč niso izkoriščene - Zakaj? Delati bi morali vsi, ne le nekateri požrtvovalni posamezniki!

Zakaj turistična dejavnost tako počasi prebija led, je pokazala že udeležba na občnem zboru turističnega društva. Prisotnih je bilo le 22 ljudi, a še med temi nekaj gostov. Članstvo je zainteresirano, ne dela, verjetno pa se zgleduje po odboru. Ugotovljeno je namreč bilo, da od bivšega članskega odbora delalo le nekaj posameznikov, vsi drugi pa so v najboljšem primeru hodili le na seje. Prav zaradi tega so že lansko jesen nekaj odbornikov zamenjali.

Turistična sezona trka na vrata, zato je najbrž že malo kasno aprila razpravljati o tem, kaj bi morali do takrat še urediti. Vseeno so na občnem zboru sprejeli več predlogov in sklepov. Če bodo uresničeni — vsa čast novemu odboru.

Menili so, naj bi Jurjevanje letos zavzelo še širši obseg, program pa bi morali malo izboljšati in popopraviti. Da bi prireditveni prostor pred hotelom Lahinjo lahko sprejel kar največ gledalcev, nameravajo s prostovoljnimi delom mladine in JLA urediti še eno naravno teraso. Gostinsko podjetje in zasebniki naj poskrbe za privlačnosti, s katerimi bi po prireditvi lahko zadržali goste.

Poudarili so, da ima turizem v Beli krajini predvsem značaj prehodnega turizma, kateremu bi se morali prilagoditi, a za letos zavoljo slabih cest v oddaljenih krajih kljub vsem prirodnim lepotam ni pričakovati posebne ga navala gostov.

Gostinsko podjetje v Črnomlju se je odločilo urediti camp in kopališče na Vinici.

25 milijonov v treh mesecih

Sele konec leta 1961 ustanovljeni Obrtni servis v Semiču lepo napreduje. Kolektiv ima že 34 milijonov dinarjev na skladih, kljub temu, da plačuje na leto koli 6 milijonov dinarjev anuitet za posojila. V letošnjih prvih treh mesecih so ustvarili že za 25 milijonov dinarjev realizacije. Če bodo naročila še naprej tako dotekala in če ne bo večjih težav pri nabavi materiala, bo poslovno leto 1966 zaključeno s 100 milijoni dinarjev bruto produkta.

F. D.

razen tega bodo namestili propagandne napisne table vzdolž vse poti od avto ceste do Črnomlja. V pripravi je tudi izdaja belokranjskega prospekta, posnet je propagandni film Sprehodi po Beli krajini, kar je že začetek doslej zanemarjene turistične propagande. Verjetno pa samo to ne bo dovolj, da bi množično privabili goste.

Od iznajdljivosti članov turističnega društva in gostincev je zlasti odvisno, koliko bo vrgla letošnja turistična sezona. Delati pa bi morali vsi, kajti naporu posameznikov so sicer hvale-

vredni, ne morejo pa roditi večjih uspehov. Moralo bi priti tudi do tesnejšega sodelovanja s Planinskimi društvom in še z nekaterimi drugimi organizacijami.

Na občnem zboru je bil izvoljen nov upravni odbor, v katerem pa sta odgovodala sodelovanje dosedanja predsednik dr. Bratko Uršič in Angelca Kvas. Če se bodo prav vsi zavzeli za uresničitev načrtov, bo del zamujenega v prihodnjih dveh mesecih še mogoče nadoknaditi, sicer pa bodo turisti tudi letos zahajali tja, kjer so jim pripravili boljše vabe.

Zdravstvena postaja dokončno urejena

Nekatere pomanjkljivosti pri gradnji viniške ambulante so bile vzrok, da je morala splošna ambulanta vse do nedavnega poslovati v starih prostorih. Pred kratkim pa so popravili v novi stavbi pod in še nekatere druge manjše napake, tako da je zdravstvena postaja dokončno narejena.

poslovanje zobne in splošne ambulante.

Zdravniki imajo na Vinici vselej dovolj dela — dokaz, da se prebivalci niso nepravilno toliko let potegovali za zdravstveno postajo. Krajevna skupnost razmišlja še o tem, da bi na Vinici zgradili za zdravnika stanovanje.

Okvirni načrt že imajo: v sodelovanju s PTT podjetjem in z ljubljanskim TOBAKOM, ki potrebuje za svoje poslovanje na Vinici boljše prostore, ter s sredstvi krajevne skupnosti nameravajo zgraditi novo stavbo. Spodnji prostori bi bili poslovni, v zgornjih pa bi bila stanovanja za zdravnika in učitelje. Do gradnje najbrž še ne bo tako kmalu prišlo, ker potekajo o njej šele prvi, začetni razgovori.

Letos že za 101.000 dolarjev večji izvoz

Izvozna podjetja v črnomljski občini — Belt, Lič, Iskra, Zora in Belsad — so v prvem tromesečju letos izvozila že za 274.000 dolarjev blaga, kar je v primerjavi z izvozom v prvih treh mesecih lani 101.000 dolarjev več. K tolikemu uspehu je največ pripomogel Belt s 160.000 dolarji izvoza, zanimivo pa je, da je tudi Belsad prodal v Švico za 12.000 dolarjev ribezovega soka.

25. aprila občinska konferenca ZZB

23. aprila bo ob 9. uri v sejni sobi občinske skupščine Črnomljev občinska konferenca borcevskih organizacij: Zveze borcev, ZVVI in ZROP. Vabljenih je 80 delegatov, ki bodo razpravljali o dosedanjem in bodočem delu združenih organizacij ter obravnavali druge zadeve bivših borcev, o katerih so govorili že na sestankih krajevnih organizacij.

Denar za šolstvo razdeljen

Za potrebe šolstva je v črnomljski občini letos namenjenih 432.546.000 dinarjev

Upravni odbor sklada za šolstvo v Črnomlju je pred dnevi sprejel finančni plan, dohodkov in izdatkov. Letos se bo v skladu za šolstvo zbralo 432.546.000 starih dinarjev, od tega iz občinskega proračuna 334.218.000 din, druga sredstva so prispevki gospodarskih organizacij itd.

Za osnovno dejavnost osemletnih in gimnazije je predvidenih 273 milijonov dinarjev, za investicije v šolstvu pa 85 milijonov. Za sofinanciranje strokovnega šolstva II. stopnje bo črnomljska občina prispevala letos le 6 milijonov dinarjev, razen tega pa bo poravnala 16 milijonov obveznost iz preteklega leta.

V primerjavi s sredstvi za šolstvo v lanskem letu je letos šolstvo precej na boljšem,

vseeno pa ne bo mogoče uresničiti vseh načrtov.

29. aprila izredna konferenca SZDL

V Črnomlju bo izredna občinska konferenca SZDL v petek, 29. aprila. Obravnavali bodo zlasti kmetijstvo in gozdarstvo, organizacijske zadeve ter tromesečno realizacijo nalog v gospodarstvu. Na konferenco je vabljenih 68 delegatov iz krajevnih organizacij, navzočih bo še 20 članov občinskega odbora SZDL ter več gostov.

Ob tej priložnosti bodo izvolili tudi delegata za zvezni kongres SZDL, ki bo zastopal Črnomljsko in metliško občino.

ČRNMALJSKI DROBIR

V ČRNMALJU SE BO v kratkem začel tečaj za krojenje in šivanje, ki ga prireja tovarna šivalnih strojev Bagat v sodelovanju z domačo delavsko univerzo. Vse zainteresirane za začetni in nadaljevalni tečaj naj se do 20. aprila prijavijo v pisarni delavske univerze, kjer dobe tudi vsa druga pojasnila.

ZA 80-LETNO ANO ROMSEK, ki živi v leseni Jakševi hiši v Vojni vasi, kjer se skozi podrti slonnato streho vidijo zvezde, vedo Črnomljevci in se zgražajo. In vendar mora starka še naprej spati pod dežnikom, če je slabo vreme. Socialna služba občine ji je še pred dvema letoma ponudila oskrbo v domu onemoglih, a Romškova jo odklanja, stanovanj pa ji ne morejo dati. Kdor ima torej prostor in dobro srce, naj ji odstopi sobo. Ne za-

stoj — tudi 5000 din na mesec bi dobil ranjo.

PRED PISARNO turističnega društva je nekaj časa visi lepak, ki vabi na prvomajski izlet v Idrijo, bojnišnico Franjo. Postojno in Rakov Škocjan, a se doslej v vsem Črnomlju še nihče ni prijavil. Po mnenju nekaterih poznavalcev razmer varčujejo Črnomljevci za Beneške. 21. in 22. maja bo izlet v Italijo in tedaj bodo avtobusi najbrž polni.

PRETEKLI TEDEN so začeli pred hotelom Lahinjo urejati gostinski vrt, kjer bo začela poslovati strežba še pred 1. majem. Gostinsko podjetje pripravlja za goste presenečenje, skrito na vrtu, zavonjal pa ga bo lahko vsak že s ceste. Na prostem bodo namreč pekli raznjice in čevapčice, poskrbljeno pa bo tudi za godbo, ki bo ob sobotah in nedeljah stalno privabljala plesalce.

Kadar je lepo vreme, spusti tovarišica iz vrta otroke na travnik, da se naužijejo sonca in svežega zraka. To je veselja! Dečki so en, dva, tri na vrhu drevja, deklice pa se v travi pogovarjajo o svojih punčkah... (Foto: R. Bačar)

Bogastvo v dveh papirnatih škatlah

Stojko iz doma onemoglih poznajo po vsej Metliki. Betežna in tresočih rok večkrat nakupuje v trgovinah. Denar vselej natančno prešteva, kajti za Stojko je en samcat dinar že od nekdaj predstavljal bogastvo.

Zadnjič sem Stojko dobila pri volji, da je pripovedovala o svojem življenju, mladosti in otroških letih. O življenju, ki ni bilo človeka vredno. Sreče in veselja ni poznala vse do sedemdesetega leta!

Bila je nezakonska. Mati jo je osem dni staro hotela vreči v vodo, pa so jo vaše ženske odvrnile od tega. Potem ji je hotela glavo prebosti z bučiko. Spet so jo sosede prosile, naj ubogega otroka pusti pri življenju. Tako je ostala živa, so ji povedali v rojstni vasi Marindol. Mama jo je mesec dni staro zanesla k neki ženski ter jo prosila naj otroka čuva, dokler ne dobi službe. Nikdar več se ni vrnila in tudi ne vprašala, kaj je z otrokom. Deklica ni bila krščena. Vaščanke so jo poškopile z vodo in ji dale ime Stojka.

V tej hiši je rasla vse do 20. leta. V družini je bilo več otrok. Vsi so hodili v šolo, razen Stojke, ker je morala delati. Potem je šla služiti. Trideset

let je bila pri nekem gospodarju v Marindolu. Plače nič. Samo ostanke hrane so ji dajali, spala je na klopi za mizo. Od tam je šla za dečko v Perudino k neki ženski, ki je Stojko tepla in niti jesti ji ni dajala dovolj. Na Bojancih je služila pri več hišah. Ležala je v veži na tleh.

Tako vse do 60. leta, ko so jo vaščani začeli nagovarjati, naj gre na občino v Adlešiče in prosi za pomoč.

— Na občini so me vprašali kje spim. Rekla sem, da v postelji. Pa nisem! Vse do 60. leta sem samo enkrat spala na postelji. Ko sem bila nekoč

bolna, so poklicali zdravnika in tedaj so me položili na gospodinjino posteljo. Na občini se nisem upala nič povedati. Lahko bi me doma tepli...

Stojko so spravili v dom onemoglih; občina Crnomelj zanjo plačuje oskrbnino. Sprva je bila zelo žalostna, čeprav je imela posteljo in vsak dan dovolj hrane. Nikogar ni poznala in v novem okolju se ni znašla. Leta pa so tekla in polagoma je začela spoznavati, da ji je lepo kot se nikoli. Dobila je tudi nove prijatelje in znance. Zdaj je srečna — šele pri sedemdesetih letih...

Največje veselje ji pomenita dve papirni škatli, v katerih hrani koščke blaga. Kadar kdo izmed oskrbovancev pošlje Stojko v trgovino nakupovati, ji da napitnino. Vsak dinar Stojka skrbno hrani in si kupi ostanke blaga. Iz njih sešije predpasnike, kajti rada je lepo oblečena. Koščki blaga v dveh papirnatih škatlah so njeno največje bogastvo. Ko so ji pred kratkim rekli, da škatli ne sodita v sobo, se je jokala. Potem ji je upravnica obljubila kovček.

Poleti bo šla Stojka s pravim kovčkom v Bojance na obisk in ob toliki sreči že zdaj dobiva solzne oči. R. B.

Več reda v vrstah zelene bratovščine!

V lovskih družinah Suhor, Gradac in Metlika imajo nekaj nediscipliniranih članov, ki ne sodijo v zeleno bratovščino — Stalež perjadi upada, roparic je vedno več — Za energične ukrepe in red bo poslej skrbela občinska lovska komisija

Na eni zadnjih sej občinske skupščine v Metliki so govorili tudi o turizmu, lovu in ribolovu. Lovci in ribiči od drugod se vedno bolj zanimajo za belokranjska lovišča, a jim pravzaprav nimajo kaj nuditi. Stalež divjadi, posebno jerebic in fazanov upada, medtem pa so se roparice, precej razmnožile. Lovske družine slabo gospodarijo in se ne ravna po predpisih o gospodarjenju z lovišči, kar velja zlasti za področje Suhorja.

To so priznali tudi predstavniki lovskih družin na sestanku, ki ga je pred kratkim sklical svet za kmetijstvo in gozdarstvo. Ugotovili so, da so potrebni energični ukrepi za boljše disciplino v lovskih vrstah in za ohranjanje divjadi, zato so sklenili, da bodo vse tri lovske družine sestavile poslovniške, potrdila pa jih bo lovska komisija, imenovana od občinske skupščine. Ta bo hkrati tudi ugotavljala, ali člani lovskih družin poslovniške spoštujejo ali ne in bo kršitelje predlagala v kaznovanje sodniku za prekrške. Sprejeli so še več drugih sklepov.

Po novem bo lov na področju metliške občine trajal le dva meseca: od 30. oktobra do 31. decembra. Loviti bodo lahko le skupno in ne več v manjših skupinah po

2 ali 5 oseb. Vzpostaviti nameravajo enotno čuvajsko službo za vse tri lovske družine, prav tako si bodo skupno prizadevali pokončevati roparice. Vzporedno s temi ukrepi pa bodo v lovišča vlagali novo perjad.

Cimprej bodo v vrstah zelene bratovščine napravili red in obogatili lovišča, tem prej bosta lov in ribolov v okviru turizma postala donosna. Tega so se v Metliki začeli zavedati, zato napovedujejo konec dosedanjim nepravilnostim.

Marija, Ljubica, Ivanka, Rezka in druge delavke iz obrata metliškega Kometa se med polurno malico sončijo pred hišo, tik avtobusne postaje. Pravijo, da jih zrak poživi, mimogrede pa lahko vsaj nekaj časa opazujejo, kaj se dogaja v središču Metlike (Foto: Bačer)

Obnova vinogradov lepo napreduje

Za rigolanje vinogradov so kmetovalci v metliški okolici vedno bolj zanimajo, posebno pa na Grabrovcu, v Berčicah, Vidošičih in Drašičih. Prvotno je bilo prijavo za obnovo kakih 5 hektarov vinogradov; medtem, ko je buldozer začel delati, pa so prihajale še nove in nove prijave. Trenutno je zabeleženih v zadrugi že precej zasebnih intresentov za rigolanje okoli 25 hektarov površin.

Zanimanje za obnovo je vse večje tudi zaradi tega, ker je zadruga uvedla lastno kreditno službo, preko kate-re nudi za obnovo vinogradov enoletno posojilo. Ker pa je sredstev za te namene bolj malo, so pri posojilih previdni. Zaenkrat posojajo le takim kmetom, ki jih poznajo kot poštene in dobre plačnike.

Danes zbor obrtnikov

Danes se bodo v sejni sobi občinske skupščine Metlika sestali vsi obrtniki s področja občine. Razpravljali bodo o stanju v obrti ter izvolili svoje predstavnike v pododbor Gospodarske zbornice za področje Dolenjske.

Mladi bodo pokazali svoje znanje

Pionirska in mladinska organizacija metliške osnovne šole pripravljata oddajo »Ali poznas domači kraj«. Učenci 7. in 8. razredov v ta namen že zbirajo ustna izročila starih borcev o dogodkih med NOB, prav tako podatke o povojni graditvi v Metliki.

Prireditvev bo maja v sklopu praznovanja ob dnevu mladosti. Program bodo popestrili z zabavnimi, glasbenimi in s pevskimi točkami, hkrati pa bodo najboljše tekmovalne skupine nagrajene.

Predaval bo Stane Dolanc

26. aprila bo ob 16. uri v sejni sobi občinske skupščine Metlika predaval Stane Dolanc, direktor Visoke šole za politične vede v Ljubljani. Tokrat bo političnemu aktivu metliške občine govoril o vlogi družbeno političnih organizacij pri izvajanju gospodarske reforme.

SZDL ima izredno konferenco

27. aprila bo v Metliki izredna občinska konferenca SZDL, na kateri bodo obravnavali gradivo republiškega kongresa in njegove sklepe. Tu bo izvoljen tudi delegat, ki bo zastopal Belo krajino na VI. kongresu SZDL v Beogradu.

Kurirčkova pošta gre na pot s proslave

Ob 25-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte bo šolska mladina v Metliki priredila proslavo, na kateri bodo podeljene nagrade za najboljše šolske naloge s to tematiko. S proslave v čast 27. aprila in 1. maja bo šla na pot tudi Kurirčkova pošta.

Občinski knjižnici v Metliki več let ni bilo pisati kaj posebnega. Morda to, da je bilo pred dvema letoma v neki reviji omenjeno, da ima samo 280 knjig, kar naj bi ji v vrsti občinskih knjižnic v

Knjižnica bi zaslužila več zanimanja

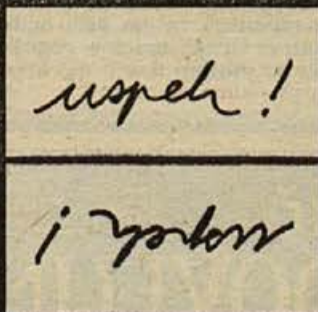
Sloveniji zagotovilo klavirno zadnje mesto. Ta številka pa na srečo ni bila pravilna, saj je knjižnica v Metliki že

pred dobrimi desetimi leti bila med prvimi knjižnicami v Sloveniji, ki je poleg stalnega knjižnega fonda uvedla

tudi sistem potovalnih omarič, v katerih je po okoliških vaseh krožilo kakih 700 knjig.

Pred leti je metliška občinska knjižnica dobila svoj prostor v gradu, si nabavila nekaj polic in na novo uredila kartoteko. Sredstva za nabavo novih knjig pa so bila preskromna, da bi si sproti mogla oskrbeti vsaj najvažnejše domače knjige in prevode, ki so prihajali na knjižni trg. Malo bolj je bilo lani, ko si je deloma s podporo republiškega Sklada za pospeševanje kulturnih delavnosti nabavila okoli 300 novitet. Tudi letos bo knjižnica, ki jo vodita učiteljici Ivica Radovič in Milena Kozole, skušala z novimi knjigami zapolniti glavne vrzeli.

Bati pa se je, da ta knjižni kapital le ne bi ostal preveč neizkoriščen, če ne bomo poskrbeli, da bi Metličani in okoličani vztrajneje segali po njem. Zadnje tedne so se v Metliki pojavili lepaki, ki vabijo ljudi v knjižnico. Doslej so njeni glavni obiskovalci učenci, dijaki in upokojenci. Kje so pa drugi? Uslužbenci, delavci in mladina po tovarnah in obratih! Upamo, da v njih kljub vsakdanjemu delu le ni zamrta potreba po dobri knjigi. Morda pa niti niso vedeli, da je v Metliki občinska knjižnica? Zato je prav, da so se pojavili po izložbah lepaki, ki vabijo ljudi v knjižnico. Vabijo vsak četrtek od petih do šestih popoldne in vsako nedeljo od 10. do 12. ure, da si na njenih policah izberejo bogastvo znanja in duha.

Je med njima kaj razlike?

Obrnite ju kakorkoli, uspeh je vedno uspeh, če zaupate vaš oglas

DOLENJSKEMU LISTU

Tedenska naklada 24.700 izvodov — 100.000 bralcev doma in po svetu

Vsak četrtek: DOLENJSKI LIST! — Novo mesto, p.p. 33

metliški tednik

Kmetijstvo že dve leti rentabilno

Od 27 obratov so poslovali lani le še štirje z izgubo. V kmetijstvu ugoden finančni rezultat pri mlečni proizvodnji in plemenski živini, negativen pa pri svinjah in teletih

V preteklem letu je doseglo Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje lepe gospodarske uspehe. Celotni dohodek so povečali za 21,1 odstotka, poslovne stroške pa

le za 17 odstotkov; dohodek za 20,8 odst. in osebne dohodke za 34,6 odstotka. Obračun sicer prikazuje, da so se skladi povečali le za 0,2 odstotka, vendar pa so zbrali občutno več redne in biološke amortizacije. Če bi upoštevali tudi ta sredstva, so skladi porastli kar za 60,5 odstotka. Razen tega je delovna organizacija občutno povečala tudi obratna sredstva. (Vsi podatki so primerljani z letom 1964.)

Tako lep uspeh je posestvo doseglo predvsem zato, ker so vestno izpolnjevali plane in stalno skrbno spremljali proizvodnjo. Kmetijstvo

posluje že drugo leto s pozitivnimi finančnimi rezultati, predvidevajo pa, da bo tudi letošnje leto, kljub nekaterim težavam v živinoreji zlasti uspešno in ustvarilo znatnejše sklade. Od vseh 27 obratov KGP so lani le še štirje zaključili poslovno leto z izgubo.

KGP je lani tudi izvažalo. Neposredni izvoz njihovega kmetijskega sektorja je znašal skoro 70.000 dolarjev, gozdarskega preko 110.000 dolarjev in lovstva skoro 30.000 dolarjev. Po oceni je znašal njihov skupni neposredni in posredni izvoz preko milijon dolarjev.

Kočevska občina za onkološki inštitut

Delovne organizacije v kočevski občini so poleg rednih prispevkov nakazale za zidavo Onkološkega inštituta v Ljubljani tudi sredstva iz obveznic ljudskega posojila za obnovo Skopja: KGP Kočevje 62.650 Ndin; ITAS 10.730 Ndin, druga podjetja pa različno. Nekaj denarja so prispevali tudi posamezniki.

»Metka« in »Pekarna« združeni

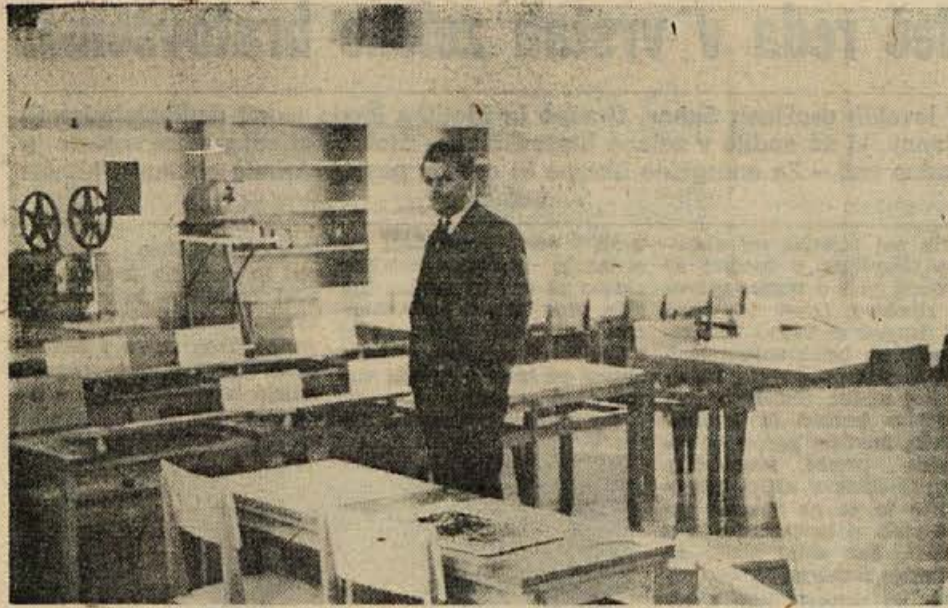
Kolektiva Pekarne in slaščičarne ter otroške restavracije »Metka«, oboje iz Kočevja, sta se s 1. aprilom združila. V »Metki« so dosegali slabe gospodarske rezultate, ker so se otroške varstvene ustanove v Kočevju združile in preselile v nove prostore (v bivši zdravstveni dom), kjer imajo tudi svojo kuhinjo. Tako so v »Metki« kuhali v glavnem le še kosila za šolske otroke.

V preurejenih prostorih »Metka« bodo še vedno kuhali tople malice, enolončnice in kosila, razen tega pa bodo prodajali slaščice, pecivo (tudi kruh) in mleko ter mlečne izdelke. Točili bodo tudi vse vrste brezalkoholnih pijač, od alkoholnih pa le pivu.

»Metka« je sredi mesta in na zelo prometnem kraju. Posebno poletni radi na njenem vrtu posedajo turisti in izletniki.

Kočevje: najprej gasilske garaže

Gasilski dom v Kočevju ne ustreza več, vendar so se občinska gasilska zveza, gasilsko društvo in občinska skupščina odločili, da glede na pomanjkanje sredstev novega doma še ne bodo gradili, ampak samo garaže na dvorišču sedanega gasilskega poslopja ob Roški cesti. Pomagalca bo medobčinska zavarovalnica v Novem mestu. V. D.

Pred kratkim je Lesno industrijsko podjetje iz Kočevja razstavljalo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani pohištvo za sodobno opremljene šole. Razstave so se udeležili tudi vsi sekretarji republiških sekretariatov za šolstvo (razen iz SR Makedonije) in komisija za standardizacijo pohištva. Predstavniki SR Srbije so izrazili željo, da bi Lesna industrija Kočevje organizirala podobno razstavo tudi v Beogradu in prav te dni se obe strani dogovarjata, kdaj in kje bi bila razstava. Na razstavi v Ljubljani, ki je bila organizirana s pomočjo republiškega sekretariata za šolstvo in Inštituta za lesno industrijo, je bilo sklenjeno tudi precej pogodb za prodajo šolskega pohištva oziroma opreme (Foto: C. Križ)

Računi v MELAMINU kažejo dobro

V primerjavi z letom 1964 so v kočevski kemični tovarni MELAMIN ob koncu lanskega leta povečali celotni dohodek za 90 odstotkov, čisti dohodek za 143 in sklade za 99,5. Reforma je vplivala, da so zelo povečali storilnost. Tovarna svoje izdelke izvažava v številne države. Na težave je naletela na področju deviznega sistema ob uvozu surovin. Letošnji računi kažejo, da bodo ob sodelovanju vseh zaposlenih dosegli še boljše rezultate.

Gradbeništvo je zapostavljeno

Standard gradbenih delavcev je prizadet - Kreditiranje gradnje stanovanj za trg v letošnjem letu še ni urejeno

Pred kratkim je bil v Kočevju sestanek sindikalnih delavcev gradbenih podjetij in podjetij gradbene industrije z območja Dolenjske. Sklican je bil na pobudo sindikata gradbenih delavcev Slovenije, udeležili pa so se ga predsedniki gradbenih podjetij iz Novega mesta, Crnom-

lja, Ribnice in Kočevja. Razpravljali so o izdelavi interne zakonodaje podjetij (statuti in pravilniki), o standardu gradbenih delavcev, izmenjali mnenja o oblikah nagrajevanja in izobraževanju gradbenic, opozorili na zastarelost splošnih gradbenih norm, razpravljali o kreditiranju gradnje stanovanj za trg itd.

Ugotovili so, da je standard gradbenih delavcev močno prizadet zaradi politike cen v gradbeništvu in zaradi omejenih investicij v zvezi z reformo. Tudi kreditiranje gradnje stanovanj za trg letos še ni urejeno, kupci stanovanj pa nimajo dovolj sredstev in zamujajo plačilne roke. Na sestanku so ugotovili, da gradbeništvo ni v enakopravnem položaju z ostalimi gospodarskimi panogami. O svojih težavah bodo seznanili tudi pristojne zvezne organe in zahtevali, da je treba položaj gradbeništva vskladiti z drugimi gospodarskimi panogami.

DROBNE IZ KOČEVJA

TELEFONSKI IMENIK za leto 1966 za Slovenijo smo imeli priložnost naročiti že 15. februarja. Po mesecu dni so prispele polnočnice za plačilo iz založništva v Beogradu. Določne zneske smo nakazali; zdaj, ko postopek naročanja in plačevanja traja že tri mesece, pa imenika še vedno ni. Morda pa smo ga naročili za prihodnje leto, kdo le bi lahko razjasnil to?

KAMENITI TLAK pred spomenikom proti Gaju je potreben popravila. Skrijnate plošče so se

pogreznile in povesile, tako da so nastale nevarne luknje. Tlak je star 13 let in bi ga bilo moč zdaj popraviti z malenkostnimi stroški. Stavimo to!

BAZENČEK pred bronastim kipom deklice, o katerem smo pisali, je zdaj očiščen. Bodimo dostojni in ne odmetujmo vanj odpadkov papirja in podobnega, saj vidimo zdaleč, ko je bazenček čist in snažen, da je v lep okras mestu.

LICNE SMETNJAKE je pred nekaj dnevi razpostavila po mestu Komunala. Bili so zelo potrebni in ljudje so se jih začeli hitro posluževati. Toda zlikovci so začeli smetnjake preobrnati, da so se smeti ospale po tleh, našlo pa se je nekaj brezvestnežev, ki so smeti v smetnjakih znežigali. Barva se je osmudila in nekateri smetnjaki so zdaj črni. To so bili prav gotovo odrasli, saj otroci nimajo vzgajal. Redki brezvestneži so naredili sramoto celemu mestu!

REKLAMNIH DESK za lepjenje lepakov je v Kočevju premalo. Ta, ki je stala pri društvu Partizan, je še vedno razolta v spomin na objestnež, ki so jo podili, druga deska pri mostu pa se podira. Ljudje nabijajo lepake po drevju in po hišah, kar ni lepo. Ko je prireditev za nami, takšnih lepakov nihče ne odstranjuje.

POPRAVEK

Na tej strani smo pretekli teden objavili članek z naslovom »Ne sme biti različnih mnenj in stališč«. Ker je bil naslov v tiskarni po pomoti napačno postavljen, ga s tem popravljamo, ker se mora pravilno glasniti: »Ne smemo se bati različnih mnenj in stališč«. Bralce prosimo, da neljubo napako oprostijo.

UREDNIŠTVO

IVO PIRKOVIČ GRADOVI UMIRAJO

9

Na mokriškem gradu, kjer so še nedavno hranili kozarec, iz katerega je, po starem izročilu, v verigah plj ujeti kmečki kralj Matija Gubec, so po novjšem času gospodarili Sebrjachi, Lambergi, Räcknitz, Fridau, Gregorjanci, rod Mojzesa Cona, ki se je nekoč začel podpisovati Moscon, ogrski Erdödyji in k njim priženjeni grofi Auerspergi.

Zanimiv je iz osemnajstega stoletja blazni grof Nikolaj Tolentinus Auersperg, ki se je na mrtvaškem odru voščeno bled, sredi gorečih sveč in zbrane jokajoče grajske družine, nenadoma iz krste dvignil. Vsi so v grozi pobegnili, le zvesti sluga Andrej se je vzravnal in, kot vsako jutro, strumno vprašal: »Katero obleko ukazujejo njihova grofovska gnada?« Zanimanja pa je vreden grof zato, ker je kot mlad popotnik šest let blodil po široki evropski tujini in se vrnil okužen z idejami prosvetlenske revolucije. V prednapoleonskih pariških salonih je spoznal znamenitega enciklopedista Denisa Diderota, srečal tudi pesniškega in filozofskega oznanjevalca prihajajoče meščanske vstaje in poznejšega jakobinca grofa Mirabeauja in druge zgodovinske osebnosti. Od Auerspergovega revolucionarnega prosvetljenstva

nam ni ostalo nobenega sledu. Ostal pa je vpliv »drugega Plinija«, naturalista Buffona, s katerim se je mokriški grof prav tako seznanil v Parizu. To srečanje in takrat živo zanimanje za velikega švedskega rastlinoslovca Karla Linnéja, ki je s svojimi odkritji zmagovito osvajal svet, je štirim ali petim mokriškim rodovom oplajalo zanimanje za prirodu, strast do lova in ljubezen za eksotične nasade. Pa tudi domači naturalist Ziga Zois je s svojim osebnimi spodbudami botroval mokriškemu parku med Jesenicami, Novo vasjo in Abrecem. Pozneje so znameniti nasad premaknili v Ponikve pri gradu, kjer nam ga je leta 1945 kot izredno prirodno znamenitost rešil pred barbarskim pustošenjem stari bratovi mokriški logar Hercog.

Blaznežev sin grof Franc Nikolaj je leta 1823 ali leto pozneje v parku Schönau blizu Badna pri Dunaju skrivaj ukradel šop enoletnih sadik gladkega ali zelenega bora z učenim imenom »pinus strobus« in ga v cilindru pokritej z robcem in rokavicami, iztihotapil iz nasada. Sadike so v Schönau vzgojili iz semena, ki so ga bili pred letom dobili iz Vzhodne Azije, in drevesca skrbno skrivali pred svetom. Mo-

kričan in njegovi nasledniki so drevo razširili po vsej Kranjski in Dalmaciji. Sto do stopetdeset kilogramov njegovega semena so vsako leto prodali po tri goldinarje dunajskemu semenarju Juliju Steinerju in innsbruškemu Böheimu, ki sta zeleni bor v stopetdesetih letih razplodila po Avstriji in Nemčiji. Tako se je to zanimivo in za nas prepomembno drevo, ki je v zadnji ledeni dobi iz Evrope čisto izginilo, vrnilo okoli sveta zopet v staro domovino.

Sin grofa Franca Nikolaja in bratranec turnskega Auersperga Anastazija Grina, grof Avgust Nikolaj, je bil kulturni človek. Svoji hčerki edinki Beatrix je napisal rodbinsko in grajsko kroniko. Na svojem gradu je gostil in poslušal slovečega madžarskega pianista in komponista Franza Liszta. Z znamenitim berlinskim učenjakom Theodorom Mommsnom je na Mokričah razpravljal o dolenjski antiki. Najbrž se mu je tedaj rodilo vprašanje: kje so Rimljani lomili kamen, iz katerega so klesali svoje številne spomenike? Prepričan je bil, da je uganko rešil, ko je med Cerino in Catežem odkril prastar kamnolom z zlahtnim rumenkastim in modrim okrasnim kamnom.

Podjetje

PLETILSTVO, Kočevje

razglašala naslednja prosta delovna mesta za:

- krojače,
- krojačice in
- šivilje

ZA DELA V KONFEKCIJI

Posebni pogoji: kandidati morajo opraviti dvomesečno poskusno dobo. Razglas velja do zasedbe delovnih mest. Prijave z obrazložitvijo pošljite kadrovski službi podjetja.

Letos bodo vložili v svoje vode precej rib

Prvi načrtni vložek lipanov - Letos so ujeli že 10 divjih lovcev - Za poživitev ribiškega turizma je potrebno boljše sodelovanje s turističnim društvom - Za ribiče iz drugih krajev bodo zgradili bivak - Za predsednika ribiške družine izvoljen Matija Zobec

Ribiška družina Ribnica bo letos vložila v svoje vode 1000 šarenk (postrvi), velikih nad 18 centimetrov (v potok Ribnico), 15.000 zaroda šarenk pa v potok Sajevec. Razen tega bo vložila 30.000 zaroda potočne postrvi v Bistrico in njene pritoke ter v Tržišco oziroma Ortnoščo. Za poizkus bodo vložili v Rašco in Bistrico tudi lipane, ki jih doslej v svojih vodah niso imeli. Vse te ribe so že naročili pri Ribogojnici Povodje. Predvidoma bodo vložili v svoje vode še 2000 ščuk, dolgih nad 35 centimetrov.

Na področju ribiške družine je precej »divjih« ribičev, predvsem nad Sodratico, pri izviri Ribnice in v Rašci. Ze letos so jih ujeli 10, ki so bili tudi kaznovani. Čuvajsko službo imajo še vedno organizirano na amaterski podlagi in sicer tako, da dobe čuvaji brezplačne dovolilnice za ribolov. Pogoje za čuvajsko službo pa nameravajo izboljšati še tako, da

bodo čuvaji dobili po 20-30 odstotkov od denarnih kazni, ki jih bodo plačali ujeti divji lovci.

Članov ima ribiška družina 54, za vstop v družino pa je zaprosilo še 10 občanov. Skoro vsi ribiči so opravili tudi izpite. V njihovi družini so včlanjeni tudi ribiči iz Ljubljane in Kočevja. Predvidoma bo vsak član njihove družine imel dovoljenih letos 25 lovnihi dni, za vsak lovni dan pa bo moral plačati 350 starih din.

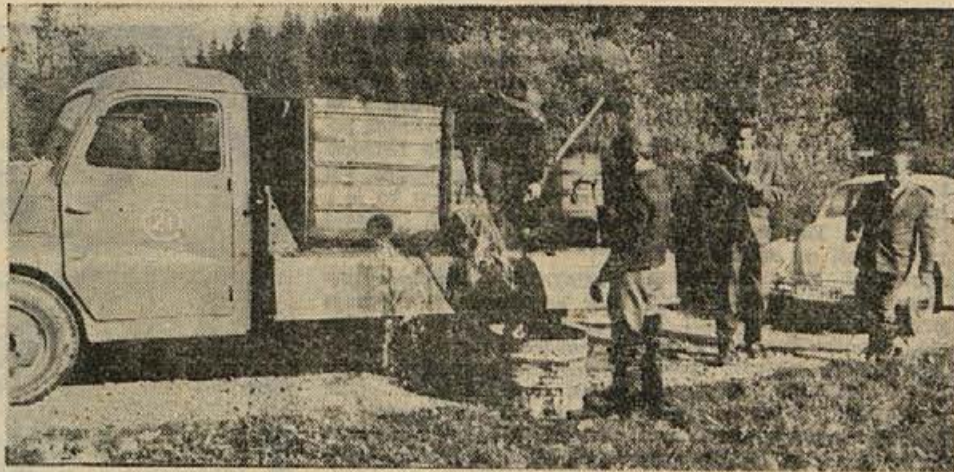
Turisti - ribiči se tudi vedno bolj zanimajo za ribolov na območju ribiškega društva Ribnica, vendar je teh gostov zaradi šibke propagande še malo. Lani so prodali za območje družine 15 dnevnihi ribolovnihi kart inozemskim, 35 pa jugoslovanskim ribičem. Ribiška družina in turistično društvo bosta letos bolj sodelovala in bo društvo prodajalo tudi dnevne ribolovne karte.

Tudi letos bo imela dru-

žina mladinsko sekcijo. Novost v njej bo le, da bodo dobri člani-mladinci (eno izmed meril bo uspeh v šoli) lahko lovili ribe vse leto, med počitnicami pa vsi. Družina jim bo določila poseben revir, kjer bodo lahko lovili sami, na drugem območju pa le v spremstvu ribiča.

Ribiška družina proučuje še, kako bi izkoristila vodo pri Obrhu, za katero so razširjene govorice, da ribe v njej ne obstanejo. Prve raziskave vode pa so pokazale, da je voda sicer nekoliko hladnejša, vendar še primer-na za ribji živelj.

Ribiči nameravajo ob potoku Ribnice zgraditi tudi biva-k, ki se ga bodo posluževali predvsem ribiči iz drugih krajev. Material zanj še zbirajo. Med drugim nameravajo okrepiti tudi sodelovanje z ribiško družino Kočevje. Za predsednika ribiške družine Ribnica je bil na zadnjem občinskem zboru, ki je bil pred kratkim, izvoljen Matija Zobec.

Skupina članov ribiške družine pri koristnem ribogojnem delu (Foto: atelje Drago Mohar, Ribnica na Dol.)

POVEZOVANJE ČEZ OBČINSKE MEJE

V četrtek, 14. aprila, je bil v Ribnici posvet, ki so se ga udeležili predstav-

nik občinskih skupščin in političnih organizacij iz Ribnice in Ljubljane ter kmetijskih zadrug iz Velikih Lašč, Dobrega polja in Ribnice o kmetijstvu po reformi. Ugotovili so, da je ribniško, velikolaško in dobrepoljsko področje kmetijsko enotno z glavno panogo živinoreje. Sporazumeli so se, da bodo zaradi vse večje izbirčnosti tujcev, ki kupujejo živino pri njih, zlasti pitovno živino, odkupovali po odstotku klavnosti. Komercialne službe vseh treh zadrug bodo tesneje sodelovale pri iskanju trga in pri prodaji.

Kmetijska zadruga Velike Lašče ima pri odkupu in prodaji suhe robe, ki je druga najvažnejša gospodarska panoga, lepe uspehe. Na posvetu so se sporazumeli, da bodo uvedli za vse področje enotno prodajno službo. Zlasti na ribniškem področju si obetajo povečan odkup in prodajo suhe robe. Pobudo za sodelovanje preko ob-

činskih meja je vredno pozdraviti.

Posvet o razdelitvi sredstev KS

Predstavniki KS so 15. aprila razpravljali o razdelitvi sredstev, ki so določena v občinskem proračunu za dejavnost krajevnih skupnosti. Nekaj denarja jim bosta prispevala tudi kmetijsko gospodarstvo Kočevje in INLES Ribnica, ki bo odmerjala prispevek od m³ lesa, pripeljane na INLESOVO skladišče. Dogovorili so se, da je treba ustanoviti poravnalni svet tudi v Dolenji vasi in poživiti delo vseh svetov. Ustanovili bodo posebno komisijo, ki bo vsklajevala zahteve all nespornazume med krajevnimi skupnostmi. Na posvetu so opozorili tudi na to, da gre postopek pri gradbenih dovoljenjih prepočasno.

»Cegunca« priljubljeno gostišče

Novi lastnik »Cegunca« marljivo ureja okolico gostišča. Ortnek je med tem postal priljubljeno kraj med Kočevjem in Ljubljano, zato prihaja sem čedalje več turistov. Tudi letos so že začeli prihajati, saj je tu dovolj možnosti, da se človek ob pikniku dodobra spočije.

Izvoljen DS

V stanovanjsko-komunalnem podjetju Ribnica so pred kratkim izvolili 8 članov delavskega sveta, 4 člana je imenovala občinska skupščina, 4 pa so izvolili hišni sveti. Podjetje je že krepko prišlo za delo.

V INLESU nov DS

Ker se je lani odcepil kočevski obrat, je bilo potrebno v INLESU v Ribnici razpisati nove volitve v organe delavskega samoupravljanja. Na volitvah so izbrali 21-članski delavski svet, ki je za tretjino manjši od prejšnjega. Za predsednika je bil izvoljen France Tanko. Izvolili so tudi nov 9-članski upravni odbor.

V obratu so izvedli nekatere organizacijske spremembe organov upravljanja. Obrata v Ribnici in Sodratici imata skupen 9-članski svet ekonomske enote, svet ekonomske enote v obratu SMREKA v Loškem potoku pa šteje 7 članov.

Ribnica : Olimpija 13:11 (7:6)

Prvenstvena rokometna tekma ljubljanske »conske« moške rokometne lige med rokometnim klubom Olimpija iz Ljubljane in rokometnim klubom iz Ribnice, je prinesla Ribničanom zopet dve točki. Majhna razlika v golih je dokaz, da je bila tekma težka in odločujoča. Z boljše kondicijo so zmagali Ribničani in postali favoriti za prvo mesto in resen kandidat za vstop v slovensko moško rokometno ligo.

400 gledalcev je v lepem vremenu burno navijalo. Pri Ribničanih je bilo opaziti nov, dober in uspešen sistem igre, ki ga je v kratkem času vpeljal njihov trener Pavlič. Sodil je dobro Franc Bergant iz Ljubljane.

Praprošče: kod bo šla cesta?

Kakor smo zvedeli, bo v kratkem posvet, na katerem se bodo dokončno odločili, kod naj poteka novi cestni priključek v vas Praprošče. Osvrtažen in skoraj nemogoč priključek čez železnico v »peklu« bo zaprt.

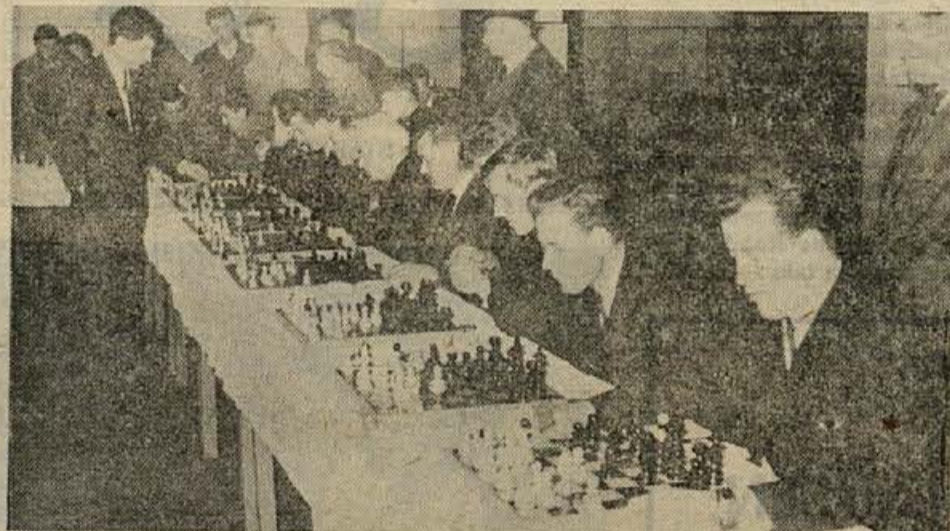
V Podpoljanah bo ustavljal avtobus

Marljivi Podpoljanci so že uredili prostor, kjer naj bi ustavljali »sapov« avtobusi. Čakajo, da podjetje SAP postavi table in vozni red, pa se bodo lahko vozili. Za podobno delo so na vrsti Ortnoščani in Velikopoljanci. V.E.

Za predsednika izvoljen Janez Picek

V Ribnici je bila 13. aprila prva seja novoizvoljenega občinskega odbora ZB. Za predsednika so izvolili Janeza Picka, za podpredsednika Staneta Goršiča, za tajnika pa Stanka Rusa. Izvolili so tudi 8-članski sekretariat, in potrebne komisije.

Sprejeli so tudi program dela, v katerem poudarjajo predvsem skrb za borco, strokovno vzgojo rezervnihi starešin in skrb za redno vzdrževanje spomenikov NOB.

Simultanka B. Parme

V NEDELJO, 17. aprila, je šahovsko društvo Ribnica povabilo na gostovanje vele mojstra Bruna Parmo, ki je z ribniškimi šahisti odigral simultanko na 35 deskah. V nabito polni dvorani Partizana je v 5-urnem boju vele mojster dobil 30 partij, 5 pa remiziral, kar pomeni za mlado šahovsko društvo lep uspeh, saj se hitri igra vele mojstra more le malokdo z uspehom upirati. (Foto: Drago Mohar)

■ PRAV LEP USPEH so dosegli na šahovskem prvenstvu Dolenjske pionirski šahisti iz Ribnice, ki so prinesli iz Novega mesta kar tri diplome. V skupini mlajših pionirjev je postala prvakinja Desica Borovac, v skupini starejših pionirjev pa Magda Nosanova. Ekdno so dosegli ribniški pionirji tretje mesto. K uspehu jim čestitata občinska zveza za telesno kulturo Ribnica in občinski odbor DPM!

■ POZRTVOVALNI TEKMOVALCI v namiznem tenisu so se v nedeljo udeležili 4. republiškega turnirja v Ljubljani.

Z njim so baje že koroški Spamheimi krasili gotsko cerkev v svojem kostanjeviškem samostanu. Auer-sperg je pozabljeni kamnolom začel izkoriščati. Dunaj je porabil 2400 kubičnih metrov tega našega zlahtnega gradiva za nališpanje Dvornega muzeja, mestnega gledališča, rotovža in borze, ki je pozneje pogorela; pa tudi Ogrji so ga uporabili pri graditvi parlamenta v Budimpešti.

Edinki Beatrix je oče ukazoval neizprosno trdo špartansko vzgojo, brez ženskih nežnosti, sentimentalnih romanov in damskih manikir. Naučiti se je morala vsega, celo svilopreje in poljedelstva s starinskimi požigalnicami, ki ga je izumil človek že v mlajši kameni dobi. S štirinajstimi leti so jo zaročili, s šestindvajsetimi, leta 1874, omožili z nemškimi baronom Heinrichom Gagernom. Oče ji je zapisal grad s 4500 johi grunta in pol milijona goldinarjev dote, ki jo je Gagern z lovom na afriške živali in z nesrečnim trgovanjem z mokriškimi kamnom zapravljal in zadolžil tudi grad. Zavezal se je bil namreč, da bo dobavil okrasni kamen tudi za novo votivno cerkev, ki so jo gradili na Dunaju v zahvalo, da se ni posrečil atentat na cesarja. Izkazalo pa se je, da je kamen sicer izvrsten za notranje gradnje, da pa ne prenese zunanega zraka. S cerkve so morali odstraniti vse zunanje okraske in obloge in je bila zgradbena se ob sarajevskih atentatskih streljih vsa v zidarskih odrih. Gagern je po pogodbi izgubil četrt milijona goldinarjev in osiromašil.

Gagerni pravijo drugače: da so jih s spletkami in ne s trgovskim tekmovanjem izpodrinili; z gradivom iz svojih francoskih kamnolomov mogočini Rothschildi. Morda imajo Mokričani vsaj nekaj prav. Kako naj bi se bil rimski votivni kamen, izklesan v latobiškem Nevidonumu ali rimski Romuli pod Mokricami, ohranil do današnjih dni, če ne bi bil dobro prenašal muhavosti našega trdega celinskega podnebja?

Kakorkoli že, mokriški kamnolom je v svoji zgodovini dveh tisočletij moral že tretjič ali četrtič v pozabo. Na grajska vrata je trkala revščina. Gagernovi sinovi pa so kljub vsemu živeli veselo in potratneje, kot so dovoljevali dohodki zadolženega gradu. Nikolaj, Hans in najmlajši Friderik so bili lahko miselni bohemi in ženskarji, ki so zaradi ločitev in ponovnih ženitev kljub strogi jezuitski vzgoji postali protestanti. Bilj so strastni lovci, šaljivci, veseljaki in nadarjeni umetniki demokratičnega duha, ki so iskali tudi preprostega človeka. Friderik se je preoblačil v kmeta in se s potlačenihi klobukom, rdečo ruto okoli vratu in gorjačo v umazanihi rokahi mešal na sejmovih med konjske mešetarje in tatove. Ljubil je idile in slikovite pojave s socialno prinesjo. Mogoče je treba pripisovati demokratičnost in socialnost mladih Gagernov njihove-mu gospodarskemu polomu in osiromašenju in ne kakemu filozofskemu in sociološkemu spoznanju.

Gagerni so se ponašali s starim

s polotoka Wittow na znamenitem slovanskem otoku Rujani na Balt-skem morju. Od tam so se razširili po Mecklenburškem in drugod, preden so prišli v naše kraje. Priimek Gagern sumljivo spominja na staro rusko plemstvo Gagarinov. Naši Gagerni so vsi govorili tudi jezik domačinov. Friderik pisari staršem iz tujine tudi slovensko, da bi jezika ne pozabil, kot pravi sam v nekem pismu.

Friderika, najpomembnejšega od Gagernov, rojenega leta 1882 na Mokricah, majhnega, golšastega in vzravnane ga jezdeca v večni lovski obleki, se ljudje v mokriških in leskovskih krajih še prav dobro spominjajo. Ko mu je lovski časopis Hugosche Jagdzeitung v študentovskih letih objavil prvi članek in obenem ponudil uredništvo, je Friderik pustil študije na Konzularni akademiji na Dunaju in se posvetil pisateljevanju. Časopis je urejal do cesarjeve smrti leta 1916, večinoma doma na Mokricah. Pet let starejšega brata Hansa, slikarja münchenske šole Walterja Thora, je zaposlil kot ilustratorja.

Nekoč je Friderik Gagern dobil v uredništvo lovsko zgodbo Beli Sokol, Der weisse Falke, ki mu jo je poslala grofica Ruth Kospoth iz neznanega kraja Briese v Šleziji. Z njo se je sestel in poročil, ker pa je bila ločenka, sta prej oba prestopila v protestantizem. Prvega sina sta krstila Falk, ki je danes znan avstrijski romanopisec, drugi, Axel, pa je ravnatelj nekega muzeja v Hannoveru.

Te dni...

100.000 NOVIH PRIIMKOV. V telefonskem imeniku Stockholm je 6 tisoč Andersonov, 4700 Johanssonov in prav toliko Nilsonov. Da bi se bolje razlikovali od svojih ljudi, spremeni na Švedskem dnevno 80 družin svoje priimke. Neki profesor je po naročilu švedske vlade izmislil in objavil 40.000 novih imen. Če bi hoteli doseči, da bi imela vsaka švedska družina svoje ime, bi potrebovali 100.000 novih priimkov.

Z GOLIMI ROKAMI je 25-letni mladenc v New Yorku ujel zakonski par in njegova otroka v starosti 7 in 8 let, ko so med požarom poskakali skozi okna stanovanja v prvem nadstropju. Vsi so se rešili, medtem ko je v višjih nadstropjih zgorelo troje otrok.

LONDON — Osuplo so gledale udeležence tekmovalnega paki tort in drugega peciva v Braydnu (Anglija). V družbi dvajsetih gospodinj je tekmoval tudi 15-leten dijak. Fant je zmagal. Kasneje je povedal, da se pod materinim nadzorstvom izpopolnjuje že od desetega leta.

Šampion proti zločincu

Nevarna zločinka Vinogradov in Jakovljevi sta izkoristila veliko neurje in pobegnili iz kazenske poboljševalnega taborišča. Uspelo jima je, da sta prišla v bližino Moskve, ne da bi ju bil kdo opazil. Toda neki deček iz vasi Kolomenske pri Moskvi je sporočil milici, da sta se v vasi pojavila neznanca — eden od njiju je bil velike rasti in ima tetovirano roko. Se isto noč so miličniki obkloplili hišo, v kateri sta se skrivala pobegla letnika. Toda medtem sta bila neznanca kam odšla, stanovalec hiše pa dejala, da se bosta kmalu vrnila po svoje stvari. Tako je tudi bilo. Opolnoči sta se pojavila. Dva miličnika sta se vrgla na velikana Jakovljeva, toda nista mu blia kos, Jakovljevu je uspelo, da si je osvobodil eno roko, s katero je hitro segel v žep. V tem trenutku je iz mraka skočil še tretji miličnik. Zločinec je poletel skozi zrak, se dvakrat obrnil in padel z obrazom na tla. V njegovem žepu so našli ročno bombo, ki jo je malo prej hotel uporabiti. Tretji miličnik, ki je ugnal Jakovljeva, je prvak Sovjetske zveze v judu — Amplejev.

1. maja se bo zbralo 20 harmonikarjev iz šentjernejke doline v gostilni Gotlib v Beli cerkvi. Nastopili bodo posamezniki in v skupinah ter pokazali ljubiteljem tovrstne glasbe kaj znajo. Na sliki: skupina harmonikarjev, med njimi daleč naokrog poznani Bohinec Franc in Vrhpolja pri Sentejernej (Foto: M. Miklič)

STRIP-TEASE

»Pozimi sem ji poskrbela zatočišče, zdaj me pa noče več zapustiti...« je rekla Renata Andrič iz Stare cerkve pri Kočevju, ko je krmila svojega ljubljénčka... (Foto: Ivan Stanič, Kočevje)

23-krat mrtev V Aarhusu na Danskem je v družbi prijateljev umrl moški, zaprt od kapi. Zdravnik, ki je bil po naključju navzoč, ga je oživil z masažo srca. Toda moški je pozneje v bolnišnici umrl še 22-krat in prav tolikokrat so ga tudi oživili.

V bolnišnici ves čas prebira razburljivo romane in zdravniki tega nenavadnega bolnika je izjavili: »Navadili smo se že, da prekine branje le takrat, ko umre.«

Najmlajša študentka

Sonja Lerner je najmlajša študentka v Moskvi. Stara je petnajst let in študira na matematični fakulteti moskovske univerze.

Sonja je pričela hoditi v šolo s sedmimi leti, toda pokazala je izredne sposobnosti, posebno za matematiko. Zato je le kratek čas gostovala v petem, sedmem in desetem razredu.

Sonja je tudi odlična športnica. Sodeluje v univerzitetni sekciji umetniške gimnastike.

Jelena ustrelil na 70 kilometrov...

Ze pred vojno sta pri Dragi dva huda divja lovca podrla Jelena, za prekršek pa so zvedeli žandarji. Lovca sta se bala, da bosta madrajsalaa, zato sta prepričala nekega vaščana, ki je bil malo več lesa, naj prizna, da je Jelena ustrelil on. In res je priznal. Potem je prišla žadava pred sodišče.

Sodnik je vprašal: — No stric, zdaj pa povejte, na kako daleč ste Jelena zdeli. — Veste kaj gospod. Približno, da se ne bi nič zlagal. Tako daleč je bilo. Ja, veste kaj... Sodnika je minila potpečljivost: — No, povejte že enkrat, kako daleč je bilo! — Ja, da se ne bom nič zlagal, tako daleč, kot je od Cebra do Rakeka: bumfi!, pa sem ga.

Sodnik je sprevidel, kako je s stricem in ga je poslal domov, saj je od Cebra do Rakeka okoli 70 kilometrov... (Foto: Ivan Stanič, Kočevje)

SAP LJUBLJANA

Turistična poslovalnica BREŽICA

Razmišljajte, kam za prvomajske praznike?

Svetujemo vam! Z NAMI!

- Od 1. do 3. maja: Tridnevni izlet Avstrija — Italija: na Grossglockner po italij. Dolomitih e Benetke... (Cena 274,00 N din, oz. 27.400 S din).
- Od 1. do 3. maja: Tridnevni izlet v Budimpešto: Blatno jezero, letovišče Balatonföldvar... (Cena 285,00 N din, oz. 28.500 S din).
- Od 2. do 3. maja: Dvodnevni izlet v Trst — Benetke: Gorica — Udine — Vicenza — Padova... (Cena 179,00 N din, oz. 17.900 S din).
- 3. maja: Enotednevni izlet v Trst — Gorico — Doberdob. (Cena 77,00 N din, oz. 7.700 S din).
- Od 1. do 3. maja: Tridnevni izlet na Kornate: Jadranska magistrala Sukošani — z motornimi čolni v Sali, ogled Plitvic... (Cena 197,00 N din, oz. 19.700 S din).

UDELEŽITE SE IZLETA — PRESENEČENI BOSTE!

Na povratku s Smuka se je prvemu avtomobilu, ki se je povzpel tako visoko, prilgel kozareček pristnega vina, ki ga je natočila Jozeta Nampelj z gore, saj je bila mrdve vesela, da je videla prvič v življenju poleg svojih hiše visoko v hribu peljati avtomobil. Zdal življenje je v gori ne bo več tako samotno — kmalu se bo odprla pot mnogim turistom in izletnikom... (Foto: Franc Derganc)

SMEH STOLETIJ

KAJ RAZVESELJUJE ITALIJANE?

»Ne vem, zakaj te ta gospod tako vznemirja,« reče svojemu možu žena, ki je zasadena in »flagrantni!«, »mene niti ne zanima, kako se piše.«

Neka druga soproga pa takole govori prijateljici o svojem možu:

»Ah, kaj hočem, moj je vedno na potovnanju. Doma je komaj kak mesec na leto.«

»Hudo se dolgočasni, kajne?«

»No, da, tisti mesec je nekako hitro mine.«

VESELA PLAT HOLANDSKEGA ZNAČAJA

Fess pride k svojemu prijatelju Boylemanu okrog sedmih zvečer, v trenutku, ko se ta, s pričem okrog vratu in vilicami v roki, pripravljata, da se bo lotil pečenke.

»Glej, glej, Fess,« pravi Boylemans, »kakšno veselo presenečenje. Sedi, da boš snedel kak kosček skupaj z nami.«

»Ne, ne,« pravi gost, »pravkar sem se najedel, da komaj diham.«

Toda Boylemans si ne da nič dopovedati: »Melanija, daj še en krožnik! — Ves, Fess, ni lepo, da odklanjaš povabilo starega prijatelja.«

»No, če že tako siliš, pa bodi,« se vda gost, »malo bom prigriznil, ampak samo zato, da ti ustrezem.«

Jed pa mu zelo ugaja: »To je imenitna jedca, Melanija!«

Ponudijo mu še kosček in ko ga pospravi, reče:

»Pri moji veri, Melanija, sijajno kuhate!«

Taka pohvala pomeni, da mu je treba ponuditi v tretje.

»Ce dovolite, Melanija, bom vzel še en kosček.«

In tako roma »kosček« za »kosčkoma« v Fessov žolodec. Ko Boylemans vidi, da bo kosilo naslednjega dne brez mesa, spregovori: »Veš kaj, prijatelj, prihodnjih bova drugače uredila. Ti boš svečerja! tukaj, doma boš pa samo »malu prigriznil...«

Dolenjska banka in hranilnica

Novo mesto

Trdinova 2

razpisuje

načrpadno žrebanje

za vlagatelje, ki vlagajo pri Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto in njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem.

1. 15 denarnih nagrad

po 100 ND prejmejo vlagatelji, ki bodo imeli na dan 30. 6. 1966 na svoji hranilni vlogi pri banki ali pri njeni poslovni enoti v Krškem, Metliki ali Trebnjem najmanj 1.500 ND, vloga pa vezana na odpovedni rok 13 mesecev ali več.

2. 11 praktičnih nagrad

prejmejo vlagatelji, ki bodo imeli na dan 30. 6. 1966 na svoji hranilni vlogi pri banki ali pri njeni poslovni enoti v Krškem, Metliki ali Trebnjem najmanj 1.500 ND, vloga pa vezana na odpovedni rok 13 mesecev ali več.

Praktične nagrade so:

- televizor »RR Niš« - šivalni stroj »MIRNA« - 2 radioaparata »RR 240« - in 7 transistorjev »DELUX«.

Vloge vseh vrst sprejema in izplačuje Dolenjska banka in hranilnica (prej Komunalna banka) Novo mesto, Trdinova 2 in njene poslovne enote v Krškem, Metliki in Trebnjem in jih obrestuje:

- vloge na vpogled — avista: 5 odst. na leto,
- vloge, vezane na odpovedni rok ali oročene od 3 do 24 mesecev: 6 odst. na leto,
- vloge, vezane na odpovedni rok ali oročene nad 24 mesecev: 7 odst. na leto.

Nagradno žrebanje bo 11. julija 1966.

Vlagajte pri Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto in njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem, kjer so vaši prihranki smotno naloženi!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

SAP LJUBLJANA

opbešča

da je izlet v

MAUTHAUSEN,

predviden za 9. maj

preložen zaradi skupne mednarodne proslave osvoboditve taborišča na 14. in 15. maj

Zvezni odbor Zveze borcev priporoča republikim, občinskim in krajevnim organizacijam ZB, da akcijo propagirajo in pridobijo za komemoracijo v Mauthausnu čimveč udeležencev.

● Prijave sprejemajo vse poslovalnice SAP do 5. maja 1966.

Cinč na sledi

41. — Mala skupina prebrisanih fantov je tiste čase vdrala ponoči v hleve in kradla živino. Tatovi so se pojavljali zdaj v enem, zdaj v drugem koncu Slovenije. Bili so zelo previdni in spretni, tako da jih niso mogli nikdar zasaciti pri delu. Ker so nikdar ne žrtevino takoj ubili in prodali meso jih tudi odkriti niso mogli. Priznani niso nikomur. Enkrat so vdrli v zadržani hlev, drugič spet v hlev revnega kmetca. Ker je med vojno število živine zelo padlo in je bilo treba v prvih povojnih letih z njo zelo skrbno gospodariti, je bila škoda še večja.

42. — Na postaji Ljudske milice je zavonil telefon. Dežurni miličnik je dvignil slušalko. »Speti!« je vzkičnil, ko je slišal kratko obvestilo. Glas iz slušalke je pjasnjeval naprej: »Dobro,« je rekel tedaj dežurni. »Takoji pri detu.« Odložil je slušalko in tekel buditi Jožeta. »Jože, takoj moraš na pot. V Borštu so se spet pojavili tisti tatovi in odpeljali nekega bajtarju edino kravo. To se je zgodilo pred pol ure in sled bo še sveža.« Jože je skočil pokonci in pogledal na uro: bilo je štiri zjutraj. Molče se je oblekel in šel po cinča. Cez pet minut sta se sedela v avtomobilu in drvela po prazni cesti.

43. — Cela družina okradenega bajtarja je bila pokonci. »Uboga Liska!« je tarnala gospodinja. »Tako dobro mleko je imela, in tako rada je jedla! Kaj bom pa zdaj zjutraj skuhala, ko ne bo mleka?« »Mogoče jo pa le dobimo nazaj,« jo je tolažil mož, »saj so obljubili, da bo takoj prišel iz Ljubljane miličnik z izolanim psom.« »Ta čas jo bodo te barabe že ubile!« je zatarnala žena. Vtem je že prihitel Jože s cinčem in z dvema miličnikoma s krajevne postaje. Cinč je povohal hlev, se nekajkrat zasukal pred vrati in odšel po sledi, miličniki pa za njim. »Se ti pojdi!« je rekla možu. Slednji je stekel za njimi.

44. — Tatovi so medtem ubili Lisko po temnem gozdu. Trije so bili eden jo je vlekli za vrvi, ovito okoli njene gobca, druga dva pa sta hodila zadaj in je bila s palicami. Nič več ni mogla tako hiteti, kot bi si tatovi želeli. Spotikala se je med koreninami. Ki ji v temi ni mogla videti, in se opotekala po kotanlasti poti. Od časa do časa se je upirala in sploh ni hotela več naprej. Vendar se je poslal domov, saj je od Cebra do Rakeka okoli 70 kilometrov... (Foto: Ivan Stanič, Kočevje)

Maigret se boji

Vendar skoraj zmerom, to sem dognal v teku let, obstaja resna podlaga. Rekel bi, da ima množica razlogov... — Tako, da je vendarle Alain...

— Nisem rekel tega. Ko je bil ubit Robert de Courcon, je prebivalstvo povežalo obe hiši v Rabelaisovi ulici in takrat se nihče ni omenil blaznosti. Ta umor ni bil neogibno delo blažega ali norca. Lahko bi bil določeni razlogi, iz katerih se je nekdo odločil, da ga ubije, ali pa je to storil v jezi.

— Nadaljuj. Chabot se ni več bojeval. Maigret bi mu lahko rekel karkoli in on bi pritrčil. Imel je občutek, da mu zdaj uničujejo njegovo kariero, njegovo življenje.

— Nič več ne vem kot ti. Bil sta se dve hudodelstvi drugo za drugim, obe nerazložljivi, obe storjeni enako, kot da morlec hoče poučariti, da gre za enega in istega krivca.

— Mislim sem, da se hudodelci navadno držijo ene metode, zmerom iste.

— Jaz pa bi rad vedel, zakaj se mu je tako mudilo.

— V čem se mu je mudilo? — Da je ubil znova. Da je ubil še enkrat. Kot da bi rad lepo utrdil mnenje, da po ulicah teka blazen hudodelec.

Tokrat je Chabot živahno dvignil glavo.

— Hočeš reči, da ni blazen? — Ne ravno to.

— Kaj pa? — Žal mi je, da se o tem vprašanju nisem bolj podrobno pomenil z Alainom Verrouxom. Tisto malo, kar nama je povedal, mi je ostalo v spominu. Niti blaznez ne ravna neogibno kot blaznez.

— To je očitno. Če bi ne bilo tako, bi ne bil več na svobodi.

— Ravno tako ni a priori neogibno, da ubija zato, ker je blazen.

— Ne sledim ti več. Kaj iz tega sklepaš? — Nič ne sklepam.

Zdrznila sta se, ko sta zaslišala telefon. Chabot je snel slušalko, postal je ves drugačen, spregovoril je z drugim glasom.

— Seveda, gospa. Tukaj je. Dajem tu slušalko.

Maigretu pa: — Tvoja žena.

— Si ti? Te ne motim ravno pri kosilu? Ste že kar pri mizi? — Ne.

Nepotrebno ji je bilo sporočati, da še ni jedel.

— Tvoj predstojnik me je poklical pred pol ure in me vprašal, ali se vrneš jutri zjutraj za gotovo. Nisem ve-

dela, kaj naj mu odgovorim, ker se mi je zdelo, ko si mi telefoniral, da nisi prepričan. Rekel mi je, naj ti povem, če bom imela priložnost telefonirati ti še enkrat, da je že pred dvema dnevnoma izgnila hči ne vem katerega senatorja. Tega v časopisih še ni. Kot kaže, je stvar huda in je nevarno, da bi vzdignila hrup. Ti veš, za koga gre?

— Ne. — Povedal mi je neko ime, pa sem ga pozabila.

— Skratka hoče, naj vsekakor pridem? — Rekel ni tako. Vendar pa sem razumela, da bi mu bilo po godu, če bi ti sam vzel zadevo v roke.

— Dežuje? — Čudovito vreme imamo. Kako se boš odločil? — Ce bom le mogel, bom jutri zjutraj v Parizu. Saj ponoci gotovo pelje kak vlak. Nisem si še ogledal voznege reda.

Chabot mu je pomignil, da ponoci pelje vlak v Pariz.

— Je v Fontenayju vse v redu? — Pozdravi v mojem imenu sodnika.

— Bom. — Ko je odložil slušalko, bi ne mogel reči, ali je prijatelj žal ali ga veseli, ker odhaja.

— Se moraš vrniti? — Najbolje bo, če se vrnem.

Nemara je čas, da se useveda h kosilu? — Maigret se je nerad ločil od bele skatle, ki ga je nekoliko spominjala na krsto.

— Ne govori o tem vpričo mame. — Niso še bili pri posladku, ko je pri vratih pozvonilo. Roza je odšla odpret, se vrnila in povedala:

— Prišel je policijski komisar in prosil... — Odpeljite ga v pisarno.

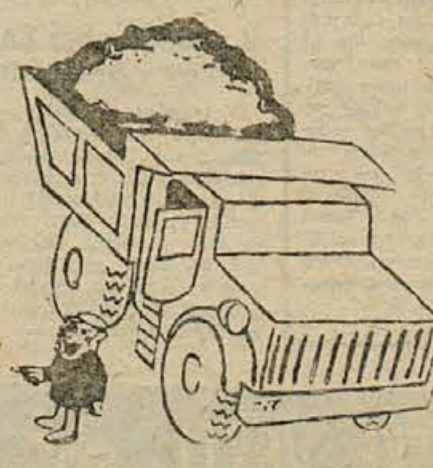
— To sem že naredila. Caka vas. Rekel je, da se ne mudi.

Gospa Chabot si je prizadevala, da je govorila o tem ali onem, kot da se ni pripetilo nič. V spomin so ji prihajala imena ljudi, ki so že umrli ali so že zdavnaj zapustili mesto, in na dolgo in široko je pripovedovala o njihovi usodi.

Nazadnje so vstali od mize. — Naj vam Roza postreže s kavo v pisarni? — Dobili so jo vsi trije in Roza je s skoraj mašniškim globom postavila na pladenj kozarec in steklenico konjaka. Treba je bilo počakati, dokler se vrata niso za njo zaprla.

— Torej? — Bil sem tam.

— Hvala. Nisem še kosil. — Zelite, da naročim, da vam malo postrežejo?

IMAS MORDA MALO BENCINA?

»PREVOZ« ODPIRA NOVE DELAVNICE

Podjetje ima 39 tovornih avtomobilov in 19 prikolic s skupno nosilnostjo 530 ton - Z njimi so lani prepeljali 106.000 ton blaga in premerili 3.700.000 kilometrov dolgo pot - Iz Krškega v Beograd vsak dan vozijo roto papir, ob povratku pa natovorijo sladkor

Za prvomajske praznike bo podjetje Prevoz iz Brežic odprlo nove delavnice, ki so jih začeli postavljati lansko poletje. Stari delovni prostori so v garažah in že zdavnaj ne ustrezajo več. Poslopja so lesena, vsaka delavnica ima svoj vhod in zaradi tega jih je pozimi težko ogrevati.

V novi hali pa bo vse drugače. Tudi prostornejša je, zračna in svetla. Njena površina meri 798 kvadratnih metrov. Do konca aprila bodo asfaltirali še 30 arrov dvorišča in dokončali obrtniška dela v zgradbi.

Delavnice so namenjene za vzdrževanje Prevozovega voznega parka. Podjetje ima 39 tovornjakov in 19 prikolic s skupno nosilnostjo 530 ton. Z njimi so lani prepeljali 106.000 ton blaga in premerili 3.700.000 km dolgo pot. Realizacija na tono nosilnosti je znašala 12.970 N din, izkoriščenost prevoženih kilometrov pa je bila 80-odstotna.

Pri podjetju Prevoz so zaposleni 104 ljudje. Šoferjev je 58, v delavnicah jih dela 33, v upravi 11, v poslovalnicah pa 2. Delovni kolektiv je lani ustvaril 6.400.000 N din do-

hodka. Približno toliko so ga predvideli tudi za letos.

Prevozi se z reformo niso bistveno zmanjšali. Podjetje solidno opravlja prevozniške usluge in mu zaradi tega ni težko zadržati stalnih strank za večino prevozov. Se vedno je na prvem mestu transport roto papirja iz Krškega v Beograd za Borbo in Politiko. Ob povratku natovorijo vozila s sladkorjem in jih tako izkoristijo v obe smeri. Na daljših razdaljah vozijo večinoma težja vozila. Približno 20 manjših tovornih avtomobilov se giblje v neposredni bližini, od Brežic do Zagreba, Celja, Maribora itd., ker je to zanje najbolj ekonomično.

26. aprila konferenca SZDL v Brežicah

Občinski odbor SZDL v Brežicah sklicuje 26. aprila konferenco, na kateri bodo izvolili delegata za kongres Socialistične zveze Jugoslavije. Ob tej priložnosti bodo udeleženci šestega kongresa SZDLS v Ljubljani seznanili prisotne z delom kongresa, z vsebino važnejših razprav in sprejetih sklepov.

97 otrok vpisanih v prvi razred

Na osnovni šoli bratov Ribarjev v Brežicah so v nedeljo, 17. aprila, vpisovali otroke v prvi razred. Starši so jih pripeljali k vpisu 97. Vodstvo šole računa, da bo prvošolčkov še nekaj več, ker se naknadno že oglašajo nekateri zamudniki. Zanje bo vpis prve dni septembra.

Tradicionalno jurjevanje v Kapelah

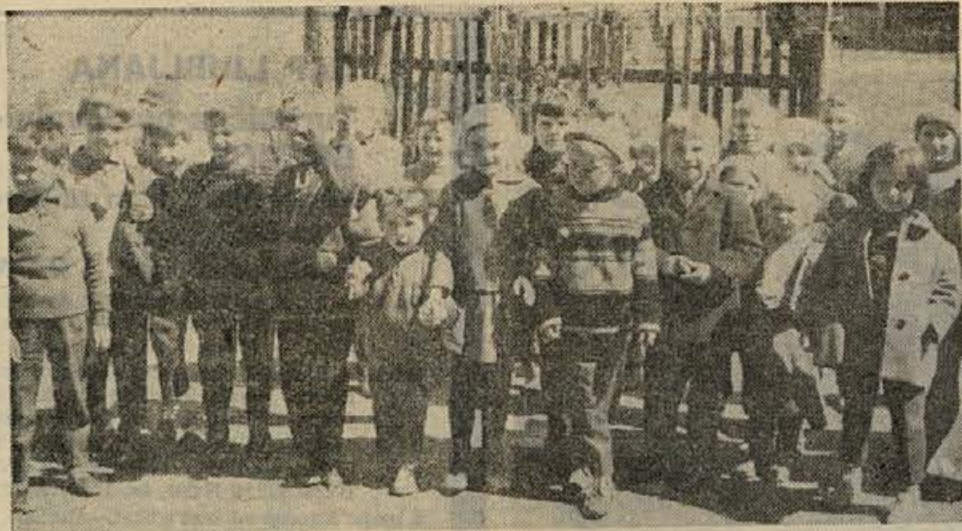
Gasilsko društvo Kapela bo priredilo v nedeljo, 24. aprila, v gozdu na Ravnah tradicionalno jurjevanje s pričetkom ob 14. uri. Igrala bo kapelska gasilska godba. Na prireditve zelo radi prihajajo Brežičani, Zagrebčani in prebivalci okoliških vasi. D. V.

170.000 S-din za Indijo

Solska mladina na Bizeljskem je zbrala na šoli čez 39.000 S-din za lačne v Indiji, na podružnici Stara vas pa skoraj 4000 S-din. S posebnimi polami so nabrali solarji tudi 110.000 S-din med drugim prebivalstvom, sindikalna podružnica Šole pa je dala 17.000 S-din.

Helena in Andrej Sepetavec sta najstarejša vaščana v Župelevcu. Oče Andrej jih je dopolnih 89, njegova življenjska družica pa je tri leta mlajša. Poročena sta 64 let. Kljub visoki starosti sta še vedno pri močeh in tudi dobre volje znata biti. (Foto: J. Teppey)

Varovanci otroškega vrtca v Brežicah ob povratku s sprehoda. Veselijo se vsakega sončnega dneva, ki jim obeta prijetno razvedrilo v naravi. Vrtec jim postaja pretesen. V sobah na srečo ni treba več kuriti, kajti iz vseh peči se kadi, bivanje v zadimljenih prostorih pa ni prav nič prijazno. Starši in vzgojiteljice se navdušujejo za centralno kurjavo in radi bi pridobili vsaj še en prostor za skupino dvehletnih in triletnih otrok (Foto: J. Teppey)

ZDRUŽEVANJE SIL PRI PROSLAVAH

Čemu bi vlekel vsak zase

Namesto, da bi prirejala za pomembnejše dni proslave vsaka organizacija zase, so se v Brežicah zmenili, da bodo sodelovali - Razdelili so si pokroviteljstvo nad posameznimi proslavami

Na seji posebnega koordinacijskega odbora, ki ga je ustanovil svet za šolstvo, kulturo in telesno vzgojo pri ObS Brežice, so ugotovili, da prirejajo posamezne organizacije proslave brez sodelovanja. Prav zato so se dogovorili, da bi v prireditvah in proslavah za pomembnejše praznike in spominske dneve raje sodelovali in jih prirejali z združenimi močmi.

Sindikata KGP prireja predavanja

Sindikalna podružnica kmetijskega gozdarskega podjetja v Brežicah je v ponedeljek povabila sekretarja občinskega komiteja ZKS Vinka Jurkasa, da bi uslužbenecem uprave predaval o vsebini III. plenuma CK ZKJ in jih seznanil z nalogami komunistov v sedanjem obdobju. Udeleženci so se po predavanju oglašali tudi v razpravi in pokazali živahno zanimanje za vprašanje samouprave, za gospodarske ukrepe in idejne probleme.

Pevci na bizeljskem odru

V soboto, 30. aprila, bodo ob 19. uri peli moški pevski zbori na bizeljskem odru. Prireditve bo v okviru 20-letnice kulturnega udejstvovanja v brežiški občini.

Komunisti o aktualnih nalogah

V Brežicah je bila razširjena seja obč. komiteja ZK. Na dnevnem redu je bila obravnava gradiva III. in IV. plenuma CK ZKJ in izvrševanje teh smernic in njihovih organizacijah. Razprava je bila bogata, vendar še premalo konkretna. Sklepe bo pripravila komisija in jih razposlala vsem osnovnim organizacijam, da bodo bolj spoznale naloge, ki jih čakajo v prihodnjem obdobju.

Pred hišo pri Hjaževih pod Janežovo gorco na Bizeljskem: mama pridno koplje na vrtu, hčerka pa ji dela družbo v travi zunaj vrtno ograje. Deklica je zadovoljna, ker sme biti z mamo, saj je pri njej tako kratkočasno (Foto: J. Teppey).

V dobovske livarne je zaposlen pri škrpicu za dviganje železa. Kolektiv tega obrtnega podjetja šteje 18 ljudi, ki delajo v zelo skromnih razmerah. Te dni so dobili stroj za vlivanje pod pritiskom (Foto: J. Teppey)

Komunisti so razpravljali

Osnovne organizacije Zveze komunistov v brežiški občini sklicujejo sestanke in na njih ugotavljajo, kako komunisti uresničujejo sklepe III. plenuma CK ZKJ in IV. plenarne seje CK ZKS. Razprave so dokaj živahne in konkretno. Člani ZK prav nič ne prizanašajo napakam, ki jih za opažajo v podjetju, v mestni ali vaški skupnosti. Povsod naglašajo večjo odgovornost

posameznika in kolektiva in graja medsebojne odnose, če ti dopuščajo, da nekateri še delijo privilegije.

Skoraj v sleherni razpravi obravnavajo tudi delitev dohodka, zlasti se v tistih delovnih organizacijah, kjer nimajo za učinek ustreznih meril. Dnevni red je v slehernem podjetju drugačen, kajti povsod se komunisti lotevajo tistih zadev, ki so trenutno v njihovi delovni organizaciji najbolj pereče.

Organizacije na terenu razpletajo razpravo v drugo smer. Te po večini obravnavajo splošne probleme in marsikje se ustavljajo zlasti ob idejni usmerjenosti komunistov in njihovi vlogi v reformnem obdobju. Gradiva za obravnavo so organizacije prejele dovolj tudi za to področje. Sestanki komunistov bodo zaključeni v aprilu.

V nedeljo zbor gasilcev v Brežicah

V nedeljo, 24. aprila, vabi na občni zbor brežiška gasilska zveza. Občni zbor bo združen s slovesno podelitvijo gasilskih odlikovanj, ki jih bodo sprejeli člani raznih društev v občini. Odlikovane bo 10 iz gasilskih vrst, priznanje pa bo sprejel tudi predsednik občinske skupščine Milan Šepetavec.

Krajevne poti bodo zaščitili

Za eno prihodnjih sej skupščine bo občinska uprava v Brežicah pripravila predlog odloka o odškodnini za čezmerno izkoriščanje cest ter predlog odloka o varstvu in zaščiti krajevnih poti. Pobudo za te ukrepe so dali odborniki, ker želijo, da bi imeli v občini manj poškodovane prometne poti. Vozniki se žal nikjer ne ozirajo na to, koliko vzdržijo ceste. S težkimi tovornjaki vozijo celo po krajevnih poteh, vaščani pa do sedaj niso imeli možnosti, da bi jih odvrnili od takih voženj. Z odlokom bo to dokončno urejeno.

NOVO V BREŽICAH

■ V STANOVANJSKI SOSESKI HRASTINCA bo gradbeno podjetje PIONIR postavilo nov stanovanjski stolp za pripadnike garnizona Cerklje. Stal bo ob cesti 21. maja, ki bo letos na vrsti za dokončno ureditev. Z mestom jo bo vezal most mimo vodovodnega stola do tržnice.

■ SPLOŠNA BOLNISNICA v Brežicah je letos namenila za letni oddih članov kolektiva okoli 4 milijone dinarjev. Ustanovili bodo sklad za rekreacijo in sprejeli pravilnik o porabi teh sredstev. Pri razdeljevanju bodo upoštevali tudi družinske člane zaposlenih. Za počitniški regres so lani izplačali iz sklada skupne porabe 113.000 din. To vsoto nameravajo zdaj povečati na 7000 din.

■ PREDSTAVNIKI POČITNIŠKE SKUPNOSTI so 13. aprila odpotovali v Savudrijo. Ogleдали so si, kaj vse je treba popraviti in urediti za sprejem počitniških gostov, ki bodo tam preživel letni oddih. Navezali bodo tudi stike z občinsko skupščino v Umagu in imeli razgovore z njenimi predstavniki.

■ PRED VRATI POLETNE SEZONE poziva poslovalnica SAP obrtnike in druge občane, ki so pripravljene nuditi turistom hitre usluge. V postev pride popravilnica čevljev, čistilnica obleke, popravilnica nogavic, mehanika delavnica in podobno. Do sedaj takih ekspresnih delavnic v me-

stu ni bilo, vendar jih turisti ne morejo pogrešiti.

■ V RUEHOVI HISI NASPROTI NARODNEGA DOMA bo brežiški obrat podjetja SLOVENIJA-VINO odprl prodajalno alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Mesto bo torej spet dobilo nov trgovski lokal. Na misel o ureditvi na drobno so prišli zaradi tega, da bi razbremenili grajsko klet in klet v Brežini, kamor so sedaj zahajali kupci. Trgovina bo odprta v maju.

■ V SOBOTO SO PRIREDILI DIJAKI brežiške gimnazije maturantski ples. Prireditve je bila v Narodnem domu Zabava četrtišolcev dobiva že tradicionalni značaj, saj ga vsako leto znova organizira generacija, ki se poslavlja od gimnazijskih klopi.

■ POSAVSKI MUZEJ DVAKRAT NA TEDEN gostoljubno sprejema obiske gostov, ki se mudijo na zdravljenju v Cateških Toplicah. Zanje je odprta vsak torek in petek od 14. do 16. ure. Zdraviliška uprava poskrbi v teh dnevih tudi za prevoz do Brežic in nazaj.

■ POSLOVALNICA »KRKE« s tekstilom je imela te dni naprodaj ostanke blaga vseh vrst. Stranke so jih lahko dobile po znižanih cenah, ki so bile za nekatere kose tudi do 40 odst. nižje od normalnih cen. Med kupci je zanimanje za razprodaje zelo veliko in ob takih dneh je v trgovini vedno dovolj obiskovalcev.

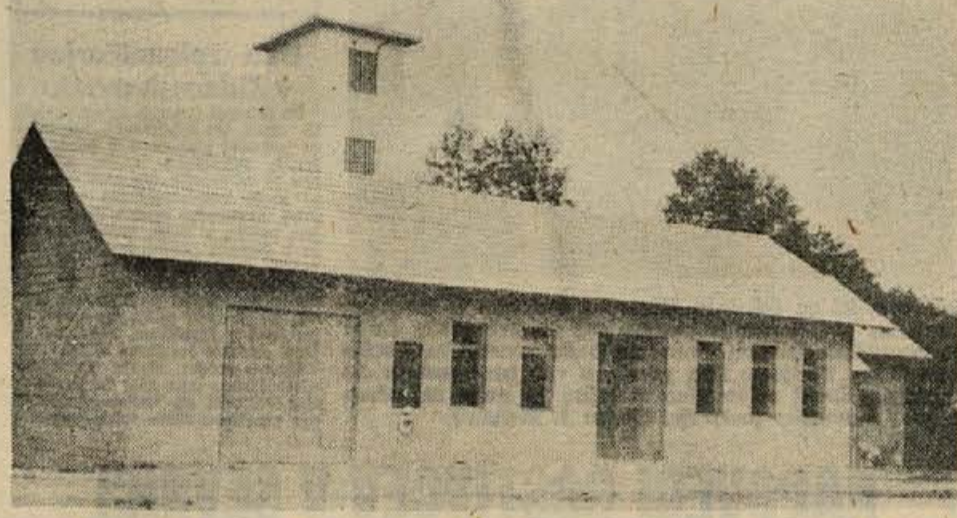
Prekopa: iz pol milijona 10 milijonov

Na Prekopi so 27. marca spet pridno delali na gradbišču novega gasilskega doma. 28 prostovoljcev je naredilo ob potoku Škarpo ter pridobilo s tem 80 kv. m prostora. Pri tem so opravili 220 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 70.000 S din, poleg tega pa napeljali 16 kub. m peska in 15 kub. m zemlje, kar je vredno okoli 200.000 S din.

Novi gasilski dom na Prekopi je v glavnem zgrajen.

Prizadevni prebivalci so dobili za stavbo, ki je danes vredna 10 milijonov S din, vsega le 500.000 S din pomoči od občinske gasilske zveze v Krškem. Za dograditev bo potrebnega še precej dela in dobre volje prebivalcev. Skoro ni vaščana, ki ne bi došlejši nič prispeval, med najboljšimi pa sta oče **Karel Lenčič** in njegov sin **Vlado**. V stavbi bo treba še marsikaj postoriti: v njej so ga-

silna orodjarna, sejna soba, soba za radiomaterje in dvorana za 100 ljudi. Kot so sklenili prebivalci, bo vse popolnoma narejeno 1. julija, ko bo v okviru praznovanja občinskega praznika slovesna otvoritev. Vaščani se niso ustrašili pomanjkanja denarja ob reformi; krepko je pomagala tudi vaška mladina in Prekopa bo imela lep stavbo, zgrajeno s prizadevnostjo prebivalcev. -Zg

Novi gasilski dom na Prekopi, ki so ga s prostovoljnimi delom in lastno prizadevnostjo zgradili vaščani. Stavba je danes vredna 10 milijonov S din, začeli pa so z 500.000 S din, ki so jih dobili kot pomoč od občinske gasilske zveze v Krškem. Vse drugo so zbrali in naredili sami! (Foto: Jože Zagorc, Prekopa)

ZAPIS OB IZREDNEM OBČNEM ZBORU

TVD Partizan na novi poti?

8. aprila je bil v Krškem izredni občni zbor TVD Partizan, ki ga je sklicala občinska zveza za telesno kulturo na pobudo članov. Člani so menili, da dosedanje vodstvo ni bilo dovolj aktivno.

Na izredni občni zbor pa je prišlo samo 24 članov, čeprav so prav člani dali pobudo za sklicanje. Prisotni so zelo kritično razpravljali o delu dosedanjega upravnega odbora in o financiranju telesne vzgoje v krški občini. Menili so, da bo v bodoče treba v telesni vzgoji delovati bolj načrtno, opuščati nekatere manj važne akcije in skromna sredstva, ki so na voljo, uporabljati gospodarnije. Več pozornosti naj TVD Partizan posveča telo-

vadbi, rokometu in namiznemu tenisu.

V razpravi je prišlo na dan, da znašajo samo stroški čiščenja telovadnice, kurjava in razsvetljava več kot milijon S din na leto! Občinska zveza za telesno kulturo ne more zagotoviti Partizanu niti tega zneska. Novemu upravniemu odboru so zategadelj predlagali, naj prodajo kino aparaturo, ki več ne služi svojemu namenu, saj v dvorani več ne predvajajo filmov. Z izkupičkom bi lahko vsaj za eno leto podaljšali življenje društva. Predlagali so tudi, naj bi v telesno vzgojno dejavnost pritegnili čimveč šolske, vajeniške in delavske mladine ter odraslih. -vn

DROBNE S SENOVEGA

■ **SENOVSKI VODOVOD** so minuli teden pregledali predstavniki krajevnih skupnosti Senovo in Brestanica skupaj z zavodom za komunalno dejavnost Krško. Pregled vodovoda in vsega inventarja je bil potreben zato, ker sta obe skupnosti 1. aprila letos prevzeli vodovod in upravljanje. Vse tri stanke bodo podpisale pogodbo, strokovno pomoč pri vzdrževanju pa bo še vedno nudil Zavod za komunalno dejavnost Krško.

■ **PRIPRAVA NA DOPUSTE** je

zdaj glavno delo rudniškega sindikata. Treba je urediti počitniški dom v Vrsarju, se pogovoriti o regresu, ki ga bodo deležni rudarji in njihovi svojci, zagotoviti počitnice šolski mladini, poskrbeti tudi za tiste, ki bodo ostali doma itd. Dela in naloge je dovolj, le denarja je bolj malo.

■ **PRAVILNIK O NADOMESTITVI ZA K-15** že pripravljajo na rudniku. V njem bodo upoštevali predloge rudarjev z zadnjih zborov, ki jih je sklicel sindikat.

Podboški pionirji lačnim v Indiji

Pionirski odred **BRATOV STANICEV** v osnovni šoli Podbočje je hkrati s prebivalstvom okoliških vasi zbral 67.626 starih dinarjev za lačne v Indiji. Vsi pionirji v odredu so po svojih močeh prispevali denar za lačne indijske vrstnike.

SILVA LAJKOVIČ

Dela na mostu so se odprla

Krški most je zadnje čase (v mislih imamo seveda novega) takšen kot je bil lani. V aprilu pa je gradbišče zelo zaživelo in zdaj že gradijo prvi mostni oporniki v Savi. Načrti in tehnične priprave — oboje je zdaj popolnoma urejeno, za gradbena dela pa ni več nobenih ovir. Gradnjo temeljev za mostne opornike v vodi bo prevzela ekipa **MOSTOGRADNJE** iz Beograda in bo ta dela opravila do konca julija. V vodi bodo trije stebri. Ta čes bo **SGP PIONIR** dogradilo stebre na obeh bregovih. Vsi pogoji za to, da bo most brez pridrujkov dograjen še letos, so torej ustvarjeni.

Volitve v gozdarstvu

V nedeljo so se začeli v krški občini na področju KGP Brežice, obrata Krško, zbori občanov, na katerih lastniki gozdov predlagajo in volijo svoje samoupravne organe pri KGP in svoje predstavnike v samoupravnih organih KGP. Na zborih, ki bodo potekali do konca aprila, bodo občani povsod še enkrat seznanjeni z novim zakonom o gozdovih. Hkrati lahko na teh zborih vprašajo vse, kar jih zanima o gozdarstvu, strokovnjaki pa jim bodo odgovorili.

Na področju krškega gozdnega obrata je okoli 3000 zasebnih lastnikov gozdov. Prvi zbor je bil 17. aprila v Zdolah in na Raki.

21. aprila bo ob 19.30 zbor v Leskovcu pri Krškem;

24. aprila bo ob 11.00 zbor v Gornjem Leskovcu v šoli, na Velikem Kamnu ob 8.00 v gasilskem domu, v Brestanici pa ob 7.00 ur v kinu dvorani.

Lastniki gozdov naj se zborov udeležijo in naj pripravijo vprašanja.

Letošnji 1. maj v Krškem

Poseben pripravljalni odbor pri Obo SZDL Krškem je pripravil načrt prvomajskega praznovanja. 26. aprila ob 19. uri bodo v Domu Svobode priredile krške šole akademijo. Po slavnostnem govoru bodo učenci brali nagrajene šolske naloge o ustanovitvi OF, pevski zbor pa bo zaključil program s petjem.

Osrednje proslave 1. maja ne bo. Delovne organizacije bodo priredile skupinske izlete na Sremič, Bohor, v Pišce, na Bizeljsko, Catež, v Mokrice in na Lisco.

V počastitev dneva zmage bo 7. maja ob 19. uri povorka z baklami od Hočevarjevega trga do tovarne papirja, kjer bo slavnostni govor. R. K.

Kurirkova pošta na Senovem

Kurirkova pošta, priljubljena tudi letos, šla skozi Senovo. Iz Blance so jo prinesli pionirji že 19. aprila popoldne v Gor. Leskovec, nato je šla na Bohor, kjer je bila osrednja proslava, 20. aprila pa je nadaljevala pot preko Senovega, Koprivnice, Kostanjka proti Zdolam. Kurirkovo pošto so na vseh solah in v naseljih, skozi katera je šla, lepo pričakali. R. K.

■ **SENOVSKI NOGOMETASI** so se 10. aprila prvič v letošnji sezoni pomerili z igralci iz Zalta in zmagali z rezultatom 3:1. Priljubljeno nedeljno igranje v Rogarški Slatini. Vst navijači jim želijo obilo uspeha. R. K.

Hotel Sremič prireja nato zabavo ob plavalnem bazenu.

Matko Matjan — predsednik zveze

Na prvi seji novo izvoljene odbora občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij v Krškem je bil za predsednika vnovič izvoljen tov. Matko Matjan, za podpredsednika pa inž. Lojze Skrabel.

KRŠKE NOVICE

■ **HOČEVARJEV MAVZOLEJ** v Krškem obnavlja tehniška srednja šola Krško s pomočjo občinske skupščine. Lep kulturni spomenik, ki je bil doslej zanemarjen in zapuščen ter je dobesedno propadal, bo s tem iztrgan pozabi.

■ **NOVO KEGLIŠICE** na Resi bo odprto v počastitev mednarodnega praznika dela, 1. maja. Novo, moderno as-

Sklepi VI. plenuma naj bodo vodilo

ObSS Krško je na nedavni seji predsedstva razpravljala o smernicah VI. plenuma Republiškega sveta sindikatov. Menil je, da so smernice pomembno vodilo sindikalnim podružnicam pri delu. Dopolnili so stališča republiškega sveta še z napotki kot so: v vseh delovnih organizacijah naj izpolnjujejo in utrjujejo delavsko samoupravljanje, razvijejo naj spodbudne oblike nagrajevanja po delu, vse sindikalne podružnice pa naj širijo sindikalno glasilo Delavska enotnost.

PAVK

Artiški pionirji v CELULOZI

V soboto, 16. aprila dopoldne, so obiskali tovarno celuloze in papirja **DJURO SALAJ** v Krškem pionirji in pionirke osnovne šole Artiče. Približno 60 pionirjev in pionirk si je ogledalo proizvodne obrate v tovarni ter bližnji športni prostor ob kopalšču. Kolektiv je mlade obiskovalce po ogledu pogostil v tovarniški okrepčevalnici. Pionirjem in pionirkam bo obisk prav gotovo ostal v trajnem spominu, saj so spoznali tovarno, v kateri delajo njihovi očeti in mnogi sosedje, verjetno pa bo marsikdo izmed mladih obiskovalcev našel pozneje v njej zaposlitev. -VN

NOVICE IZ TOVARNE PAPIRJA

■ **MANDATE NOVH CLANOV** bo potrdil delavski svet tovarne danes dopoldne na prvi seji v novem sestavu. Poleg tega bodo izvolili tudi nov upravni odbor ter komisije centralnega delavskega sveta. Na tej seji bo DS sklepal o kreditiranju stanovanjske izgradnje v 1966.

■ **V RECEPCIJI MATERADE** smo zvedeli, da so v tem priljubljenem počitniškem domu rezervirana že vsa ležišča v glavni sezoni in v zadnjem tednu pred sezono. Za-

mudniki bodo lahko dobili prostor samo še v predsezoni in po sezoni. Kot vidimo, je v tovarni za počitnice v Materadi vedno večje zanimanje.

■ **IVAN ZUPANČIČ**, zašlusni funkcionar AMD Krško in član kolektiva tovarne, je bil pred nedavnim mesec dni v Sovjetski Zvezi. Tja je vodil ekipo jugoslovanskih speedway vozačev, ki so tekmovali v speedwayu na ledu.

■ **PREMIJSKI SISTEM** nagrajevanja zelo dobro vpliva na povečanje proizvodnje in na izboljšanje kvalitete izdelkov. Tak način nagrajevanja oziroma še boljše: merila za nagrajevanje po premijskem sistemu imajo doslej izdelana in vpeljana v tovarni v treh ekonomskih enotah.

RAZMISLIMO, PREDEN BO PREPOZNO:

Naj krška tehniška šola živi ali umre?

Četrletje je mimo, denarja pa od nikoder — V podjetjih pravijo: »Dovolj tehnikov imamo, kaj nam bo šola!?« — TSS kandidat za »na cesto«, ker v celjskem skladu za vzdrževanje drugostopenjskega šolstva za Krško TSS ne bo denarja

Kmalu bo poteklo deset let, kar so v Krškem ustanovili tehniško srednjo šolo. Razmeroma v kratki dobi je dala šola podjetjem precej tehnikov, ki so se zaposlili širom po Sloveniji. Prav tako sprejema dijake iz vse Slovenije. Letos jih je vpisanih 383, od tega 107 iz krške, 69 iz brežiške in 42 iz sevniške občine. Poklicno kovinarsko šolo, ki jo je organizirala TSS, obiskuje 140 dijakov, 68 slušateljev ljubljanske dopisne šole pa pri TSS opravljajo izpite — obiskovalci strojnega in elektro oddelka skoraj vse, drugi pa nekatere. Letošnjo jesen nameravajo odpreti še večerno poklicno šolo za kovinarje. Obiskovalo naj bi jo 60 mladih proizvajalcev, ki še nimajo poklica. Tako ali drugače si pridobi znanje na TSS okoli 650 mladih ljudi.

Da bi tako obsežno delo normalno teklo, morata predavateljski zbor in šolska uprava zmagovati velike napore. V zadnjem času morata,

žal, predvsem razpravljati o tem, ali bodo za šolsko dejavnost sredstva zagotovljena ali ne.

Šola dobiva sredstva iz skla-

da za vzdrževanje šolstva druge stopnje v Celju. Sklad dobi nekaj sredstev iz proračunov občin nekdanjega celjskega okraja, del pa iz gospodarskih organizacij. Krška občina je lansko obveznost do sklada izpolnila, podjetja pa so prispevala znatno manj. Namesto da bi prispevala nekaj več kot 50 milijonov din, so dala le malo več kot 15 milijonov. Šola se je počutila kaznovano. Lani tudi ni dobila niti dinarja za investicijsko delo, čeprav je denar zelo zelo potrebovala.

Letos se ne obeta nič dobrega. Podjetja nočejo podpisati pogodb, po katerih naj

bi obogatila sklad za drugostopenjsko šolstvo. Na konferenci predstavnikov zainteresiranih občin in na seji upravnega odbora sklada pa so že lani sklenili, naj prispevajo podjetja 1 odstotek od bruto osebnih dohodkov (oz. sredstva za izobraževanje).

Za zdaj je šoli sklad prizanesel ...

Upravni odbor sklada je že lani razpravljal o tem, da bi krško občino izključil iz vrste ustanoviteljev in porabnikov, ker ne izpolnjuje obveznosti. Krški šoli je sklad kljub temu »prizanesel«, ji dal denar in torej ni šel mimo sklepa upravnega odbora. Upravni odbor je namreč že lani zahteval, da se tudi krška občina podredi pogojem, ki veljajo za vse druge, torej da zagotovi sredstva za sklad.

Letošnje prvo tromesečje je mimo, podjetja v krški občini pa razen izjem še niso pripravljena podpisati pogodb za prispevek 1 odst. od bruto osebnih dohodkov. V TSS se

upravičeno bojijo, da jim bo celjski sklad odpovedal pomoč. Potrebno je ukrepati, sicer se bo zgodilo, da šola spet ne bo dobila denarja za investicije, kar jo bo nedvomno hudo prizadelo. S tako skromnimi sredstvi, ki jih ima, tudi ne bo mogla več dolgo uspešno delati. Šola si sicer sama poskuša najti pot iz zares hude zagate in denarne stiske, tako da ji nekaj navržne proizvodnja v njenih delavnicah. To pa je premalo. Potrebna je družbena pomoč.

»Dovolj je tehnikov, kaj bi s šolo?«

V pogovorih so predstavniki delovnih kolektivov sicer poskušali dopovedati, da njihova podjetja tehnikov ne potrebujejo in da zato ne morejo dati »stokilnskih« sredstev za šolo, pozabili pa so na otroke delavcev, ki se bodo hoteli šolati. Mar ni šolanje v domačem kraju cenejše kot drugje? Najbrž nima vsakdo toliko denarja da bi hkrati preživljal družino in

podpiral svojega otroka ali več otrok v solah v Ljubljani. Zanimivo bi bilo slišati, kaj bi rekli proizvajalci, če bi šola nenadoma prenehala delati. Če bodo torej ti rekli, da jim je vseeno, se tudi šola ne bo postavljala po robu sklepu, naj preneha delati.

Če bi zakon predpisal ...

Če bi zakon, ki ga tako nestrpno pričakujemo, rekel, da so vse gospodarske organizacije dolžne prispevati 1 odst. najbrž krška TSS ne bi bila v zagati. Zbiranje sredstev na prostovoljni osnovi je namreč postalo že poniževalno.

Morda še to, da imajo predavatelji TSS letos prav take osebne dohodke kot pred letom. Gospodarska reforma je tu odložila svoje breme in to je očitno. Šola dohodkov ni mogla povečati, ker ne proizvajajo. Medtem ko so tisti, od katerih šola dobava denar, osebne dohodke povečali, so se realni osebni dohodki v šoli zmanjšali za četrtno. Da ob tem ni spodbude, je seveda jasno. -L. Š.

54 novih gasilskih podčastnikov v Posavju

Gasilske organizacije so dobile mlad, obetajoč poveljniški kader – iz brežiške občine se je šolalo 24 tečajnikov, iz občine Krško 25 in 5 iz občine Sevnica – Na nedeljskem srečanju gasilcev v Sevnici so odlikovali najzaslužnejše člane – Po končani slovesnosti so si gasilci in gostje ogledali požarno varnostno ureditev v Mizarski zadrugi in Jutranjki

Občinske gasilske zveze Brežice, Krško in Sevnica so v nedeljo, 17. aprila, priredile v sevniciškem gasilskem domu slovesen zaključek tečaja za čin gasilskega podčastnika, v katerem se je izobraževalo 54 gasilcev.

Vsi slušatelji so uspešno prestali preizkušnjo znanja pred strokovno komisijo, za kar so v nedeljo prejeli spričovala in priznanja o podčastniškem činu. Izročil jim jih je vodja tečaja in sekretar občinske gasilske zveze v Krškem tov. Leo Koman.

Ob tej priložnosti je tov. Koman izrazil zadovoljstvo nad potekom izobraževalne akcije posavskih gasilcev in pohvalil discipliniranost in prizadevnost vseh tečajnikov. Se prav posebej se je zahvalil za razumevanje v tovarni celuloze in v papirja v Krškem, ki je omogočila šolanje mladih gasilskih kadrov v svojih prostorih. Zahvala je veljala tudi vsem trem predsednikom občinskih skupščin, ki so prav tako pokazali vso pripravljenost za pomoč gasilskim organizacijam pri njihovih izobraževalnih načrtih.

V gasilskih vrstah so s tečajem za podčastnike dobili veliko število obetajočih mladih ljudi. Iz brežiške občine se je šolalo 24 tečajnikov, iz

občine Krško 25 in 5 iz občine Sevnica. Med njimi so bili štirje odličniki, 22 prav dobrih in 28 dobro ocenjenih. Slabih ocen ni bilo v veliko zadovoljstvo izpitne komisije in seveda tudi v zadovoljstvo slušateljev.

NAJZASLUŽNEJSIM SO PODELILI ODLIKOVANJA

Na nedeljskem srečanju gasilcev v Sevnici je predstavnik republiške gasilske zveze sporočil novice, da dobijo odlikovanje za posebne zasluge predsedniki občinskih skupščin Brežice, Krško in Sevnica. To visoko gasilsko priznanje sta nato sprejela iz njegovih rok inž. Franc Dragan, predsednik ObS iz Krškega, in Jože Knez, predsednik ObS iz Sevnice, odsotnemu predsedniku skupščine Brežice pa bodo odlikovanje izročili naknadno.

Odlikovanja so nato prejeli še člani iz gasilskih vrst. Najvišje priznanje za operativce – gasilsko plamenico – je prejel tov. Leo Koman, vodja tečaja v Krškem. Gasilsko odlikovanje I. stopnje so prejeli Miha Mirt, Ladislav Agrež, Erno Ivačič in Jože Lazar iz Krškega, Franc Omerzo, Tone Simončič in Lojze Zeleznik iz Sevnice. Odlikovanje II. st. sta dobila člana občinske gasilske

zveze Lojze Motore in Lojze Zeleznik iz Sevnice. Brežiška gasilska zveza bo razdelila priznanja na občnem zboru, ki bo v nedeljo, 24. aprila.

V imenu obč. odbora SZDL v Sevnici je pozdravila zbrane člane posavskih gasilskih društev predsednica Elka Grlic in izrekla zadovoljstvo nad prizadevno skrbjo za izobraževanje novih kadrov in pomlajevanje gasilskih vrst. Zavelela jim je veliko uspeha pri plemenitih naporih za pomoč človeku in družbi.

Tečajniki in gostje so si po končani slovesnosti skupaj ogledali še požarno varnostno ureditev v Mizarski produktivni zadrugi in konferenci JUTRANJKA.

Povprečni zaslužek v LISCI: 70.000 din

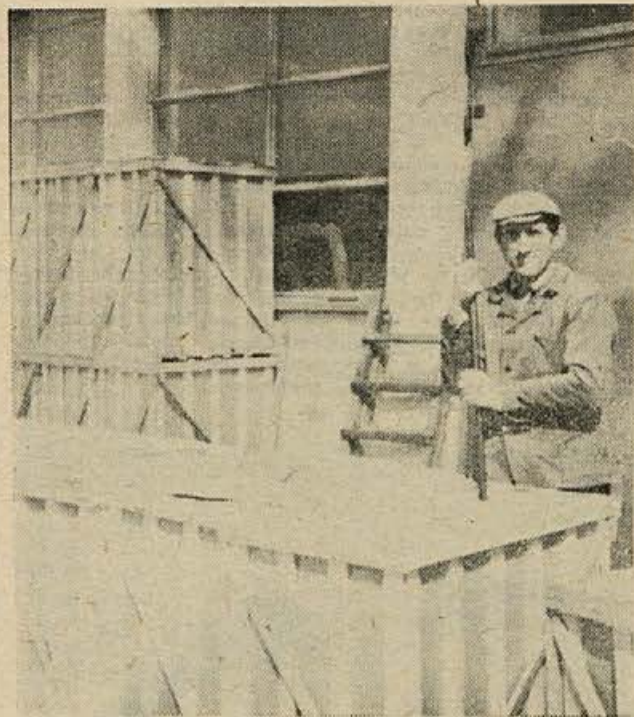
Nagrajevanje po učinku se je v Lisci močno utrdilo in kolektiv z veseljem ugotavlja, da so taka merila najbolj pravična. Ob uvajanju novega sistema je bilo precej negotovanja, saj so bili osebni dohodki nemalokrat zelo nizki v primerjavi z drugimi podjetji, kjer so uporabljali bolj površna merila.

Vzporedno s povečevanjem storilnosti prejemki delavk hitro naraščajo in so zdaj že dosegli povprečje 70.000. Podjetje pa se še vedno ubada z nekaterimi težavami, ki mu jih povzročata pomanjkanje reprodukcijskega materiala. Odvisni so izključno od uvoza in če ne bodo dobro založeni, produktivnost ne bo mogla napredovati.

Sevnica : Krško 7:2 (3:2)

V prvenstveni nogometni tekmi sta se v nedeljo, 17. aprila, srečali moštvi nogometnih klubov Sevnice in Krškega. Zmagali so domačini z visokim rezultatom 7:2 (3:2). Gole za Sevnico so dosegli Pernovšek 3, Smuc 3 in Horvat 1, za goste pa je bil dvakrat uspešen Klajič. Domači vratar je ubranil dve 11-metrovki. Če bodo Sevnica in tako igro nadaljevali, bodo lahko zavzeli prvo mesto v drugi skupini zasavske nogometne lige.

B. B.

Pohištvo, ki ga izdeluje Mizarska zadruga iz Sevnice, mora na pot dobro pakirano, saj ga prevažajo daleč po evropskih deželah. Letos ga bodo izvozili za 2 milijona Ndin. Podjetje ima prodano vso proizvodnjo do avgusta. Glavni odjemalec v tujini je neko zahodnonemško podjetje. (Foto: J. Teppey)

NAPOVEDI GOSTINCEV V SEVNICI

Obrat družbene prehrane bodo preuredili v ekspresni bife – Kuhanja enolončnic kljub temu ne bodo opustili – Gostinsko podjetje Sevnica namerava letos ustvariti 250.000 Ndin dohodka – Kolektivu delajo preglavice črni vinotoči, ki jih je v Sevnici zelo veliko

Gostinsko podjetje v Sevnici stopa v drugo četrtletje s precejšnjo mero optimizma. Po prometu, ki ga je kolektiv dosegel v prvem tromesečju, računajo, da bo plan vendarle dosežen, čeprav vplivi reforme segajo tudi na to področje. Obdobje od januarja do marca je sicer vsako leto

Predvsem dobre volje je treba!

Zelo neprijetno je, ko prihajajo v Sevnici potniki z vlakov skozi lepo postajo na cesti, polno kotanj, ki jih ob deževju napolni voda in blato. Ker je okolica postaja še neurejena, bi moralo komunalno podjetje ali postaja vsaj začasno zrvati prostor, ki je namenjen za pristajanje avtobusa in motornih vozil. Stroški za to ne bi bili veliki.

bolj slabo, potem pa promet vedno narašča. Letos nameravajo v sevniciškem gostinskem podjetju ustvariti 1.800.000 Ndin dohodka, torej za 250.000 din več kot v letu 1965.

V kratkem nameravajo preurediti gostinski obrat v Smarju in napeljati vanj tudi centralno kurjavo. V kolodvorski restavraciji so to napravili že lani in prav tako v gostilni »Pri lovcu«. Nujno je potrebna tudi preureditev obrata družbene prehrane. Verjetno bodo tam napravili ekspresni bife, kljub temu pa ne bodo opustili kuhanja enolončnic. Gostje bodo dobili tam lahko še hrenovke, kranjske klobase, slaščice, kavo ter alkoholne in brezalkoholne pijače vseh vrst. Za tak lokal se Sevnici zelo navdušujejo.

Se letos bodo preuredili kavarno v kolodvorski restavraciji v gostinsko sobo, ker zdaj ni služila pravemu namenu.

»Imam samo kos 1,20 kg!«

9. aprila sem stopil v Plavštajnerjevo mesnico v Sevnici, da bi kupil 30 dkg teletine za zrezek. Mesar je meni in še nekaterim odgovoril: »Ne morem tako malo odrezati, imam samo kos 1,20 kg, če ga hočete.« Mislil, da bo imela sevniciška KZ s takim ravnanjem v mesnici še nadalje tako majhen promet.

-ek

Dan železničarjev v Zidanem mostu

Za letošnji praznik železničarjev, 15. april, so železničarji kurinice in prometa tekmovali v šahu, odbojki, namiznem tenisu, streljanju in balinanju. Na sam praznik so imeli komemorativno proslavo pred spominsko ploščo železničarjev, padlih v NOB. Tovariš Zupan je v govoru obudil spomin predvojnih borb za delavske pravice železničarjev. Sodelovala je tudi železniška godba iz Zidanega mosta, ki je nato odšla na osrednjo proslavo v Ljubljano. Popoldne je imel sindikat kurinice v Loki pri Zidanem mostu slavo za člane upokojene v letu 1965 in je desetim poklonil za vestno službovane gravirane zlate ročne ure.

Delovni kolektivi za 1. maj

Prvomajsko praznovanje bo letos potekalo v Sevnici nekoliko drugače kot prejšnja leta. To velja predvsem za osrednjo prireditev, ki bo 29. aprila zvečer v domu TVD Partizan. Naslov prireditve je: »Pokaži, kaj znaš o delavskem samoupravljanju!«

Da bo spored bolj pester, so vključili vanj nekaj kulturnih in zabavnih točk ob spremljavi veselih melodij. Prireditelj je občinski sindikalni svet

V okviru prvomajskih proslav bodo Sevniciški organizirali tudi več športnih prireditev. Po vsej verjetnosti se bodo odzvali vabilu Brežičanov, ki se zavzemajo za športna tekmovanja v vseh treh spodnjeposavskih centrih. Kegljanje nameravajo organizirati v Sevnici, stre-

ljanje v Krškem, šah pa v Brežicah.

Praznik dela bodo slavili po kolektivih in se na proslave že pripravljajo. Ponekod se bodo odločili za skupne izlete, saj si mnogi delovni ljudje želijo razvedriti v naravi.

Obisk tovariša Gorjana na Razboru

V sredo, 13. aprila, je obiskal Razbor poslanec Bogo Gorjan v spremstvu predstavnikov občine in gozdnega obrata Sevnica. Ogledali so si lepo posestvo, cvetje in domače kot tudi eksotično drevje pri tov. Pompetu in lepo urejeno drevnico gozdnega obrata in novo krajevno cesto, dolgo 2 in pol kilometra, ki povezuje naselje z občinsko cesto Breg – Sevnica. Krajevno cesto sta zgradila skoro sama dva posestnika. Tovariš Gorjan ju je dal za zgled drugim. Občudoval je tudi lepo pokrajino, ker je bil prvič tamkaj. Gostje so nadaljevali pot še na Črete, skozi Zleteče do Krakovskega, ki leži ob cesti Sevnica – Planina.

Ustavil brez opozorila

8. marca popoldne je na cesti pri Brodu Alojz Zulič iz Ljubljane nenaodoma ustavil avto, ne da bi na to opozoril Mihaela Suštarja, ki je peljal za njim. Vozil sta se trečili in ceniljo škodo na 700 N dinarjev.

SEVNIŠKI VESTNIK

DELAJSKI SVET

Belokranjskega gradbenega podjetja ČRNOMELJ

razpisuje delovno mesto

TEHNIČNEGA VODJE

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

1. diplomirani gradbeni inženir s 3-letno prakso v gradbeništvu, ali

2. gradbeni tehnik s 10-letno prakso v gradbeništvu.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, z dokazilom o izpolnjevanju gornjih pogojev ter dokazilom o nekaznovanju naj kandidati pošljejo upravi podjetja v roku 15 dni po objavi.

VID JERIČ:

V kraljevi vojski ob njenem razpadu

(Nadaljevanje in konec)

Od kmeta iz Poljanske doline sem dobil lepo kobilico, staro okoli 4 leta. Preden je kmet pustil kobilico, se je je oklenil okoli vratu in na ves glas zajokal tako iz srca, da so se tudi meni utrnile solze. Prosil me je, naj pazim nanjo.

Minil je že prvi dan vojne, mi pa še vedno nismo dobili municije za puške. Šele tretji dan smo dobili vsak po 15 nabojev. Veliko smo ugibali, kakšen bo konec vojne. Cudilo me je mnenje tovarišev iz Kranja, ki so trdili, da bomo mi zmagali. Popolnoma drugače so trdili oni iz Stajerske, češ da se je Hitlerju, ki je vsemogočen, nesmiselno upirati. Dolenjci smo bili veliko manj živahni v razgovorih kot Kranjčani in Stajerci. Prepričani smo bili, da ne bomo zmagali.

Vsak dan je bilo slabše za nas. Dokler smo bili v Poljanski dolini, smo bili vsaj malo podobni vojski. Nekdo smo celo obstreljevali italijansko mejo. Na kaj so bili usmerjeni naši izstrelki, nismo vedeli. Še isto noč so nas tudi Italijani obstreljeva-

li. Naslednjega dne smo zapustili Poljansko dolino in krenili proti Ljubljani. Razstrelili smo štiri topove, ker nismo imeli dovolj konj in volov, da bi jih peljali. Ker so težko otovorjene živali komaj zmagovale pot, smo od časa do časa vrgli z voza težak zaboj z granatami in ga pustili na njivi ali ob cesti. Tako smo prišli v gozdove blizu Sentvida nad Ljubljano. Tam nas je čakalo neprijetno razočaranje, saj nismo dobili niti tople hrane.

Ker so začeli nekateri jesti obrok, ki ga vojak lahko porabi z dovoljenjem nadrejenih, je prišlo do precej hudega upora in skoraj do medsebojnega obračunavanja z orožjem. Ker sem bil takrat v štabu divizije, sem nategoval ušesa pri pogovorih starešin, da bi čimveč zvedel, kaj je z dogodki na fronti. Na veliki četrtki sem uspel prisluhniti pogovoru, ki ga je imel naš komandant divizion kapetan I. stopnje Dragotin Poječič z nekim pešadijskim oficirjem iz sosednje enote. Pešadijec je našemu komandantu pripovedoval, da je verjetno njihov komandant pobegnul, ker ga že od ranega

jutra ni v enoti. Komandant Poječič mu je odgovoril, da on kaj takega ne bi naredil in da se bo boril s svojo enoto dokler bo mogel. Če pa ne bo drugače, se bo predal.

Ko sem to slišal, me je zbudilo pri srcu, pomislil sem kaj nam pripravljata ta stavec in skoval načrt za pobeg. Kar sem slišal, sem najprej zaupal Markoviču in kaplarju – rezervistu, doma iz Višnje gore. Takoj sta bila pripravljena za pobeg, saj je bilo grmenje topov vedno bližje in vedno pogostejši preleti sovražnih letal. Morali smo hitro ukrepati. Dogovorili smo se za uro in mesto, kje naj bi se dobili.

Težko se mi je bilo odločiti, komu bi zaupal, kar sem slišal in kar nisem mogel obdržati zase. Moja tovariša nista hotela nikomur več povedati, ker sta trdila, da nas bi vse tri postrelili, če bi nas kdo izdal. Obljubiti sem jima moral, da ne bom povedal nikomur več. Ker pa sva bila z Rudijem Strojnom zelo dobra prijatelja in mi je bila njegova odločnost zelo všeč, sem govoril še z njim, toda tako, da onadva za to

nista vedela. Zelo je bil vesel, ko sem mu vse povedal. Dodal je: »Saj sem vedel, da nam bodo te svinje kaj takega skuhalo.« Hotel je z menoj, pa sem mu rekel, da ga žal ne morem sprejeti, ker smo že trije. Povedal sem mu, kdo sta druga dva. Strinjal se je, da bi bila večja skupina prenevarna. Pozdravila sva se in razšla. Kasneje, spomladi 1943, sva se srečala v partizanih na Dolenjskem in je povedal, da je tudi on organiziral skupino za pobeg.

Mi trije smo se dogovorili, da se dobimo pri potoku, kjer smo napajali konje. Na dogovorjeno mesto smo prišli vsak s svojim konjem okoli dveh popoldne tako točno, da ni bilo treba drug drugega čakati. Privezali smo konje za drevesa in si prižgali cigarete. Medtem smo si ogledovali teren in ugotovili, da je mesto kar primerno. Nato smo jo ubrali proti Ljubljani. Kako uro smo hodili skrivaj, potem pa smo se odločili, da bomo kot patrolja javno potovali. Prišlo je v orožje smo imeli s seboj in nismo bili podobni vojaškim beguncem. Do Ljubljane je šlo vse gladko. Vedeli smo, da jih za nami še ne bo. Da bi se zavarovali, smo si izmislili izgovor, češ da smo bili odrejeni, da požgemo vse barake in druge prostore, ki smo jih imeli, in da naj potem pridemo za enoto v smeri Ljubljane in

NEUTEMELJENI NAMIGI V MOKRONOGU

Koliko je resnice v trditvah, da na občini namenoma ne dajejo gradbenih dovoljenj za zasebne hiše v Mokronogu? – Ali kdo nalašč razburja ljudi z netočnimi izjavami?

Na zadnjem zboru volivcev v Mokronogu so se zopet razplamteli namigi, češ da razvoj kraja nekdo namenoma tišči k tlom. Šlo je za trditve, da bi Mokronožani v lanskem in letošnjem letu zgradili najmanj 10 zasebnih hiš, da pa jim na občini nočejo dati gradbenih dovoljenj.

Da bi ugotovili resnico, smo vprašali na oddelku za gospodarstvo občinske skupščine Trebnje, kjer smo zvedeli naslednje: v letu 1965 so zaprosili za gradbeno dovoljenje v Mokronogu le štiri občani: Pavel Dolensček iz Vrha nad Mokronogom je zaprosil junija lani, vendar se je v decembru premislil za lokacijo in zaprosil za drugo, za katero pa še ni urejeno lastniško razmerje. Vinko Starič iz Mokronoga je zaprosil septembra, vložil pomanjkljivo vlogo in jo na več pozivov ni hotel dopolniti. Ko je končno to storil in dobil soglasje, da lahko gradi izven gradbenega okoliša, je od gradnje odstopil in se ni več javil. Anton Kresc iz Mokronoga je decembra zaprosil za gradnjo na mokronoškem gradu, kar pa urbanistična inšpekcija ni dovolila, ker bi bila hiša v coni, ki je po urbanističnem programu predvidena za parkovno ureditev spomenika NOB. Pritožil se je na republiško urbanistično inšpekcijo, odgovorila se ni. Krajevna organizacija Zveze borcev je zaprosila za lokacijo spomenika v maju in dobila dovoljenje v juniju.

Razen teh štirih je Alojz Adamič iz Mokronoga zaprosil za graditev hiše v Trebnjem (in ne v Mokronogu) in v 14 dneh dobil dovoljenje, ker je v redu izpolnil pogoje, ki jih zakon in inšpekcije zahtevajo in katerih se niso izmislili na občini. Drugih interesentov za gradnjo lani in letos ni bilo!

Vprašamo se, zakaj nekateri ljudje tako potvarjajo dejstva in napihujejo neresnico! S tem hote ali nehoti zavajajo druge in ustvarjajo v občanah občutek negotovosti pravnih predpisov in neodgovornosti in pristranosti ljudi, ki to delo oprav-

ljajo. Na tem področju smo v naši občini že dosegli nek red, ki je potreben, če hočemo načrtneje in bolje graditi naselja, kot so jih nekoč. Danes smo že tako daleč, da ne more več nekdo kritizira-

ti niz glave, ne da bi stvar poznali! Če pa Mokronog ni napredoval toliko kot drugi kraji in če ima razburjene korenine v tem, so za to verjetneje globlji vzroki ekonomske narave.

Letos 2000 mizic za TSŠ

Tovarna šivalnih strojev na Mirni je sklenila z Mizarstvo delavnico v Trebnjem pogodbo o sodelovanju, po kateri bodo mizarji naredili na mesec 250 mizic za šivalne stroje po ceni 23.000 Sdin za eno. V delavnici pravijo, da je cena nizka, vendar je važno, da je velika količina enakih izdelkov in da ima polovico zaposlenih s tem delo zagotovljeno.

Pred reformo ni bilo težko prodati njihovih izdelkov – vitrin in komod. Od takrat pa se je stanje bistveno spremenilo. Te drobnejše izdelke so začele izdelovati tudi večje tovarne, ker so se jim začele kopičiti zaloge večjih izdelkov, predvsem pohištva. V podjetju menijo, da jim za izvoz ni kazalo, ker so premajhni, razen tega pa bi z njimi premalo zaslužili.

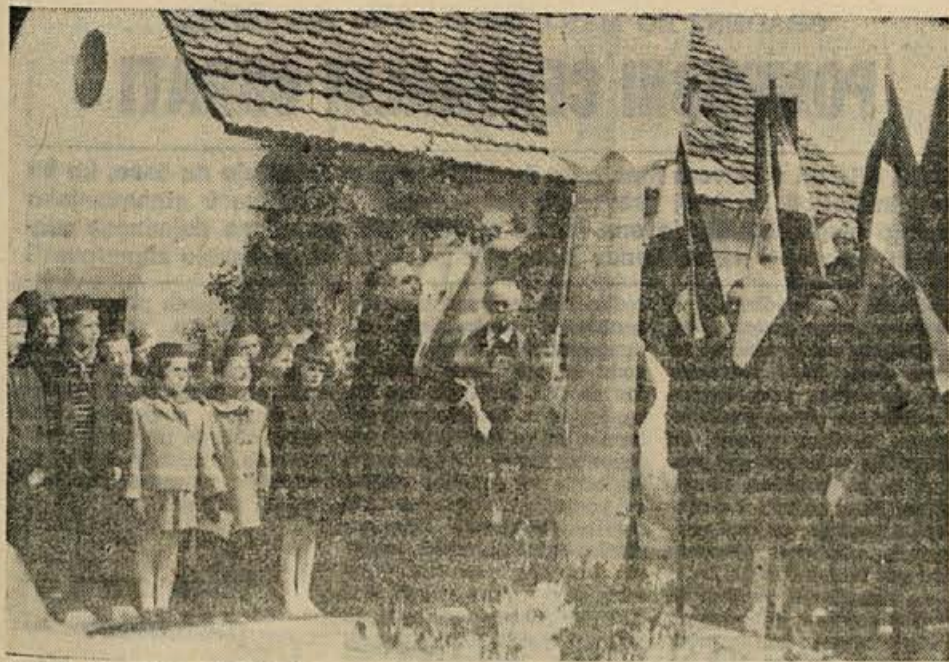
Predavanje za dan zdravja

Jutri, v petek, 22. aprila, bo sta ob 20. uri predavala v prosvetnem domu v Trebnjem dr. Božo Oblak in ekonomist Miha Hrovatič v okviru praznovanja dneva zdravja, 7. aprila, s temo: »Človek v naselju«.

Kolektiv 24 delavcev s povprečnim zaslužkom 43 tisočakov je lani dobro gospodaril. Prodajal je za 83 milijonov dinarjev izdelkov in ustvaril čez 8 milijonov prebitka, kar je uspeh za obrat, ki dela v težkih in neustreznih delovnih razmerah.

Pozna mladina narodne heroje?

Občinski odbor SZDL Trebnje bo priredil na predvečer praznika, 26. aprila, ob 19. uri v prosvetnem domu javno ekipno tekmovanje učencev s posameznih šol o naših narodnih herojih, ki bo sestavni del praznovanja. Tekmovali bodo učenci 7. in 8. razreda osnovnih šol, ki so že na izborih o šolah pokazali, da so najbolj pozna. Tričlanska komisija bo izbrala najboljšo ekipo izmed učencev, ki hodijo v 7. razred in onih iz 8. razreda. Vsak pionir zmagovalne ekipe bo prejel za nagrado nalivno pero v vrednosti 6 tisočakov.

V nedeljo, 17. aprila, je imela KS Velika Loka krajevni praznik. Najprej je bila svečana seja in komemoracija pred spomenikom v Veliki Loki in Sentlovcu, nato pa je Lovro Grden odkril spomenik padlim borcem na pokopališču v Sentlovcu. Sodelovala je trebanjska godba na pihala in pionirji šentlovcenske šole. Na sliki: odkrivanje spomenika padlim v Sentlovcu (Foto: M. Legan)

TREBANJSKE IVERI

■ KER SO SE POJAVILI razni priložnostni zaslužkarji, ki bi radi fotografirali ljudi za nove osebne izkaznice, se je oddelek za notranje zadeve dogovoril (ker ni fotografa v Trebnjem), da bo

Vane Juvanc, fotograf amater, delal fotografije predpisane formata 3 x 3,5 (in ne 3 x 4 kot so predpisi prvotno zahtevali) po ceni 600 din za 6 slik. Slike bodo na predpisnem papirju in pravilno posnete, ker drugače tudi ne bodo uporabne. Fotograf bo za svojo dejavnost plačal tudi davščino.

■ SOLARJI SO LEPO UREDILI prihode k trebanjski šoli. Čeprav ni denarja, da bi uredili igrišča, bi vendar le morali zavarovati bregove okoli njih s tem, da bi zasejali seme trav, ker je vođa že začela svojo uničujočo pot preko njih.

27. aprila: izredna konferenca SZDL

Na dan 25. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte 27. aprila bo ob 13.30 v prosvetnem domu izredna konferenca občinskega odbora SZDL Trebnje. Na njej bodo delegati in gostje proučili stanje kmetijstva v občini in ukrepe za izboljšavo. Hkrati bo občinski odbor poročal o izvajanju skedpov decembrske konference in izbral delegate za zvezni kongres SZDL, ki bo 7. junija v Beogradu.

DVE IZ MOKRONOGA

■ ZE DVA MESECA VISI razobešena stroga prepoved spuščanja kokoši na prosto zaradi kokošje kuge. Okrog 50 so jih morali celo sezgati. Danes kokoši, ki so preživele »racijon«, spet uživajo svobodo, saj ne znajo prepovedi prebrati, njihovi lastniki pa tudi očividno ne. Mogoče pa imajo izkušnje, da preklica zapore od nikoder ne bo.

■ MLADINA SE JE ZACELA redneje sestajati. S pismenimi vabili posameznikom so povabili tudi kmečko mladino iz oddaljenih krajev, vendar so s tem začeli prepozno, ker je zimska sezona že končana. Vsako nedeljo imajo ples v garderobi doma Svobode. Pred kratkim so se lotili tudi delovne akcije. Vso nedeljo so skupaj z vojaki pogozdovali.

MERCATOR

poslovna enota TRŽAN MOKRONOG

razpisuje po sklepu delavskega sveta prosto delovno mesto

POSLOVODJE

prodajalne ŽELEZNINA v Mokronogu

Prednost imajo predvsem moški, večji prodaje v železninski stroki.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

naprej proti Grosupljemu, če jih prej ne bi dohiteli. Za to nalogo so določili nas zato, ker smo zelo dobro poznali teren. Vedeli smo tudi, da so vse barake v Gorenji vasi požgane.

Srečno smo prišli skozi Ljubljano. Ko pa smo šli po glavni cesti, nas je pred Lavricco zaustavila skupina kojenikov. Narednik nas je vprašal iz katere enote smo in kam smo namenjeni. Razorožili so nas in odpeljali v nekakšen štab na Lavricco. Vse tri so zaprli v sobo neke hiše. Čez pol ure so nas poklicali ven. Postavili so nas pred steno hiše, v kateri smo bili zaprti in vsem trem zvezali roke na hrbtu. Začeli so nas zasliševati. Ze smo mislili na najhujše. Vedeli smo, da je to naglo sodišče, ki se v vojnem stanju lahko sestane za vsak primer posebej. Tako so nam tudi povedali. Takrat pa je prišel mi-10. ure dopoldne na dom našega kaplarja v Brezovo. Kasneje sem v partizanskih hodil tam okoli, vendar nisem mogel ugotoviti tiste vasi in hiše. Pri kaplarju smo se naj- jedli, saj je bil tisti dan ravno veliki petek in pri njih so pekli kruh, potico in druga jedila. Neka ženska nas je vprašala, če bomo jedli suho svinjsko meso, ker je bil veliki post. Dejali smo, da za nas post ne velja, ker smo se že dovolj postili. Dobro smo se najedli šunke, dobili smo jabolčnika in na-

»Fantje, vaša enota je v okolici Šentvida nad Ljubljano. Vrnite se nazaj! Vrnili so nam orožje in krenili smo proti Ljubljani. Ko pa smo se oddaljili, smo že začeli kovati nove načrte. Spoznali smo, da bi bilo najbolje, če se preoblečemo v civilne obleke in gremo po hribovih proti Dolenjski. V Ljubljani sem se oglašil že v poznih večernih urah pri neki ženski in jo poprosil, če mi hoče zametati uniformo za civilno obleko. Bila je zelo ljubezniva in mi takoj dala obleko ter dejala:

»Tudi moj mož je v vojski, mogoče bo tudi on tako srečen, da bo dobil obleko.« Preoblekel sem se, prav tako sta naredila moja tovariša pri sosedih. V dobri pol uri smo bili vsi trije v civilu. Šli smo raje po stranskih poteh. Po celovečerni in naporni hoji smo prišli okoli 10. ure dopoldne na dom našega kaplarja v Brezovo. Kasneje sem v partizanskih hodil tam okoli, vendar nisem mogel ugotoviti tiste vasi in hiše. Pri kaplarju smo se naj- jedli, saj je bil tisti dan ravno veliki petek in pri njih so pekli kruh, potico in druga jedila. Neka ženska nas je vprašala, če bomo jedli suho svinjsko meso, ker je bil veliki post. Dejali smo, da za nas post ne velja, ker smo se že dovolj postili. Dobro smo se najedli šunke, dobili smo jabolčnika in na-

ša morala se je precej dvignila. Eden od trojke je bil že na varnem.

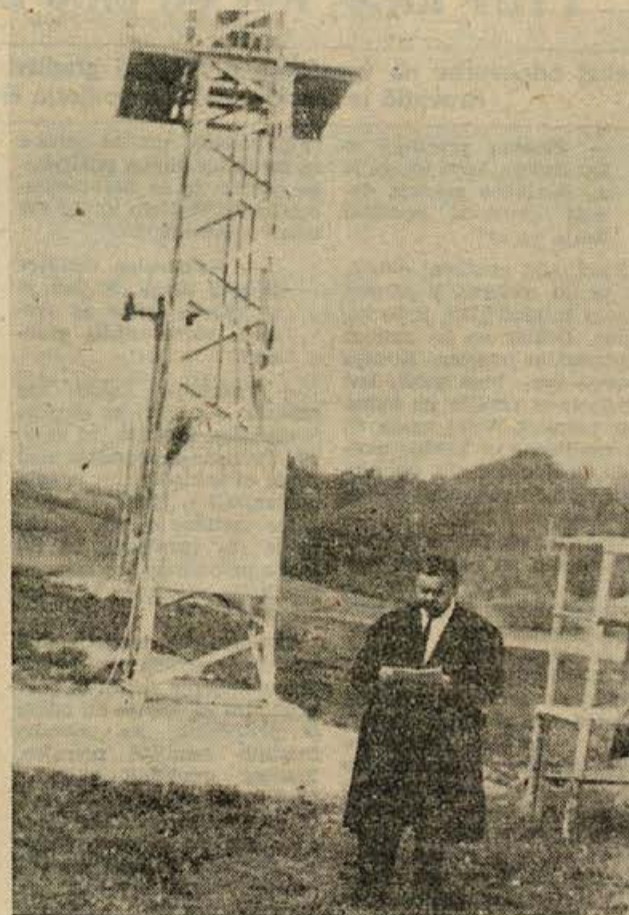
Trnjeva pot se je nadaljevala samo še za naju z Markovičem. Po kosilu sva šla naprej proti Stični, Šentvidu in Gabru. Proti jutru velike sobote sva prišla srečno do Markovičeve hiše, ki je stala na Medvedjeku tik ob stari cesti. Hiše danes ni več, ker so jo odstranili, ko so delali avtomobilsko cesto. Bil sem tako utrujen, da nisem mogel več nadaljevati naporne hoje. Najedla sva se, potem pa legla, da se odpočijeva. Domače sem prosil, naj me pokličejo okoli osme zjutraj. Od nedelje sem spal vsega nekaj ur in še to več stoje kot leže. Počitek se mi je zelo pri- legel.

Točno ob osmih so me poklicali in hitro sem odšel. Čez Malo Loko in Čatež sem prispel domov v Tihaboj okoli ene ure popoldne. Doma so bili zelo presenečeni, ko so me zagledali. Veselili so se, da sem prišel in da bomo za praznike vsi skupaj. To, da je vojna, da propadamo, jim ni bilo dosti mar. Govorili so, da nima pomena boriti se proti Nemcem, ker so preveč močni. Bil sem zadovoljen, da sem prišel domov in da mi ni bilo treba iti v ujetništvo.

Popoldne, malo pred mrakom, so prišli v vas prvi nemški motorizirani oddelki. Niso se dolgo zadrževali.

Vprašali so, če je kaj »serbo videla«. Tako so govorili za vsakega jugoslovanskega vojaka. Nisem se jim pokazal, vsi vaščani pa so hiteli gledat ošabne »zelence«. Po krajšem postanku so krenili proti Mirni.

To sem opisal zato, ker sem se s tovariši kasneje srečal v partizanih. Z Markovičem sva bila že naslednje leto skupaj. Ko je zvedel, da sem v partizanih, je prišel takoj k meni v vod. Tudi z Rudijem Strojnom, ki je bil partizan od marca 1942 z imenom Top, vodja minercev v Cankarjevi brigadi, sva se večkrat srečala. Padel je en dan pred kapitulacijo Italije, ko je miniral progro pri Ponikvah na Dolenjskem. On mi je dajal prve borbene nauke in me naučil streljati tuja — človeka, ki je postal zver. Vsem nam je bil vzor, kako se moramo boriti. Z Ažmanom sva se srečala po svobodi v Skofji Loki. Bil je pri enotah VIDV. Povedal mi je, da je šel Karl Pišek v belo gardo in se ni vrnil. Prav tako se ni vrnil kaplar Pukšič, ki je šel v nemško vojsko. Golob je kasneje prišel na vojne vežbe k meni v Celje. Miha Vrhovšek s Trebanjskega vrha je prišel v partizane 1942. leta. Dolgo časa je bil pri nas kuhar, saj nam je pripravil hrano že v bivši vojski. Danes živi na Trebanjskem vrhu. Drugih pa nisem nikoli več videl.

Poslednje vasi elektrificirane

Nedelja, 17. aprila, je vaščanom Roj, Statenberka, Strmice, Mirne vasi in Cikave ostala v lepem spominu, ko jim je zasvetila elektrika. Slavnosti ob transformatorju, ko je tovariš Franc Kresc-Coban, ki je dal pobudo in se zavzemal za ureditve elektrifikacije, so prisostvovali predstavniki družbeno političnih organizacij in občinske skupščine ter vaščani, ki so lahko zgled potrjevalnosti vsem drugim. Elektriko so začeli napeljevati že pred 12 leti, vendar je delo zastalo, dokler niso ob pomoči občine sami zavihali rokavov. Zbrali so 2.400.000 Sdin, prispevali drogeve in izvedli vsa težja fizična dela, čeprav je vseh skupaj le 456. Na sliki: tovariš Franc Kresc-Coban govori na slavnosti — (Foto: M. Legan)

TREBANJSKE NOVICE

Kar vaški vodnjak sredi Vel. Bana so si izbrali banovski malčki za svojo plažo. Tu se igrajo in sončijo. Ali nas boste dali v »Dolenjca«? so bili radovedni. Zakaj pa ne!? (Foto: P. Miklič)

POMEMBNI CENTRALNI OBRATI

Pri SG PIONIR v Novem mestu se že zdaj resno pripravljajo na čase, ko bo manj investicij in manj gradbenih del – Razen usmeritve v stanovanjsko gradnjo majhnih hišic je ena izmed rešitev tudi povečana dejavnost centralnih obratov – 12 milijonov Ndin ni znesek, ki bi ga kazalo zametovati!

Reforma je spodbudila k preudarnemu investiranju. Ne gradimo več povsod in za vsako ceno. Tudi razmerje med denarjem, porabljenim za zidove, in onim, porabljenim za strojno opremo, se izpreminja v korist opreme. Letos je za približno 40 odstotkov manj naložb v stanovanjsko gradnjo, pa tudi proizvodnih objektov gradimo manj kot lani. PIONIRJU dela ne zmanjkuje, naročil je celo več kot lani, toda dokončujejo predvsem lani in predlani začete objekte. Kaj bo prihodnje leto, ne ve nihče. Odgovoriti na to vprašanje je težko, zato se pri PIONIRJU že zdaj pripravljajo tudi na možnost, da bo gradbeniških del manj kot doslej.

V letošnjem planu so v zvezi s tem dali precejšen poudarek dejavnostim svojih centralnih obratov. Ze letos se pojavljajo na tržišču z njihovo razširjeno dejavnostjo. Po prvih predvidevanjih naj bi vrednost dela teh obratov znesla letos 9 milijonov novih dinarjev, pozneje pa so ta znesek povečali še za 3 milijone.

V mehansko kovinskem obratu v Novem mestu bo še letos stekel servis za avtomobile Renault. Lastniki teh vozil bodo lahko servise namesto v Ljubljani (kot do zdaj) opravljali kar v Novem mestu. V mehansko kovinskem obratu bodo razen tega še letos uredili sodoben servis za vzdrževanje osebnih avtomobilov, ki bo opremljen z naj sodobnejšimi pripomočki. Vzdrževalna dela na vašem avtomobilu bodo v tem servisu opravili mehaniki v snežno belih haljah!

Mizarski obrat se je lotil v kooperaciji z INISOM izdelave embalaže. Za INIS izdeluje po pogodbi vsjo standardno embalažo in tudi takšno po posebnih naročilih.

Cementinarski obrat opuša teracevstvo dejavnost, ker je zanjo že dovolj zasebnih obrtnikov. Letos bo ta obrat začel v Gotni vasi pri Novem mestu pod Baron-

čevim hribom s sodobno, mehantizirano proizvodnjo cementinarskih izdelkov. Zavedu se raziskavo materialov so dali raziskati ves Barončev hrib. Raziskave so pokazale, da je tam dovolj primerne kamna. V tem obratu bodo na sodobne načine s pomočjo najmodernejših strojev izdelovali betonske zidake raznih profilov, stropne elemente, preklade, stopnice, cevi, gramoz vseh vrst itd. Vse našete izdelke bodo v Gotni vasi lahko kupili tudi graditelji individualnih hiš za svoje potrebe.

Pleskarski obrat je že začel uporabljati novi postopek: plastični omet za siporex beton. Ta omet nanašajo na stene s kompresorji; ker se sproti suši, lahko stene tudi sproti obarvajo.

Obrat za polaganje toplih podov prevzema tavnostna dela v stanovanjskih in industrijskih stavbah. Polagajo sodobne podne kot so jutaflic, podolit, itd.

Steklarski obrat prevzema zasteklitev kakršnihkoli stavb po vseh gradbiščih.

Z naštetimi dejavnostmi bodo PIONIRJEVI centralni obrati opravili letos za 12 milijonov novih dinarjev raznih del. Da je bilo potrebno povečati njihovo dejavnost, dokazuje za 8.588.000 Ndin do-

slej podpisanih pogodb. Mnoga gradbena podjetja se ukvarjajo samo z gradbeno operativno, obrtniška dela pa oddajajo zasebnim obrtnikom in drugim podjetjem. PIONIR zdaj že prevzema takšna dela, s tem pa bo v prihodnosti ustvarjal tudi precejšen dohodek.

M. J.

Višje cene piščancev

Občinska skupščina Novo mesto je na seji 29. marca potrdila spremembo odloka o najvišjih prodajnih cenah živih na drobno glede cen piščancev. Ker je Zavod za cene mesta Ljubljane odobril podjetjema EMONA in TRGOHLAD višjo nabavno ceno za piščance, je skupščina odobrila povišanje cen piščancev v prodaji na drobno. Ti so zdaj na področju občine Novo mesto lahko napredaj: zaklani in očiščeni po največ 1100 starih dinarjev, živi pa po največ 880 starih dinarjev kilogram. Cena zaklanih in očiščenih piščancev se je torej povišala za 100 starih dinarjev, cena živih pa za 80 starih dinarjev, ob ceni pa sta zdaj uskladeni s cenami piščancev na sosednem hrvaškem območju.

Suha krajina: setev v polnem teku

Letošnja pomladanska setev bo v Suhi krajini po sedanjih ocenah dobro opravljena, saj so kmetovalci zemljo v redu pripravili. Umetnih gnojil so porabili približno toliko kot lani. Nekoliko slabše pa so bili kmetje oskrbovani s semenskim krompirjem, ki ga ni bilo mogoče kupiti v Semerni. Zato so ga kupili od kmetov iz sosednje občine Trebnje, nekaj pa tudi iz Dobrega polja.

Zgodnji krompir je že posajen. Medtem ko bodo kmetovalci posadili več zgodnjega krompirja kot lani, bo ta obrat začel v Gotni vasi pri Novem mestu pod Baron-

glavne posajena, le na področju Hinj je še niso sejali. Oves je v razmeroma dobri rasti, s koruzo pa čakajo na čas, ko se bo zemlja dovolj ogrela.

M. S.

Onemoglim dom na Grabnu?

Pred dnevi si je posebna komisija ogledala grad na Grabnu, kjer bi lahko uredili dom onemoglih za okoli 80 ljudi. Po grobih ocenitvah bi veljala preureditev 1 milijon novih dinarjev. Trenutno se še ne ve, kdo bi lahko zagotovil tolikšna sredstva.

V senci bančne birokracije, ali...

...kdo je kriv, da naselje Mestne njive komunalno ni urejeno? — V komunalno ureditev štejejo tudi vodovod, kanalizacija in elektrika, toda na vse to bi morali stanovalci čakati tako dolgo, da bi se zbralo 56 milijonov Sdin, ki so potrebni za celotno ureditev...

Ko smo začeli graditi novo naselje na Mestnih njivah, smo radi poudarjali, da bo to prvo komunalno urejeno naselje, zgrajeno v Novem mestu po vojni. Tako smo obljubili, stanovalci pa še vedno hodijo po blatu in okolica lepega naselja je bolj podobna njivam kot pa urejenemu naselju.

Zakaj tako? Po predračunu bi se moralo zbrati pri gradnji naselja na mestnih njivah s komunalnim prispevkom za komunalno ureditev 56 milijonov Sdin. Ta denar se steka sproti na poseben

tekoči račun. Obstoječi predpisi SDK pa so zahtevali, da sredstev ne more uporabljati nihče, dokler niso zbrana v celoti in dokler pristojni samoupravni organ ne sprejme sklepa, da se prične s komunalnim urejanjem. Isti predpisi terjajo tudi to, da se od denarja, namenjenega komunalni ureditvi, tako kot od onega za druge investicije, odvede 10 odst. polog za morebitne podražitve.

Ob tako modrih določilih bi torej morali stanovalci naselja, ki je raslo skozi 4 leta, počakati da

bo naselje popolnoma zgrajeno in šele nato bi jim lahko v stanovanja napeljali vodo, elektriko in kanalizacijo, uredili poti in zelenice, otroška igrišča in podobno. K sreči so se »merodajna« domislili, da bi se dalo predpise te vrste obiti in so odprli poseben akreditiv za vodovod, posebnega za kanalizacijo, posebnega za cesto itd.

Naselje je zdaj vsaj deloma urejeno, vprašanje zase pa je, komu le je potrebna tolikšna zavistost predpisov?

Prav tako, kot da smo zelo bogati

Nekaj odgovorov na vprašanja o zasebni graditvi hiš – Odgovarja Miha Hrovatič iz Stanovanjskega podjetja Novo mesto

— Zasebni graditelji se sprašujejo, kako to, da je za družbeno gradnjo dovolj prostora, zemljišče zanje pa ni?

Stari, ožji gradbeni okoliš, ki je bil odobren v Novem mestu še pred 1958, je že zaidan. Dokler ne bo sprejet urbanistični program Novega mesta smo brez moči, ker gradbenega okoliša ne moremo povečati. Vrhu vsega še ni razčiščeno, v kakšne zadnje namene bodo uporabljene posamezne, zdaj še nezazidane površine.

Občinska skupščina je sprejela ureditveni načrt za Bršlin in zazidalni načrt za Znančeve njive. Na obeh predelih imamo dovolj prostora za družbeno gradnjo za osem let. Po obstoječih predpisih lahko za družbeno gradnjo zasebnim lastnikom odvzamemo zemljišča, čeprav so izven gradbenega okoliša. To pa ni mogoče za zasebno gradnjo. Zasebni graditelj lahko gradi na takšnem zemljišču samo v sporazumu z dosedanjim lastnikom. Lastniki pa seveda zemljišče ne dajo zlepa in jih dražijo.

V kolikor bi bil urbanistični program izdelan, bi bila s

tem podana pravna osnova za razširitev ožjega gradbenega okoliša in za nacionalizacijo zemljišč. Nato ne bo več težav s parcelami.

— Komunalna ureditev je zelo draga. Najbrž je to glavna ovira za razvoj stanovanjske gradnje?

— Vprašanje, koliko naj prispeva graditelj za stroške komunalne ureditve, ni rešeno. Tovrstna zakonodaja med seboj ni usklajena in je zelo pomanjkljiva. Stroški komunalne ureditve so zelo visoki in je res vprašanje, če jih lahko prenašamo kar tako na graditelja, zlasti, če je to zasebnik.

Stanovanjsko podjetje ima zelo malo sredstev za komunalno urejanje zemljišč. Stalnega vira ni, ker je bil odklop o prispevkih za uporabo mestnih zemljišč zavrnjen. Zasebni graditelji silijo z gradnjami ven iz mesta, ven iz gradbenega okoliša. Zemljišče tam ne moremo dajati na licitacijo in zato ne moremo pobirati prispevka za komunalno ureditev. Zelo nestročno zato pričakujemo obljubljene republiške zakone. Osnutke smo že dobili na vpogled. Ti zakoni urejajo način oddaje zemljišč v gradbenih okoliših in izven njih in način obremenjevanja graditeljev za stroške komunalne ureditve.

— Zakaj je čutil težnje po omejevanju gradnje individualnih hišic?

— Po splošnih ugotovitvah je zasebna gradnja zaradi majhne gostote (neracionalna izraba površin) in zaradi

visokih stroškov za komunalno ureditev z družbenega stališča predraga. Zato pa bi bilo pri zasebnih gradnjah treba doseči troje: 1. da bo vsak, ki želi graditi zasebno stavbo, plačal prispevek za komunalno ureditev, 2. da bomo z industrijskimi stavbami zazidali samo tiste površine, ki za druge vrste stavb ne pridejo v poštev in 3. zasebnike, ki bi radi gradili, je treba navajati h gradnji vrstnih hiš, kjer dosežemo bolj gospodarno izrabo površin in cenejšo komunalno ureditev.

Vse, kar je povedal tovariš Hrovatič, je res. Res je tudi to, da Stanovanjsko podjetje ne more tako odpraviti težav zavoljo urbanizacije Novega mesta. Toda v Novem mestu, pa tudi drugod, je vedno več ljudi, ki si bi radi zgradili hiše. Radi bi sami prispevali sredstva za svoj dom in bi se le v manjši meri posluževali kreditov. To pa je tudi z družbenega stališča bolj sprejemljivo, kot pa družbeno gradnja, v kateri izročimo stranki ključ gotovega stanovanja v roke. Toda zasebno gradnjo, ki je cenejša že zato, ker veže interesentova sredstva, oviramo tako, kot da bi res bili zelo bogati...

MILOŠ JAKOPEČ

Letos manj otrok v kolonijah!

Proračun novomeške občine je letos namenil za početniške kolonije 22.300 Ndinarjev, kar je 18.453 Ndin manj, kot je bilo v ta namen porabljenega lani. Svet za socialno varstvo in varstvo družine je že imenoval člane sveta za početniško kolonijo. To so: Milica Šali, Ivan Grašič, Milan Smerdu, Jože Cvitkovič, Milena Bučar, Marjan Tratar, Marinka Žgajnar, dr. Janez Janžekovič in Branko Lukič.

POKLICNA KOVINARSKA IN AVTOMEHANIŠKA ŠOLA

Prosjačenje – edini način plačevanja?

Učenci te šole enakovredni drugim srednješolcem

Sedanja raven materialnih proizvodnih sil in čedalje večja tehnološka in družbena zapletenost procesa proizvodnje zahtevata nov način vzgoje in izobraževanja poklicnih delavcev. Obrtniška dejavnost v starem pomenu je preživela. Nadomešča jo industrijska proizvodnja, to se pravi mehantizirano tehnološki postopki, bolj ali manj zapleteni obdelovalni stroji itd. Razumljivo je, da mora biti raven izobrazbe današnjega poklicnega delavca neprimerno višja in širša, kot je bila ob skromnih obrtniških poklicih v preteklosti. Vse to je vodilo skupščino novomeške občine, da je na seji 31. januarja letos sprejela, na predlog vaješke šole raznih strok v Novem mestu, sklep o preusmeritvi in preimenovanju te šole v poklicno kovinarsko in avtomehaniško šolo.

Ob preusmeritvi vaješke šole v poklicno so se zastavile pred šolskim kolektivom nove naloge, predvsem zahteve po novi organizaciji, drugačna razporeditev pouka in delo po novih učnih načrtih, ki jih je izdelal zavod za strokovno izobraževanje SR Slovenije. Pri teh programih gre, poleg splošne izobraževalne vsebine, predvsem za načrtno praktično usposabljanje za določen poklic in za temeljitejšo povezavo med strokovno teoretičnimi znanji s praktičnim poukom.

Samo od obljub se ne da živeti!

Z novim načinom izobraževanja za poklic se izpreme-

ni tudi statut učencev, ki postanejo iz bivših obrtnih vajencev, največkrat enostransko usmerjenih v priučevanje za zelo ozek profil (kar je bil vajenec v uku), enakovredni učencem na šolah II stopnje. Učenci poklicne šole naj bi se torej usposobili za poklic širokega profila, kar pomeni, da morajo ob zaključnem izpitu pokazati splošno, strokovno teoretično in praktično znanje, potrebno za opravljanje poklica na določenem delovnem mestu. Tako bo po tej obliki poklicni vzgoje proizvodnja dobila že izučene delavce, ki bodo lahko takoj vključeni v proizvodni proces. Zato vajenci v prihodnje ne bodo več sklepali učnih

pogodb samo s podjetjem, mojmstrom ali obrtnikom, ampak se bodo vpisali v poklicno šolo. V tem smislu so na pobudo CK ZMS razpravljali že tudi pristojni republiški organi in so soglasno menili, da bo še najbolje, če se mladina neposredno vpiše v šole druge stopnje, potem pa po poti »šola – podjetje ureja vprašanje učnih pogodb oziroma gnotne preskrbe. Pri vsem tem bo šolam – tako tudi naši – potrebno veliko razumevanje podjetij ter gospodarstva in družbe sploh.

Med najtežja vprašanja, ki ovirajo uspešno delo šole, sodi prav gotovo neurejeno vprašanje plačevanja strokovnih šol. Kdo pa naj še verjame neuresničenim otljubam? Denar potrebujemo danes. Saj moramo iz otroka vzgojiti moža, ki bo trdno stal na svojih nogah. Za primerno strokovno usposobljenost in izobrazbo pa so šoli potrebne dobro opremljene delavnice, sodobna učila, kabinetne učilnice, strokovna učna literatura itd. Toda kaj imamo? Zelo zelo malo, vsekakor manj, kot bi bilo potrebno. Čeprav šola ni imela niti prostorov niti materialnih pogojev za ureditev delavnice, je s pomočjo

Veliko delo brez javnega priznanja?

Občni zbor mestne organizacije RK v polprazni dvorani sindikalnega doma v Novem mestu – Ni bilo ljudi, organizacija pa šteje 2400 odraslih članov, 3000 mladincev in podmladkarjev! – Lani je mestna organizacija razdelila za pol milijona Sdin pomoči socialnim ogrožencem, priredila je 10 predavanj, naučila 100 ljudi prve pomoči v nesreči, pridobila 1300 krvodajalcev, zbrala 2 milijona Sdin pomoči za poplavljenca in 2 milijona Sdin za Indijo

14. aprila je bil občni zbor in približno 60 članov je v napol prazni dvorani sindikalnega doma poslušalo poročilo odbora MO RK Novo mesto. Tudi na zadnjem predavanju, ki ga je MO RK priredil na mednarodni dan zdravstva, je bilo samo 23

poslušalcev. Predavala sta dva zdravstvena strokovnjaka. Kako to, da ni javnega zanimanja za tako plodno, tako koristno in hkrati tako odgovorno delo RK v Novem mestu? To vprašanje so si zastavili udeleženci ob začetku zбора in skozi vso raz-

pravo in ves zbor se je vlekla do konca kot rdeča nit prav ta misel.

Iz sporočila predsednika primarija dr. Ivana Smrečnika je bilo razbrati, da je organizacija delovala uspešno. Poročilo je našelo veliko nalog, ki jih je RK opravil skoraj neopazno, pa kljub temu v veliko korist naše družbe. Aktivisti RK so zbrali približno 1300 prostovoljnih krvodajalcev, največ po delovnih kolektivih Novega mesta. Skupaj z občinskim odborom RK so priredili 10 predavanj o zdravstvu in tečajev prve pomoči po delovnih kolektivih in po šolah. Novih 100 ljudi je dobilo potrdila, da obvladajo prvo pomoč in pridobilo s tem naziv higieničarja in bolničarja.

Z denarnimi podporami in darili v skupni vrednosti okoli pol milijona S din je MO RK obdaril lani 100 socialno ogroženih prebivalcev mesta. Zbral je 4 milijone S din za poplavljenca in za pomoč Indiji. Vse to je bilo narejeno s 100.000 S din stroškov, ki jih je MO RK porabil za svoje poslovanje. Brez nagrad in z zelo razvitim občutkom za varčevanje so aktivisti RK res opravili veliko delo. Se posebej so bili vsi veseli spodbudnih poročil podmladkarjev in mladincev z novomeških šol, ki sledijo zgledu odraslih. Tokrat so se šolskim poročilom pridružili še mladinci RK iz NOVOTEKSA.

V živahni razpravi so poročilih so prisotni dali odobru mnogo koristnih pobud. Posebej pa so vsi udarjali, da bi družba morala pokazati več zanimanja za RK. Sklenili so v tednu RK prirediti javno tribuno, na kateri bi vsem prizadetim in odgovornim posredovali podrobne podatke o dejavnosti RK. Menili so, da bi morala članstvo, pa tudi družbene organizacije kot so ZK, SZDL in sindikati bolj sodelovati z RK in iskati stike z njim.

M. TRATAR

Javna tribuna v Kandiji

Drevi bo ob 19. uri v prostorih družbenih organizacij v Kandiji javna tribuna, na kateri bodo obravnavali sedanjostanovanjsko problematiko. Tribuno organizirata krajevni organizaciji SZDL 'Kandija I. in II. Ob tej priložnosti bodo dobili občani odgovore na vsa vprašanja in govorice, ki krožijo v javnosti.

Potujoči kino Novo mesto

predvaja domači OS film »Nevesinjska puška« v naslednjih krajih:
23. 4. v Beli cerkvi ob 19.30
24. 4. v Prevolah ob 15. uri
24. 4. na Dvoru ob 19.30
25. 4. v Mirni peči ob 19.30
26. 4. v Smarjeških Toplicah ob 19.30 in
27. 4. na Uršnih selih ob 20. uri.

Komisija za prodajo osnovnih sredstev v

KAVARNI »CENTER« NOVO MESTO, Glavni trg 11

obveščaja,
da razproda sledeča osnovna sredstva:

- TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK (nemške znamke)
- RADIJSKI SPREJEMNIK (Kosmaj)
- TOČILNI PULT
- KAVARNISKE LOZE, usnjene

Interesenti si lahko navedene predmete ogledajo vsak dan v Kavarni »Center« na Glavnem trgu v Novem mestu.

30 otrok dobilo krušne matere

Krušne matere v rejniških družinah je dobilo lani v novomeški občini 13 deklic in 17 dečkov, starih od nekaj mesecev do 15 let. Socialna služba jih je od staršev odvojila zato, ker so živeli v neugodnih življenjskih razmerah. 17 rejniških otrok je obiskovalo šolo in so še kar zadovoljivo izdelali. Precej premajne so bile rejnine, saj so znašale od 50 do 70 Ndin in niso zadostale niti za kritje najnujnejših stroškov.

Na svidenje v Orehovici!

Krajevna skupnost v Orehovici pri Sentjerneju pripravlja za 2. maj proslavo krajevnega praznika, hkrati pa bodo na pobudo krajevnega organizacije ZB proslavili tudi 24. obletnico ustanovitve Gorjanskega bataljona na Pragu v gorjanski soteski Kobile. Proslava se bo začela 1. maja ob 10. uri pri spomeniku padlih borcev v Orehovici, potem pa bodo položili vence pri spomenikih v Orehovici, Hrastju, Tivoli in na Pragu. Po proslavi bo ljudsko rajanje na vrtu gostilne Novak v Hrastju.

2. maj so Orehovčani doleteli z krajevnim praznikom, ker je okrog tega dne (med 25. aprilom in 10. majem) leta 1942 odšlo največ fantov in mož iz Orehovice in okolice v partizane. 24. letnico ustanovitve Gorjanskega bataljona bodo letos zdužili s proslavo 1. maja, prihodnje leto pa bodo pripravili samostojno proslavo na Pragu.

Na letošnjo proslavo vabijo vse borce Gorjanskega bataljona iz vseh krajev Slovenije, da bi skupno počastili spomin na padle borce bataljona. Poskrbeli so tudi za razvedrilo in dobro postrežbo, zato nasvidenje 1. maja v Orehovici!

P. M.

Sedanja lovska koča na Pragu. Desno pred njo spominski kamen na kraju, kjer je bil 13. maja 1942 ustanovljen Gorjanski bataljon (Foto: P. Miklič)

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Pezdire, Ivan Siška in Marija Gal, člani kolektiva Novole Straža; Franc Kraševac, član kolektiva Gorjanci Straža; Roman Pirnar, Ivan Uhan, Ivan Matoh, Jože Šmajdek, Marjan Vrančičar, Zvone Boldan, Stanko Nemanic, Ivan Ambrožič, Milan Šoster, Jože Pečjak, Franc Henigman, Franc Jenkole, Jože Rajšelj, Boris Pucelj, Bogdan Murn, Miha Tomše, Rudi Zupančič in Anton Franko, učenci Valjenske šole Novo mesto; Ivan Vidic, mizar iz Otočca; Stane Rozman, član kolektiva Krka Novo mesto; Emilija Novak, Franc Luštek in Jože Penca, člani kolektiva INIS Novo mesto; Ivan Fink, član kolektiva Iskra Novo mesto; Gabrijel Obrekar, član kolektiva KZ Krka Novo mesto; Stefka Galic, Frančiška Kastelic, Ljiljana Rus, Ana Vodopivec, Slavka Pugalj in Antonija Savšek, članice kolektiva Boti Mirna peč; Ana Šitar, članica kolektiva Remont Mirna peč.

prizadevnosti članov delovne skupnosti z manjšimi adapta-

cijami preuredila hodnike, kleti, šolsko kuhinjo, jedilni-

oo in druge stranske prostore v delavnice z določenim številom delovnih mest. Vsa delovna mesta sicer niso opremljena z vsem, kar predpisuje program, vendar je toliko, da smo lahko začeli z izvajanjem predpisanih učnih nalog. Led je torej prebit, pouk praktičnega usposabljanja se izvaja po programu, nadaljnje opremljanje delavnic pa je odvisno od sredstev, ki jih šola sama ne zmore...

Spet na »pogajanja« ...

V zvezi s tem naj ponovimo že znani problem, da tudi v naši občini gospodarstvo kaže premajhno zanimanje za strokovno šolstvo in tudi za razvoj naše poklicne šole. Govori se o zakonu o verifikaciji strokovnih šol, ki bo menda sprejet že to jesen. Če bomo hoteli zadostiti vsem zahtevam, ki jih bo zakon določil, predvsem v zvezi s šolsko delavnico in njihovo opremo, nam bo pomoč družbe, predvsem pa gospodarstva potrebna bolj kot kdajkoli.

Čeprav menimo, da je tak način zbiranja sredstev za šolo neprimeren, bomo zopet obiskali predstavnike podjetij in jih na vse načine prepričevali, da bi vsaj del tistih sredstev, ki jih »smejoa odvajati, naklonili šoli. O uspehu akcije bomo poročali v Dolenjskem listu

BORIS SAVNIK

Včasih vajenci ozkega profila, zdaj kot enakovredni drugim srednješolcem sposobni, da vestno in kvalitetno takoj začno delati v proizvodnji! Praktično delo v poklicni kovinarski in avtomehaniški šoli (na sliki) daje vse možnosti, da postanejo učenci vsestransko sposobni.

Ta teden je radioservisna delavnica Zavoda za rehabilitacijo invalidov »Rog« v Novem mestu obesila na Glavnem trgu lično napisno tablo, ki prav gotovo popetri okolje in hkrati opozarja potrošnike na delavnico. Na sliki vidite zadnja montažna dela na novi napisni tabli. (Foto: Miloš Jakopec)

Sami bodo obnovili most čez Krko

Pred nedavnim so pristojni organi zaprli dotrajani most, ki povezuje levi breg Žužemberka z Rojčevim mlinom in z Budganjo vasjo, Dešečo vasjo ter s Plešivico. Tako so bili prizadeti uporabniki mostu, še posebej šolski otroci iz Budganje vasi in Dešeče vasi, ki imajo sedaj 12 minut daljšo pot v šolo. Most pa uporabljajo tudi ribiči in turisti. — Krajevna skupnost v Žužemberku je na sestanku z najbolj prizadetimi skle-

nila most popraviti. Glavni graditelj je mlinar Roje, drugi uporabniki pa mu bodo pomagali. Porabili bodo 70 kubičnih metrov lesa, od tega bo dal mlinar 30, drugi pa 40 kubicov. Kmetje bodo pomagali z delom in vožnjami, nekaj denarja pa bo primaknila še krajevna skupnost Žužemberk. Določili so tudi gradbeni odbor, ki bo odgovarjal za izvedbo gradnje.

M. S.

Novomeška kronika

■ **LASTNIK CVETLICARNE** na Cesti komandanta Staneta je pred kratkim pospravil lokal in se odselil. Sosedje ne vedo povedati, kaj se mu je pravzaprav zamerilo, domnevajo pa, da je bil varok premajhen zaslužek.

■ **UPRAVNA IN STANOVANJSKA** stavba Ljudske milice v Vrhovčevi ulici bo vendarle tudi na zunanji v kratkem urejena. Dve leti je neometana stavba kazala rebra sredi mesta, zdaj pa gre ureditev fasade in vhoda h koncu. Pionirjevalci bodo do 1. maja končali delo.

■ **UCENCI NOVOMEŠKE OSNOVNE** šole Katja Rupena bodo obletnico ustanovitve OF in 1. maj svečano proslavili. 27. aprila bo v Domu kulture proslava v treh skupinah, ker je učenec preveč, da bi lahko vsi hkrati sledili programu. Bralski krožki in pevski zbori se na prireditve že nekaj časa pridno pripravljajo.

■ **NEKATERI NOVOMEŠCANI** se pritožujejo zaradi manjkajočih kock na mestnih pločnikih, ki bi bili res potrebni popravila. Starejšim ljudem in ženskam z visokimi petami povzročajo luknje precej nevarnosti.

■ **RAZSTAVA INTARZIJ** Cirila Podbevška bo odprta v Dolenjski galeriji 24. aprila ob 11. uri dopoldne.

■ **DRUSTVO MATEMATIKOV**, fizikov in astronomov je 18. aprila v okviru sekcije za vzgojo mladih fizikov priredilo na novomeški gimnaziji predavanje, ki ga je poslušalo okrog 50 dijakov. Predaval je univerzitetni profesor dr. Fran Dominko o gibanju umetnih satelitov Mladi poslušalci so predavatelju z zanimanjem sledili.

■ **NOVOMEŠKI GIMNAZIJCI** prirejajo v soboto, 23. aprila, maturantski ples v veliki dvorani zdravilišča v Dol. Toplicah. Vstopnice z rezervacijami so na razpolago vsak dan od 17. do 18. ure v poslovalnici Mladinske knjige na Glavnem trgu, prodajali pa jih bodo tudi na prireditvi. Pripravili so zabavni program; za ples bo igral sekstet. Zagotovili so tudi prevoz: odhod prvega avtobusa iz Novega mesta bo ob 18. uri z avtobusne postaje na Novem trgu. Prvi avtobus za povratek bo peljal ob enih zjutraj. Vabljeni!

■ **NA TRZNICI** so v ponedeljek prevladovali sadice roz in zelenjave. Prodajali so tudi solato po 500 din kg, berivko na merico po 100 din, radič po 60 din merica, izol po 300 din kg, jabolka po 240 din kg, mleko po 140 din liter, krompir po 100 din kg, redkvice v šopkih po 50 din, solato v glavah po 50 din ter jajca po 50 din. Precej strank je imel suhoobar, prav tako lončarji in prodajalci konfekcije.

■ **RODILA JE** Anica Komljanec s Partizanske 29 — Natalijo.

-Odbojka pred startom

Tik pred pričetkom republiške lige moštvo OK »Novoteka« po doseganju treningih, ki so redno dvakrat na teden, ni kompletne. Brez treninga so še Berger, Sonc in Golež, vsi drugi pa imajo po dva treninga na štirinajst dni, kar je vsekakor premalo.

Potrč in Penko sta se odgovorila sodelovanju; tako bo moštvo, ki je nekoč kar dobro zaigralo, dokaj oslabiljeno in zelo težka bo trenerjeva naloga pri startu prvih tekem. Vodstvo kluba želi, da se tudi druga mladina priključi rednim treningom ob torkih in petkih od 16. ure dalje. Prijavijo naj se trenerju, ki jih bo »ključil« v redno treniranje. Tudi na pionirje in pionirke misli vodstvo in prav bi bilo, da se tudi oni zberejo ter prijavijo vodstvu kluba, ki včlanjuje vse, ki si želijo odbojke. Prepričani smo, da bomo le tako uspeli zamenjati čez nekaj let sedanje že utrjene odbojkarje.

R. R.

Trebnje: odbojkarji pred sezono

Trebnjski odbojkarji, ki so vso zimo redno vadili v telovadnici, so si že postavili mrežo tudi na prostem, ker se 24. aprila začne ligaško tekmovalje. V drugi slovenski ligi je 10 ekip, dve od njih sta tudi lanišči članici I. lige: Zirovnica in Triglav iz Kranja. Prvo tekmo v sezoni bodo Trebnjci igrali v Kranju s Triglavom, prvo na domačih tleh pa 8. maja z odlično pripravljeno zimskim prvako Dolenjske, s Kočevje. Lani so bili Trebnjci na spodnjem delu lestvice, predlani pa v sredini. Sedaj je vrsta na zgornjem delu. Vadili so redno, igralce je dovolj, le poizkuševalci se bodo morali boriti za vsak set.

OTVORITVENI ATLETSKI MITING V NOvem MESTU

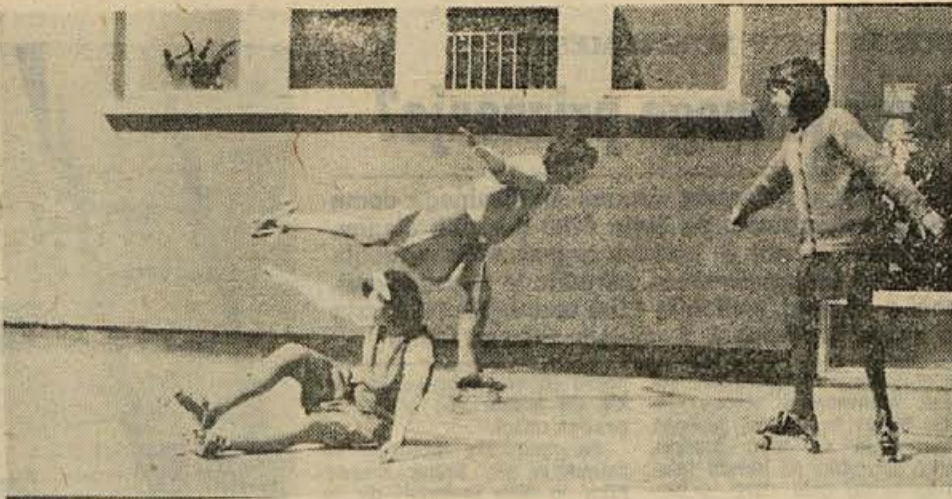
V nedeljo, 24. aprila, bo v Novem mestu ob 10. uri otvoritveni atletski miting, za katerega prikaže organizatorji veliko udeležbo. Tekmovalje bo pripravila za »domojadno«, na kateri se bodo pomerili 8. maja v Novem mestu najboljši atleti iz dijaških domov. Učenci iz osnovne šole Katja Rupena bodo preizkusili ta dan svoje znanje za letošnje tekmovalje, ki ga je razpisalo uredništvo Malih novic. Lansko leto so bili med najboljšimi in nameravajo letos ponoviti uspeh.

Tekmovalje bo v naslednjih panogah: moški: 60 m, 100 m, 400 metrov, 1000 m, 80 m ovire, štafeta 4-krat 60 m, skok v višino in daljino, met krogle in kopja. Ženske: 60 m, 80 m ovire, štafeta 4-krat 60 m, skok v višino in daljino, met krogle in kopja. Žen-

Jugoslovanska loterija

Poročilo o zrebanju 15. kola srečk, ki je bilo 14. aprila 66.	Srečka s končnicami	so zadele	dobitek Ndin
07500	50	20	20
14520	1000	400	400
38630	600	800	800
81470	400	1000	1000
802370	100.000	50.004	50.004
11	6	6	6
51	6	6	6
09221	400	400	400
41041	400	400	400
54321	600	600	600
54561	1000	1000	1000
02	8	8	8
12	6	6	6
42	6	6	6
20162	600	600	600
64792	600	600	600
13	8	8	8
143	80	80	80
08003	600	600	600
18833	1000	1000	1000
23873	2000	2000	2000
4	4	4	4
714084	50.004	50.004	50.004
25	6	6	6
45	10	10	10
306	40	40	40
5385	200	200	200
36605	400	400	400
82275	600	600	600
16	6	6	6
66	8	8	8
136	100	100	100
67816	606	606	606
010506	10.000	10.000	10.000
27	8	8	8
47	10	10	10
02407	400	400	400
78437	400	400	400
116487	10.000	10.000	10.000
473677	30.000	30.000	30.000
783817	8000	8000	8000
8	4	4	4
79238	404	404	404
092738	8004	8004	8004
41509	400	400	400
41549	400	400	400
60919	600	600	600
68229	600	600	600
94269	600	600	600
55089	1000	1000	1000

Večji dobitki v Sloveniji: 10.000 Ndin v Ljubljani na šte. 010506, 2.000 Ndin na neki pošti pit podjetja Novo mesto na št. 323873, po 1000 Ndin na neki pošti pit podjetja Kranj na št. 018233, v

S KOTALKAMI V POMLADNE DNI. — Boleč začetek, negotovi prvi koraki in ... »lastovka«! (Foto: Ive Stanič, Kočevje)

Množica mladih na medobčinskem krosu

Skoraj 300 mladih tekmovalcev iz šestih dolenjskih občin je nastopilo v nedeljo, 17. aprila, na medobčinskem prvenstvu v krosu. Tekmovalje je izvedel odbor za atletiko pri občinski zvezi za telesno kulturo skupno z Zavodom za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu. Predvsem je razveseljivo, da je na krosu sodelovala mladina iz 20 osnovnih šol ter celo iz Stične in Kočevja.

Tekmovalje je bilo v lepem vremenu, čeprav je dež pred nekaj dnevi razmočil teren. Najštevilne-

je so bili zastopani pionirji, saj jih je na 700 m dolgi progi nastopilo na cilj 115. Prvi je bil Jože Vrtačič iz Sentjerneje s časom 2:12, drugi Tone Kovatič iz Novega mesta s časom 2:15 in tretji Boris Markovič iz Dolenjskih Toplic s časom 2:18. Ekipno so zmagali tekmovalci iz osnovne šole Katja Rupena iz Novega mesta pred vrstniki iz Sentjerneje, Dolenjskih Toplic, Žužemberka, Kočevja itd. Razveseljivo je predvsem to, da imamo že izven Novega mesta večje število odličnih mladih tekačev.

Med pionirkami je na 500 m z lahkoto zmagala Katica Močnik z rezultatom 1:47 pred Ljubo Boldon iz Žužemberka s časom 1:55 in Jelko Brajer iz Trebnjega s časom 1:55,2. Ekipno so zmagale tekmovalke iz Dolenjskih Toplic, druge so bile iz Šmarjete in tretje iz Mokronog.

V drugih skupinah je bila slabša udeležba. Med mlajšimi mladinkami je v teku na 700 m zmagala Danica Močnik s časom 2:44 pred Jožico Steklačič iz ekonomske šole in Ireno Mesner iz črnomaljske gimnazije. Ekipno so bile najboljšie dijakinje ekonomske šole iz Novega mesta pred gimnazijkami iz Črnomolja in Novega mesta.

Rezultati starejših mladink na 800 m: 1. Danica Janežič (gimn. Novo mesto) 3:04; 2. Zdenka Ivec (ES) 3:22; 3. Karolina Tratar (gost. 8.) 3:27. Ekipno so bile najboljšie gimnazijke iz Novega mesta pred dijakinjami ES in gostinjsko šolo. Rezultati mlajših mladincev na 800 m: 1. Milan Lampe (gimn. Kočevje) 2:39; 2. Franc Cebašek (gimn. Stična) 2:43; 3. Franc Kuzma (ES N. m.) 2:51.

Največje zanimanje je bilo za tek starejših mladincev na 1000 m. Rezultati: 1. Matija Vidmar (KS

Nogomet v Krškem

Krški nogometni klub Čeluzar uspešno tekmuje v II. razredu celjske nogometne lige. V prvi spomladanski prvenstveni tekmi je 10. aprila premagal na domačem igrišču NK Vransko z rezultatom 6:1. 17. aprila so gostovali Krčani v Sevnici, kjer so se pomerili s Partizanom, 24. aprila pa gostuje v Krškem NK Kovinar iz Stor. Tekma bo ob 15. uri na stadionu Matije Gubca. A. I.

Športni zapis iz Kočevja

ORODNA TELOVADBA: V Novi Gorici je bil v nedeljo peterboj v orodni telovadbi pionirjev. Kočevski pionirji so se na njem uvrstili nekoliko slabše kot običajno. Vrsta višjega oddelka je zasedla III. mesto, vrsta nižjega oddelka pa II. mesto in je bila samo za eno desetinsko točko za prvako Novo Gorico. Za republiško prvenstvo, ki bo v nedeljo v Ljubljani, je veliko zanimanje.

ATLETIKA: Atleti Partizana so tekmovali v Novi Gorici. Za začetek sezone so dosegli prav lepe rezultate. Mladinec Jerman je skočil v daljino 6,42 m in v višino 175 cm. Dobro je skakal tudi Marjan Klarič; v daljino 6,21, Borut Hočevar je tekkel na 100 m samo

11,5 sek., Mihajla Jermanova pa 8,5 sek. na 60 m. V nedeljo gredo atleti na tekmovalje v Ljubljano.

ODBOJKA: V domu telesne kulture v Kočevju so igrali prijateljsko tekmo med odbojkarji OK Kamnik in domačim Partizanom. Močivi sta se že velikokrat srečali, tokrat pa so zmagali domačini s 3:2. Tekmovalje je bilo zelo borbeno (11:5, 9:15, 15:10, 16:14 in 9:15). Domačini so zmagali tudi zavoljo mladih igralcev in so s tekmo dokazali, da se dobro pripravljajo na II. republiško ligo, ki se bo začela v nedeljo.

KROS: Solško športno društvo osnovne šole Mirka Bračiča je poslalo 8 atletov na nedeljski kros v Novem mestu. A. A.

Kočevski pionirji spet na Viču

V zadnjem letu so med pionirji prav lepa in iskrena prijateljska tekmovalja v orodni telovadbi. V začetku tega meseca je bilo na Viču veliko tekmovalje telovadcev. Gostitelj TVD Partizan Ljubljana-Vič je dobro organiziral tekmovalje, na katerem je nastopilo nad 60 pionirjev in mladincev.

Pionirji so tekmovali v obveznih vajah na krogih, drogi, bradli, preskoku čez konja in kozo, parterni vadbi in prostih vajah. V nižjem oddelku je zmagal Partizan Kočevje, ki je zbral 232,50 točke pred Partizanom iz Nove Gorice z 250,8 točke. Med posamezniki je zmagal v nižjem oddelku Simon Mali (Nova Gorica) s 46,20 točke, drugi je bil Karli Koleta (Kočevje) 43,80 točke in tretji Tone Vlasič (Kočevje) 43,10 točke.

Rezultati v višjem oddelku: 1. Partizan Idrija 229,40 točke, 2. Partizan Kočevje 228,20 točke, 3. Partizan Nova Gorica 224,30, 4. do 5.

Krški rokomet

17. aprila so se ob 10. uri v Leskovcu pri Krškem pomerili tekmovalci RK Partizana iz Krškega s Partizanom Leskovca. Zmagala so Krčani z rezultatom 27:14. Krčani, ki se nekaj časa niso igrali, so pokazali lepo igro. A. I.

Grm) 2:55; 2. Milan Močnik (KS Grm) 2:58; 3. Anton Gorenc (gimn. N. m.) 2:58,2. Ekipno so zmagali dijakci kmetijske šole na Grmu.

Letošnje prvenstvo v krosu je pokazalo, da so udeleženci iz leta v leto bolj pripravljeni in da jih je vse več tudi iz drugih krajev Dolenjske.

J. G.

Uspeh sevniških pionirjev

Na prvenstvu posameznikov — pionirjev v tekmovalni skupnosti Posavje — Zasavje, ki je bilo 17. aprila v Trbovljah, so dosegli Sevniški pionirji lep uspeh. Franc Pohinc je ponovno osvojil naslov prvaka — tokrat v izredno močni konkurenci starejših pionirjev. Roman Novšak iz Boštana je osvojil drugo mesto pri mlajših pionirjih, Jožica Keber iz Sentjanža pa je delila prvo do tretje mesto pri starejših pionirkah. D. B.

Kočevje - Novo mesto 2 in pol : 1 in pol

V dolenjskem finalu tekmovalja za pokal maršala Tita sta se srečali v petek, 15. aprila, v Kočevju ekipi SK Kočevje in SK Novo mesto. Kočevski šahisti so s svojimi zadnjimi uspehi dodali še enega — zmago nad novomeškimi šahisti, med katerimi sta bila dva mojstrska kandidata in dva prvokategornika.

Kočevski šahiste so zastopali po deskah: Osterman, Gornik (oba I. kat.), Mestek in Ivlič (oba II. kat.), Novomeščane pa Sunjič, Penko (oba m. k.), Sitar in Škerlj (oba I. kat.). Na prvi deski je Sunjič (beli) izgubil z Ostermanom. Igrala sta damin gambit. Na drugi deski sta Penko in Gornik remizirala, na tretji pa je Sitar (beli) izgubil z Mestkom. Na četrti deski je Škerlj premagal Ivča s črnimi figurami. Igrala sta kraljevo indijko.

Dvojbo je pokazal, da novomeški šahisti kljub kvantitetnemu vzponu in naslovom kvaliteto ne igrajo tako dobro, ali pa vsaj ne dosejajo takih uspehov, kot so

jih nekoč. Pozna se jim, da se premalo ukvarjajo s študijem šahovske teorije, kar je za boljše rezultate nujno potrebno in v čemer kočevski šahisti odlično prednjačijo. Res pa je, da je večina Novomeščanov zaposlenih in tako nimajo dovolj časa za dolgo-

trajne šahovske priprave in igranje, medtem, ko imajo mladi kočevski šahisti odlične pogoje za igranje, mimo tega pa tudi več časa za teorijo.

Zmagovalcem čestitamo in jim želimo še novih uspehov!

JEK

Kočevska četverica v četrtnfinalu

V nedeljo, 17. aprila, so kočevski šahisti igrali v Ljubljani z drugo ekipo Novinarja in dosegli neodločen rezultat 2:2. Z nfinalo več srečb bi lahko zmagali, saj je imel Ivlič s Kržišnikom dobljeno partijo, vendar je v časovni stiski napravil napako in s težavo remiziral. Ker je Novinar odpovedal nadaljnje tekmovalje, ni bilo treba izrežati tekmovalcev z četrtn finala, ki se ga bodo udeležili šahisti Kočevja 24. aprila v Ljubljani. IVE STANIČ

Sevnica: pionirski prvaki so znani

Občinsko šahovsko prvenstvo pionirjev je končano. Udeležilo se ga je 19 tekmovalcev, prvaki pa so: Franc Bohine (Sevnica) pri starejših pionirjih, Jožica Keber (Sentjanž) pri ml. pionirkah, Roman Novšak (Boštanj) pri mlajših pionirjih in Marija Debeljak (Tržišče) pri ml. pionirkah. Prvi trije so že bili prvaki. Pionirka Marija Debeljak je igrala tudi med mlajšimi pionirji in se med sedmimi uvrstila na drugo mesto. D. B.

Hrastnik - Sevnica 3 in pol : pol

V drugem kolu tekmovalja za Titov pokal so sevniški šahisti 9. aprila gostovali v Hrastniku in izgubili dvojbo s tamkajšnjimi šahisti s 1/2:3/2. Remiziral je samo Dvojmoč. D. B.

Če bi imeli svetovalca, bi bilo bolje

Šahisti na osnovni šoli Katje Rupena v Novem mestu redno enkrat na teden trenirajo pod vodstvom gimnazijca Toneta Spornarja. Po občinskem prvenstvu za pionirje, kjer so se mladi šahisti izkazali, so pripravili turnir. Tekmovalje so samo deset igralcev. Zmagal je Franci Kristan, drugo mesto je zasedel Matija Jovančič, slede pa Vlado Lamut, Bojan Piletič, Stane Brulo, Dušan Pezelj, Slavko Sekuranja, Slavko Kovačevič in drugi. J. P.

Novomeški brzoturnir za april

Brzoturnirja za april se je udeležilo 22 igralcev. Zaradi velikega števila so se Penko, Škerlj in Petkovič glede na prejšnje uspehe uvrstili naravnost v finale, drugi pa so igrali v dveh skupinah. V prvi polfinalni skupini je zmagal Jurij Picek s 7 in pol točkami, v drugi pa Marko Picek s 6 točkami.

Razpis mladinskega prvenstva

Zaradi pozitivne šaha med mladino razpisuje komisija za šah mladinske prvenstvo Novega mesta. Pravico udeležbe imajo vsi mladinci, stari od 15 do 20 let. Prijave in zrebanje bodo v petek 22. aprila v šahovski sobi ob 17. uri. Takoj nato bo prvo kolo. Na turnirju bo moč osvojiti IV. in event. tudi III. kategorijo, hkrati pa bo dal turnir tudi vrstni red najboljših mladincev Novega mesta. Mladinci — prijatelji šaha, prijavite se v čimvečjem številu!

Doljakova in Solak - zmagovalca

Na namiznoteniskem turnirju novomeške osnovne šole, ki je bil odigran pretekli teden, je sodelovalo kar 40 mladih igralcev in igrali. Pri dekletih je izven konkurence zmagala Ida Šmrke, prvo mesto pa je zasedla Alenka Doljak. Naslednja mesta si delijo: Mojca Pučko, Marjeta Petrič, Danila Okroglič, Majda Piškur, Irena Turk in druge.

Med fanti so se v finalu pomerili Nebojša Solak, Andrej Blažon, Boris Sopotavec in Dušan Pezelj. Tudi tokrat je zmagal Solak, drugi je bil Blažon, nato Pezelj, Šepetavec itd. J. P.

Pred vami so pionirji-šahisti bizeljske šole, takoj po končanem pionirskem šahovskem tekmovalju 3. aprila, ko so ekipno zasedli II. mesto. Občinska prvaka Erna Kajs in Željko Banda držita diplome v rokah. V ozadju je njihov vodja Veljko Banda (Posnetek fotokrožka šole)

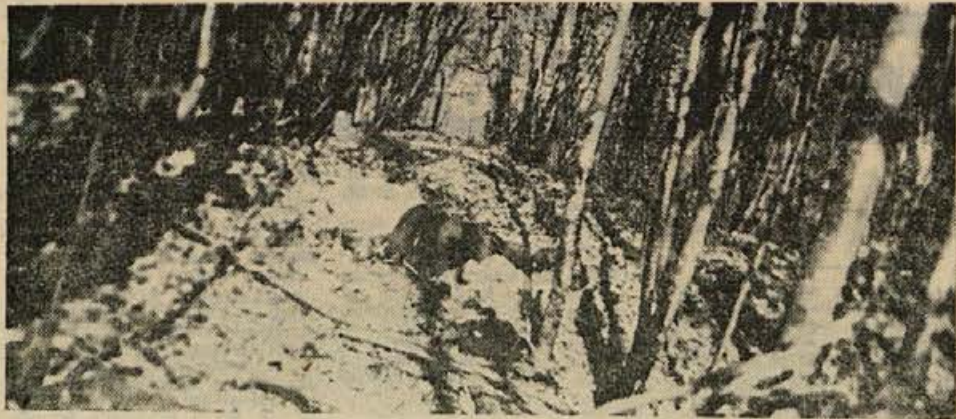

PGD STARA CERKEV DOBIL SREBRNO ZVEZDO

Predsednik republike Josip Broz Tito je pred kratkim odlikoval Prostovoljno gasilsko društvo iz Stare cerkve pri Kočevju z redom zasluge za narod s srebrno zvezdo. V imenu predsednika republike je izročil gasilcem odlikovanje na zboru volivcev preteklo nedeljo podpredsednik Občinske skupščine Kočevje Tone Serčer.

Prostovoljno gasilsko društvo Stara cerkev je bilo ustanovljeno že leta 1883. De-

lalo ni je med drugo svetovno vojno, ker ga je okupator razpustil. Po vojni so vaščani z lastnimi sredstvi nakupili potrebno gasilsko orodje in opremo ter spet ustanovili društvo, ki je doseglo zavidljive uspehe pri delu in na tekmovanjih. PGD Stara cerkev je osvojilo prvo mesto na občinskih gasilskih tekmovanjih, na okrajnih so bili prvi dvakrat, na republiških pa enkrat drugi. Društvo je tudi danes zelo aktivno.

14. aprila okoli 12. ure se je smrtno ponesrečil 61-letni Lojze Bratkovič iz Vrbove 12, ko je pomagal čistiti gozd pri F. F. z Vel. Bana. Med delom je najbrž stopil na italijansko ročno bombo, ki je eksplodirala in Bratkoviča tako poškodovala, da je podlegel že na kraju nesreče. — Čudno je, da ni že prej kdaj prišlo do nesreče, saj so tukaj po vojni že večkrat hodili in grabili listje. Na sliki: ponesrečenec v gozdu na Vel. Banu, kjer se je zgodila nesreča (Foto: P. Miklič)

Znak za odhod je bil prenegel

Ivan Ulčnik, avtobusni sprevednik, in Alojz Zlogar, šofer, sta se morala pred kratkim zagovarjati na okrožnem sodišču v Novem mestu zavoljo nesreče, ki se je zgodila 3. avgusta 1964 v Krškem.

Pri jutranjem avtobusu ob 6.30 je sprevednik dal znak za odhod, ne da bi se prepričal, če so že vsi potniki izstopili in če so vrata zaprta. Šofer je na njegov znak odpelel, vendar prezgodaj. Potnica Ivanka Bobovnik je bila še na stopnicah, ko se je avtobus začel premikati, sprevednik pa je tedaj hotel vstopiti. Na pločniku sta se trešila potnica in sprevednik, pri tem pa je Ivanka Bobovnik padla pod kolo avtobusa ter si močno poškodovala levo nogo. Ostala bo trajen invalid.

Na sodišču in še prej na zaslišanjih sta sprevednik in šofer zatrjevala, da sta bila oba v avtobusu, ko je bil dan znak za odhod, medtem ko v resnici ni bilo tako. Sprevednik je pri zadnjih vratih izstopil, dal znak za odhod in se pognal proti prednjim vratom, hoteč vstopiti, pri tem pa je nastala nesreča. Sodišče je oba spoznalo za kriva, da

sta iz malomarnosti in z vožnjo proti predpisom ogrožala javni promet in spravila v nevarnost življenje ljudi.

Obsojena sta bila: Ivan Ulčnik na 3 mesece zapora in Alojz Zlogar na 6 mesecev zapora, oba pogojno za 2 leti. Razen tega morata plačati stroške oškodovankinega odvetnika v znesku 17.600 din.

Otrok skočil pred avto

Leopold Jezovšek iz Ljubljane je 12. aprila pripeljal s fiatom 1300 v Dolenje polje. Takrat je pritekel na cesto 3-letni Jurček Tavčar in se zalezel v sprednji blatnik, od tam pa je padel na cesto. Deček je bil laže poškodovan.

Na ovinku zdrsnil s ceste

16. aprila zvečer je Leopolda Broda iz Ljubljane, ko je peljal čez Gorjance proti Novemu mestu v ostrem ovinku na Vahti zaneslo s ceste. Zdrsnil je po nasipu v kanal. Na osebnem avtomobilu je 500 Ndin škoda, voznik pa je ostal nepoškodovan. Leopold Brod je vozil brez vozniškega dovoljenja.

Po nesreči pobegnil

17. aprila okoli 19.30 sta na cesti v Zeljnah pri Kočevju trčila motorist Anton Meglen iz Zeljn 35 in mopedist Rudi Rus s Trate 44. Pri nesreči sta oba padla po cesti. Motorist, ki je bil laže poškodovan, je po nesreči pobegnil, a so ga odkrili še isti dan. Priznal je, da je spil tudi 3 kozarce piva. Začasno so mu vzeli vozniško dovoljenje.

Vlom ni uspel

V noči med soboto (16. aprila) in nedeljo je neznanec poskušal vlomiti v trgovino DOLENJKJE v Karteljevem. Ker ni mogel v trgovino skozi vrata niti skozi okna, je vdrl v shrambo Ane Strgar, ki stanuje v isti hiši. Odnesele ni ničesar, na vratih in oknih pa je naredil precejšnjo škodo.

Ne odlašajte s prijavo vlomnih tatvin!

22. marca popoldne je B. G. s pomočjo dveh mladoletnikov vlomil v stanovanjsko hišo na Boričevem in ukradel 6.800 S DIN. Oškodovanka vloma ni prijavila, zato so se šele 15. aprila pričele poizvedbe na podlagi govorice. Vlomilce so odkrili in jih odpeljali v preiskovalni zapor.

Občani bi morali vlome, tatvine in druga kazniva dejanja sproti prijaviteljati, saj gre tudi pri manjših kaznivih dejanjih včasih za človeka, ki ima na vesti še več drugih tatvin in ga prav zadržanja lahko pomagata odkriti!

Zlomljena noga

16. aprila okoli 19. ure se je zgodila na Rudniku pri Kočevju huda prometna nesreča. Mopedist Franc Miklič in njegova žena, oba z Rudnika 27, sta se prevrnila, pri čemer si je žena zlomila levo nogo. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnišnico. Mikliča so preizkusili z alkoskopom, ki je pokazal, da je bil vinjen.

»Trd bodi, neizprosen...«

V novomeško kavarno Center se je nekega popoldneva skoraj zavalil visok in plavalas možakar v usnjenem jopiču.

»Punce mi pravijo Tony, žena pa, hk, baraba. Hahah! Mislite ve, dolenjske p... da sem po župi priplaval!« Nato natakariči, skoraj na uho: »Punca, kaj pa ti veš o življenju? Si že slišala za dohtarja fig? Eh, dohtar, hk, kako si lepo rekel: 'Le začniva pri Homeru, prosil reva dni je stare...' Punca, ampak veš, zakaj je prosil? Zato, ker ga je rad pil, hk... Kaj zijaš, boš dala konjak al' ne?«

»Ti mi greš počasi na jetra,« mu je rekla natakariča.

»Mani ga, ampak si vseeno fejest punca,« je pomežikoval Tony in lovil zdaj ravnotežje zdaj kozarček.

Ko je Tony pograbil maligansko vsebino, ki še daleč ni segla do cementa, je »za hec« mahnil po glavi Korlina, da se je začel majati kot šiba na vodi, ampak ne »za hec«.

»Veš, kaj si ti zame, čisto navaden... hk... juhu!« je rekel Korl in poslal umazano desnico v patrolo proti natakariči.

»Marš!« ga je zavrnila.

»Plačal!« bomo pa tam, hk,« je rekel Tony, ki ga je neslo k mizi pri oknu. »Vi, kolikor vas je tukaj, ste čisto navadne reve. Kaj pa veste o Prešernu! Ampak dohtar ga je znal piti, hk...« Zavzel je svetniško držo in ko je recitiral »Trd bodi, neizprosen mož...«, ga je zaneslo. »Uuuuuh!« je stisnilo za srce klepetavo gospodinja z Glavnega trga, ko se je Tony nevarno nagnil vznak in ji zgrmel pod nogo, kolikor je bil dolg in tezak.

»Uuuuuh, oh, aah,« je lovila sapo nesrečnica še dolgo potem, ko je Tony že stal na svojih nogah.

Na kraj nesreče je takoj prihitela natakariča in kratko rekla: »Plačati!«

Da je Tony tistega dne še kje delal »padalski izpit«, viri ne povedo. Prav tako ni znano, kje in kdaj se je iztreznil. Pregreha je tako misliti, mar ne?

»Pijmo, dokler bo kaj v sodih in žepih!« To izjavo fantje iz gostilniške stroke nadvse cenijo. Gorje, če se pride trezen odjezati! Pravo vino bo moral piti... Oni drugi (beri: vinjeni) spijejo vse. Ne gledajo v kozarec, pa dobro plačajo. Zato bi morali v nekaterih gostilnah obesiti napis: TREZNIM NE TOCIMO! Pa so gostilničarji »nekje« slišali, da jih bo doletela kazen, če ne bodo imeli napisov: VINJENIM GOSTOM NE TOCIMO! Kar naj pridejo pogledat! Zivel »kšeft!«

IVAN ZORAN

S tujim mopedom k dekletu

Nekoč je Stefan Kovačič pustil svoj moped pod Jankovičevo šupo v Sentičnejem. Ker se od tam naprej je avtobusom odpeljal v IMV na delo. Ko se je nazaj grede spet hotel izpod šupe odpeljati do doma, je opazil, da mopeda ni. Naslednji dan ga je našel na Pirkovičevo ograjo tako dolomljenega, da je moral plačati za popravilo 20.515 din.

Izvedel je, da mu je moped vzel Jože Kovačič, se z njim

odpeljal najprej na Otočec, nato pa še na obisk k dekletu v okolico Rake. Osumljenec je zanikal vsako krivdovost ter trdil, da je bil takrat na delu v IMP, prav tako kot oškodovanec. Izkazalo pa se je, da je na delo res prišel, kasneje pa izjavil, da mu je slabo, zato je prej odšel domov. Ker se s tujim mopedom ni privič vozil, mu tudi občinsko sodišče v Novem mestu, ki je zadevo obravnavalo, ni verjelo. Obsojen je bil na 20 dni zapora.

NA VODO JE POZABIL

Kvalificiranemu traktoristu A. G., zaposlenemu pri Komunalnem podjetju v Novem mestu, se je letos 9. januarja pokvaril buldozer. Zapeljal ga je pred mehanično delavnico, v naglici odstranil baterije in ter se naglo odpeljal domov, kamor se mu je tedaj zelo mudilo. Čez dva dni se je spomnil, da bi utegnila voda v motorju zmrzniti. Ko je prišel pogledat, če je vse v redu, je bilo že prepozno. Zaradi zmrznjene vode je

počil blok motorja. Škoda je bila ogromna.

Zaradi nevestnega ravnanja z družbenim premoženjem se je moral zagovarjati na občinskem sodišču v Novem mestu. Spoznali so ga za krivega velike škode ter ga obsojili na 2 meseca zapora, pogojno za 2 leti in na plačilo odškodnine Komunalnemu podjetju v znesku 1 milijon 005.181 din.

Voznik vprege brez luči

8. marca zvečer se je pripeljal v osebnem avtu inž. Stane Pečaver iz Črnomlja do vasi Suhor, ko je s stranske ceste pripotoval na vprežnem vozu brez luči Jože Krstina. Zaradi kratke razdalje je avto zadel voz, vendar pri tem ni bil nihče ranjen. Škodo cenijo na 1800 N dinarjev.

ZAVOD ZA UPRAVO
POKOPALIŠČ
NOVO MESTO
Prešernov trg št. 8

prodaja LICITACIJI

AVTO KOMBI
v voznem stanju

dne 28. aprila 1966: ob 9. uri za družbeni sektor in ob 10. uri za zasebni sektor.

Vsa nadaljnja pojasnila prejmete od 20. aprila 1966 dalje v naši pisarni.

„INIS“
industrija stekla
NOVO MESTO

razpisuje
prosta delovna mesta

REFERENTA
za prodajo
KNJIGOVODJO
za obračun
delavnic

Pogoj: ESS in ustrezná praksa. Nastop dela je možen takoj. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po preteku roka za sprejem ponudb. — Osební dohodek po pravilniku. Stanovanj ni.

Pismene ponudbe pošljite kadrovske službi podjetja v 15 dneh po objavi. Ponudba mora obsegati podatke o izobrazbi, dosedanjem delu, rojstne podatke in točen naslov.

LOV ZA NACISTIČNIM ZAKLADOM

S tem zakladom je povezano tudi ime enega izmed vojskovodij v drugi svetovni vojni Erwina Rommela, ki je za Hitlerja vodil armado, znani »Afrika-Korps« v spopadu z drugim vojskovodjem, maršalom Montgomeryjem. Obe vojski sta se spopadli v afriškem pesku, odločilna pa je bila zgodovinska bitka pri El Alameinu, kjer je Rommel doživel usoden poraz, po katerem si ni več opomogel. V začetku leta 1943 se je začel veliki Rommelov umik od vzhoda na zahod in bilo je jasno, da je v Afriki opravil.

Toda Nemci so tudi med umikom mislili na ropanje. Oropali so pol Evrope, kako naj bi se bili tedaj odrekli ropu v severni Afriki. Kar najbolje so jo morali izžeti.

Zato je poseben oddelek Rommelovega Korpusa, imenovan »Devisenschutzkommando« ali krajše DSK, sistematično ropal denar in drago kamenje v bankah, podjetjih in pri zasebnikih v Libiji, Tuniziji in delno v Alžiriji. Vsaka nemška enota je pravzaprav imela svoj DSK in v njem strokovnjake za valute, bančne uradnike, zlatarje in draguljarje, ki so morali oblačiti sivo zeleno nemško uniformo. Steli so jih za junake, podobno kot tiste zločince, ki so metal bombe iz letal ali prodirali s tanki. Vse je bilo namenjeno veličini rajha in slavi Adolfa Hitlerja.

DSK ali Devisenschutzkommando Rommelovega Afrika Korpusa je imel precejšnje uspehe. Čeprav je videti, da v afriškem pesku, na katerem so se bojevali, ni nobenega bogastva, je ta specializirani odred za valute, zlato in dragulje naropal tam nekaj milijard. Tu so bile zlate palice, platina, vzhodnjaški dragulji, zlatniki vseh vrst in razni umetniški predmeti.

Del tega so poslali v Nemčijo. Po vojni so nekaj tega naropane blaga odkrili in rešili. Toda pretežni del je baje v morju pred Korziko.

Zaklad je bil baje v šestih okovanih zabojih in ti zaboji so baje leta 1943 prispeli na morsko dno.

Človek, ki trdi, da o tem ve, ker je bil pri dogodku neposredna pričča, se imenuje Peter Fleig, Nemeč iz Češkoslovaške. Ko je Hitler vdrl v to deželo, je bil star 19 let in kot Nemeč je z navdušenjem postal junak nemške wehrmacht. Toda čeprav ni bil nikoli videl morja — rodil se je 500 km daleč od njega — so ga uvrstili v mornarico. Leta 1943 je bil Peter Fleig star 24 let in podčastnik na nekem

torpednem čolnu z oporiščem v pristanišču Castellamare di Stabia blizu Neaplja. Takrat so imeli Nemci v Italiji več podobnih oporišč.

Jeseni 1943 je bilo Nemcem v takšnih italijanskih oporiščih precej »vroče«. Angleži in Američani so že bili zavzeli Sicilijo in so prodirali po italijanskem otoku. Nedaleč Neaplja, v Salerno, so zavezniški pripravljali svoje drugo mostišče. Le-to je vodilo prek gorskega venca nedaleč Castellamara. Bombardiranje je bilo silovito, kmalu bo padel Neapelj z okolico. Pripravljali so evakuacijo Castellamara. Na pomolih tega velikega pristanišča so bili ogromne količine najrazličnejšega materiala, zaboji polni listin, orožja itd. Težko naloženi tovornjaki so sopli proti severu, proti Rimu, da jih ne bi zajela anglo-ameriška okupacija.

FLEIG PREVZAME POBUDO

Enota, v kateri je bil Peter Fleig, še ni dobila podrobnejših navodil. Postajal je nestrpen.

»Kaj čakajo?« je spraševal mornarja Kurta Schweriga, s katerim sta silonela ob ladijski ograji. »Saj sploh nimamo dovolj moči na ladji. Poročnik Kramer se še ni vrnil iz Sorrenta. Če se ne bo kak admiral spomnil, da smo na svetu, bomo jutri ob zajtrku videli Američane...«

Kurt Schwerig je pljunil v morje, nekolikanj razmislil in dejal:

»Ce že hočeš slišati moje mnenje, se Kramer ne bo več vrnil. Sicer pa ta lupina sploh ne potrebuje častnika. Z zavezanimi očmi lahko prepeljem tale naš čoln vse do Kitajske. Toda meni res ni do tega, da bi še naprej čakal tukaj in rad bi vedel, kdaj bo prišel ukaz.«

»Tudi jaz ne pričakujem več Kramerja,« je dejal Fleig. »Očitno je, da se boji: najbrž je kje ostal ali pa se napolil v Rim. Zares bi bilo najbolje, če bi tudi mi odrinili...«

Ko sta tako snovala, je Schwerig dregnil Fleiga in mu dejal:

»Poglej, zdi se, da ne bova več dolgo čakala!«

Proti kraju, kjer je bil privezan čoln, je peljal avtomobil generalštaba, za njim pa trije tovornjaki. Ustavili so se. Stirje nemški častnik, gestapo-vec in mornariški poročnik so stopili iz avtomobila in se napolili proti Fleigu in Schwerigu. Pred vsemi je stopal visok in suhljat polkovnik.

Dva mornarja s torpednega čolna sta se vzravnila in pozdravila nenadjevano skupino. Polkovnik je površno odzdravil. Fleig je zagledal na njegovem rokavu trak z napisom »Afrika-Korps«.

»Kdo poveljuje tukaj?« je strogo vprašal polkovnik.

ODLOČITE SE TUDI VI:
naročite si Dolenjski list
na svoj naslov!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 22. aprila — Leonida Sobota, 23. aprila — Vojko Nedeljek, 24. aprila — Jurij Ponedeljek, 25. aprila — Marko Torek, 26. aprila — Zdeslav Sreda, 27. aprila — Ustan, OF Cetrtak, 28. aprila — Pavel

VAHVANJE

Ob bridki izgubi naše nadvse ljubljene hčerke in sestrice.

JOŽICE GASPERIČ

iz Biške vasi
se najtopleje zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih dneh kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali, jo v tako velikem številu spremlili na njen tihi domček k mirnemu spanju in ji postili toliko prerani grob z venč in cvetjem. Prisrčna hvala dr. Pavloviču iz Novega mesta za vso naklonjenost. Posebna hvala tudi dr. Nasti Mihevc iz ljubljanske klinične bolnice za vso materinsko ljubezen in požrtvovalnost, kakor vsemu bolniškemu osebju. Topla hvala pevskemu zboru osnovne šole Mirna peč za žalostinke in poslovitne besede. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala! Neuložljiva mama, oče, sestrica in bratec.

Ob bridki izgubi naše drage mame in stare mame

IVANE TERLEP

iz Ređerice vasi
se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti. Godznetnu gospodarstvu Novo mesto in vsem darovalcem cvetja in vencev, dr. Vodniku za požrtvovalnost in vsem, ki so pomagali v težkih trenutkih in izrazili sožalje.
Zalujoči hčerki
Fani in Ivanka z družinama

Ob bridki izgubi mojega dragega moža in svaka

JOŽETA SAJETA

iz Hruševca
se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli sodelovali in z nami sočustvovali, ga spremlili na njegovo zadnjo pot ter mu poklonili vence in cvetje. Zahvaljujemo se zdravnikom dermatološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto ter strojnemu osebju, č. duhovščini za spretnost ter vsem vaščanom in prijateljem. Vsem za vse še enkrat iskrena hvala!
Zalujoča žena Marija
in ostalo sorodstvo

Ob težki izgubi naše dobre in skrbne mame, stare mame in tačče

MARIJE DRAŠLER

se najtopleje zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki so mi izrazili sožalje in jo spremlili na

Obvestilo kmetovalcem

Zaradi prvomajskih praznikov v NOVEM MESTU ne bo sejnice 2. maja in 9. maja zaradi državnega praznika. Sejnica za govejo živino in prašiče bo v torek, 10. maja 1966.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni sproved od 4.30 do 8.00.

PETEK, 22. APRILA: 8.05 Operna matineja, 9.25 Domače viže — domači ansambli, 10.15 Kratak glasbeni izlet v Makedonijo, 10.35 Novost na knjižni polici, 11.00 Turistični napotki za tuje goste, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Janez Jazbec: Zdravstvena zaščita goved na pašji, 12.40 Slovenske narodne opremljavi harmonike pojeta Marija Gorenc in Lovro Rešek, 14.35 Japonska narodna glasba, 15.20 Napotki za turiste, 15.45 V svetlo znanosti, 17.05 Petkov simfonični koncert, 18.20 Igra Zabavni orkester RTV Ljubljana, 20.00 Lope melodije, 20.40 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih

SOBOTA, 23. APRILA: 8.05 Glasbena matineja, 9.45 Cetrt ure z ansambli Mojmirja Sepeja, 10.15 Iz oper francoskih komponistov, 11.00 Turistični napotki za tuje goste, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Anton Lasič: Kontrola kakovosti mleka na Gorenjskem, 12.40 Ansambel Borisa Franka in trio Vitala Ahaciča, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Pesni in plesni jugoslovanskih narodov, 17.05 Gremo v kino, 18.20 Iz rojnih postaj, 18.45 S knjiž-

njeni zadnji poti 26. marca na novomeškem pokopališču. Vsem, prav vsem prisrčna hvala!
Zalujoča Nani Gudič z družino
Beograd, 18. 4. 1966

Namesto cvetja na grob pokojne Zore Mersol, poklanja zvezi slepih v Novem mestu 30.00 Ndin družina Rudi in Pavla Smola iz Zabeje vasi. Iskreno se zahvaljujemo!

PREKLIČI

Miha Jerman, Zagrad 1, Otočec ob Krki, prepovedujem hojo in vožnjo po moji parceli 1943. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Ana Pečarič iz Prečne 9 pri Novem mestu, prepovedujem vožnjo in hojo čez travnik in Polju. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Franc Luzar iz Gaberja 79, p. Brusnice, prepovedujem pašo vsem, ki niso plačali paze na parcelah katastralne občine Gaberje, parcelna številka 849-850-853-854.

mal oglas

ODDAM STANOVANJE in nekaj zemlje v bližini Novega mesta. Prednost imajo upokojenci. Naslov v upravi lista (412-66).
PRODAM STANOVANJSKO HIŠO, gospodarsko poslopje in približno 4 ha zemljišča. Cena po dogovoru. Blaž Bahč, Kostonjek 12 pri Zdobah, pošta Krško.
PRENOVLJENO HIŠICO, kuhinjo in dve sobi, lepo podkleteno, v Smarju št. 3 pri Sevnici ob Savi, ugodno prodam najboljšemu kupcu. Jože Koletko, Vaše pri Medvodah.

CENIK: vsak oglas do 10 besed — 9 novih din, vsaka nadaljnja beseda 1 novi dinar. Za naslov v upravi list: št. pribitek 1 novi dinar — Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglaših, zahvalah, osmrtnicah, čestitkah, prekličih in pod objavah 20 odst. popusta

GLOBOK otroški voziček prodam. Mlinarič, Nad mlino 19, Novo mesto.

UGODNO PRODAM mlino za žito. Naslov v upravi lista (411-66).

PRODAM SOBNO kredenco, hrastovo raztegljivo mizo in stole. Kristanova 1.

PRODAM malo rabljeno vprežno kosilnico »Cornik«. Ponudbe na upravo lista pod »Ugodno«.

DVE NOVI AVTOMOBILSKI GUMI 5,60 x 13, »SAVA«, dobro uloženi, prodam v Novem mestu po nabavni ceni. Naslov v upravi lista.

PRODAM novo motorno žago Jobi. Trebnje 64.

PRODAM pet avtomobilskih kompletnih plaščev, pet avtomobilskih obrocev in štiri zavorne valje — kompletne, primerno za gumni voz. Naslov v upravi lista (404-66).

POCENI PRODAM osebni avtomobil z znamke Wanderer. Naslov v upravi lista (403-66).

PRODAM dobro ohranjen moped. Pavel Jevnikar, Otočec 21.

PRODAM 25 arov vinograda na Trški gori. Naslov v upravi lista (396-66).

PRODAM kompletno trodelno okno. Buk, Kostialova 7, Novo mesto.

PRODAM motorno kosilnico »Gutbroda«. Albina Per, Smačja vas 9, Sentjerne.

BCS Z VOZICKOM, vprežno kosilnico in grablje prodaja Selak, Dobrava, p. Skočjan.

LAMBRETO 125 cm z malo okvaro prodam za 6000 Ndin. Toni Grlič, Senovo, p. p. 11.

KUPIM ALI VZAMEM v najem namizno vago in decimalko ter manjše rolete za okno in vrata. Hutar, Rožni dol, Semič.

SOBO IN HRANO dobi dekile, ki bi pomagalo v gospodinjstvu po službi. Bršlin, stolpič 1, Novo mesto.

KUPIM dobro ohranjen biljard. Naslov v upravi lista (400-66).

VEČJO SOBO iščeta zakonca v Novem mestu ali bližnji okolici za 1 leto. Ponudbe pod »Takoj — dober plačnik«.

IŠCEM ŽENSKO, ki bi na svojem domu varovala 10-mesečne otroka 8 ur dnevno na Mestnih njivah. Dr. Jan Struhar, Mestne njive, blok 6, Novo mesto.

POROČNE PRSTANE po zadnji modi izdeluje zlatar in Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze).

NA DOM sprejemem strojepisna dela. Naslov v upravi lista (399-66).

PREPISUJEM NA STROJ in prevajam iz tujih jezikov. Naslov v upravi lista (42466).

IŠCEM GOSPODINJSKO POMOČNICO k tričlanski družini. Dr. Murganič, Zdravstveni dom Brežice, stanovanje Tomšičeva 3.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejemam takoj. Milka Zupančič, Marice Kovačeve 10, Ljubljana.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejemamo s 1. majem k štiričlanski družini. Dobra plača, ugodni pogoji. Interesente prosimo, da se javijo na naslov: Marino Mahne, Starovaška 8 (bančni blok), Krško — v popoldanskem času.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejemam takoj. Pogoji ugodni. Matičič, Preradovičeva 44, Ljubljana.

POSTENO DEKLE, za pomoč v gospodinjstvu k tričlanski družini odraslih, sprejemam takoj. Pogoji ugodni. Vida Olga, Ljubljana, Goče Dečkova 22.

PRODAM FIAT 600 in moped. Irča vas 39, Novo mesto.

PRODAM DOBRO OHRANJEN skedenj. Naslov v upravi lista (42866).

MLAJŠO UPOKOJENKO sprejemam za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista (427-66).

UPOKOJENEC, star 57 let, razvezan, želi spoznati preprosto kmečko deklet ali vdovo, ki ima svojo hišo in nekaj zemlje na podeželju. Ponudbe pod »Lepa Dolenjska«.

IŠCEM GOSPODINJSKO POMOČNICO k dvema članoma. Po možnosti jo zaposlim v tovarni. Franc Hafnar, Zg. Bitnje 23, p. Zabnica, Kranj.

PRODAM OSEBNI AVTO Zastava 750, 35.000 km, v brezhibnem stanju, z vgrajenim radio aparatom in 4 novimi rezervnimi gumami. Dr. Janko Drnovšek, Brežice.

SUPERAVTOMATICNI

PRALNI STROJI

vseh znamk

ZADNJI MODEL!

Nudimo garancijo,

uredimo vse izvozne

listine.

Plačilo v vseh valutah.

Devizni račun pri Banca commerciale, Trieste,

10650/0

PEROTTI-EXPORT, VIA

CARPISON 20, TRIESTE

18.15 »Signalie«, 18.45 Družba in čas. 20.00 Koncert komornega orkestra Slovenske filharmonije, 21.15 Z melodijami po svetu.

TOREK, 26. APRILA: 8.05 Glasbena matineja, 9.25 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri, 11.00 Turistični napotki za tuje goste, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Matic Golob: Kako se vključuje koruza v naš kolobar v Beli krajini, 12.40 »Fani je tih dolina in ansambel Boruta Lesjaka, 13.30 Priporočajo vam... 15.30 V torek na svidenje, 17.05 Koncert po željah poslušalcev, 18.45 Na mednarodnih krišpotjih, 20.00 Poje mešan zbor »Proleters iz Sarajeva, 20.20 Radijska igra — Matej Bor: Težka ura, 21.25 Iz fonoteke radia Koper.

SREDA, 27. APRILA: 8.05 Laska orkestralna glasba, 9.40 Iz javnega koncerta »Otroška pesem 1966«, 11.00 Turistični napotki za tuje goste, 11.15 Novi posnetki Partizanskega invalidskega pevskega zbora p. v. Radovana Gobca, 12.05 »Naglo puške smo zgrabili...«, 13.30 Slovenske narodne pesmi z zborom in solisti, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Igrajo jugoslovanske pihalne godbe, 16.00 Oddaja o mladini Kočevske, 17.05 Govori Radio Osvobodilna fronta, 20.00 Iz jugoslovanske lahke glasbe, 20.30 Matija Bravničar: Hlapec Jernej.

CETRTEK, 28. APRILA: 8.05 Glasbena matineja, 9.40 Laska orkestralna glasba, 10.15 Koncert ansambla beograjske opere, 11.00 Turistični napotki za tuje goste, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kme-

SPREJMEM KMEČKO DELAVKO takoj ali po dogovoru. Lahko tudi starejša. Plača 30.000 do 35.000 starih din z vso oskrbo. Janko Aljančič, pošta Križe 16.

MOSKE OBLEKE dam za drva. Naslov v upravi lista.

ZDRAVILISČE ROGASKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donat« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri trgovskem podjetju HMEJLNJK — telefon 21-129, in STANDARD — telefon 21-158.

KINIO

Brežice: 22. in 23. 4. špankotalijanski barvni film »V senci Zoroa«, 24. in 25. 4. francoski barvni film »Fantomasi«.

Crnomelj: 22. in 24. 4. ameriški barvni film »Ptičje«, 26. in 27. 4. jugoslovanski film »Ključ«.

Kočevje: »Jadrani«, 22. do 24. 4. ameriški barvni film »Rio Kongo«, 25. in 26. 4. ameriški film »Krvnik iz Nevada«, 27. in 28. 4. francoski barvni film »Melodije v prtiličju«.

Kostanjevica: 24. 4. ameriški barvni film »Razbita ladja«, 27. 4. madžarski barvni film »Sonec na ledus«.

Metlika: 23. in 24. 4. ameriški film »Carobni napoj dr. Jerijaj«, 27. in 28. 4. češki film »Neizkoriščeni Alibi«.

Mokronog: 23. in 24. 4. jugoslovanski barvni film »Winetous«, Novo mesto »Krkas«, 22. do 25. 4. francoski barvni film »Črna Lala«, 27. in 28. 4. italijanski film »Možje na kongresu«.

Ribnica: 23. in 24. 4. francoski glasbeni film »Proti Jamajki«, Sevnica: 23. in 24. 4. ameriški film »Alamos II. del«, 27. 4. nemški film »Banda groze«.

Sodražica: 23. in 24. 4. italijanski barvni film »Maševanje Vikingov«.

Sentjerne: 23. in 24. 4. barvni film »Afrodita, boginja ljubezni«.

Trebnje: 23. in 24. 4. angleški barvni film »Peklenški klub«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile. Milka Lobe iz Lopate — Branka, Pavla Klobčar iz Podgrada — Tatjana, Marija Rozman in Suborja — Bojana, Danica Kraševc iz Jelš — Janja, Marija Goljčiček iz Dolge vasi — Bojana, Jožica Mencin iz Drame — Tomaza, Milena Župevec iz Gornjih Sušic — Metoda, Alojzija Zagar iz Jelš — Danijelo, Marija Mavsar iz Pleša — Jožeta, Zofka Jesih iz Gornje Radulje — Bernardko, Neža Primc iz Podplbe — Janjo, Vera Mrvar in Cvilba — Draga, Francka Jakše iz Vojne vasi — Tomaza, Anica Barbo iz Malega Kala — deklico, Jožica Piškurič iz Ređerice vasi — dečka; Kristina Florjancič iz Gornjega Karteljeva — deklico, Ana Turk iz Solišč — deklico, Gizela Povše iz Podhoste — dečka

OBVESTILA

Oblačila solidno očisti Kemična čistilnica Novo mesto, Germova 5.

Obiščite partizanski dom »Frata« za prvomajske praznike in dan zmagaj! Za razvedrilo in ples bo poskrbel Marica iz Straže. Za jedao in pijačo preskrbljeno. Vabljeno.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 21. APRILA: 19.00—19.30 — Mladinska oddaja.

NEDELJA, 23. APRILA: 10.20 — Poročila — Miroslav Kambič: Programne osnove ekonomskega in družbenega razvoja SRS do leta 1970 — Obletnica ustanovitve Kozjarskega oddreda — Razgovor s tovarševem Kostanjškom o rekreacijskem centru brežiške občine v Savudriji — Iz novinarjeve beležnice — Za našo kmetovalce — Poslušate posnetke kvinteta Petrič in Mihe Dovžana — Magnetofonski zapis: Obisk v Tovarni pohštva — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila in sproved naših kinematografov, 13.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 26. APRILA: 20.00 — Prispevek za starše — Novo v knjižnici — Filmska vzgoja II in pregled filmov — Sportni komentar — Obvestila — Glasbena oddaja: Poslušajte narodne in umetne vokalni izvedbi.

IZ LOVSKE PRAKSE

Zajec v naročju lovca

Ze pred več leti je lovska družina Draga organizirala pogon na zajce. V vsem programu pa je počil le en strel... in potem je razkurjeno pripovedoval lovem strelec, lovec Edvard Poje, ki je danes predsednik Lovski družine Draga:

— Joj, joj! Kaj sem danes doživel! Kaj takega pa še ne!

In kaj se je zgodilo? Strelec je pripovedoval sicer le nekoliko drugače, zgodilo pa se je verjetno tako:

Na zajca je čakal na vsekani poti, pred njim pa je bila huda goščava. Slišal je psa, ki je gonil zajca. Lovec je čakal, da priteče zajec in pestoval na rokah puško. Kar naenkrat pa je iz gošče skočil zajec presenečenemu lovcu prav v naročje, da je od presenečenja pritisnil na puškinega petelina. Bum! Preplašeni zajec jo je ucvril na eno stran, lovec pa na drugo...

KRONIKA NESREČ

Zaprl ji je pot

12. aprila zjutraj je mopedist Alojz Zupančič iz Dobriča na cesti pred gostilno Opara prehitel kolesarico Ano Pust iz Breze, zavil v desno in ji zaprl pot. Zupančičeva se je zaletela v zadnji del mopeda in padla. Zlomila si je roko, poškodovala glavo in dobila večje praske po licu. Mopedist ni bil poškodovan.

Mopedista sta trčila

Na Ljubljanski cesti sta 12. aprila zvečer pri SGP PIONIR trčila mopedista Ferdo Kužnik iz Bršlina in Stane Jeraj iz Gor. Karteljevega. Ferdo Kužnik je pripeljal izpred samskega doma ne da bi se prepračil, če je cesta prosta. Na Kužnikovem mopedu je majhna škoda, mopedista pa sta ostala nepoškodovana.

V ovinku ga je zaneslo

Janez Bukovec iz Dol. Ponikev se je 12. aprila zvečer pripeljal s motorjem v Vrhnjo. V ostri ovinku se je srečal s osebnim avtomobilom. Umaknil se mu je na skrajni desni rob ceste, kjer je motorist zaneslo, da se je prevrnil. Bukovec je laže poškodovan po glavi, na motorju pa ni škode.

Mopedist in motorist sta trčila

13. aprila dopoldne se je Alojz Erbecnik peljal z mopedom iz Bršlina v Prečno. Nasproti mu je pripeljal Alojz Kristan iz Češče vasi z motorjem. Oba sta vozila po sredi ceste in se prupozno opazila ter trčila. Motoristu je pri trčenju odrezalo kazalec na desni roki, mopedist pa si je zlomil spodnjo čeljust in palec na roki. Na obeh vozilih je škoda za več kot 2000 Ndinarjev.

Konj se je splašil

Franc Korelec se je peljal z osebnim avtomobilom nemške registracije od Martinje vasi proti Velikemu Gabru. Pripeljal je do vprežnega voza Ludvika Slaka, ob katerem je stal nevprižeten konj. Konj se je ustrašil avtomobila in skočil pred avto. Zaradi trčenja je konj padel po tleh, vendar je voznik uspel zavreti. V osebnem avtomobilu je bil po obrazu laže poškodovan sopotnik Lado Korelec, na avtomobilu je škoda za več kot 2500 Ndin, laže pa je poškodovan tudi konj.

Trojno trčenje

Milan Uršič je pripeljal 14. aprila popoldne iz Metlike s tovornjakom v Gotno vas. Nasproti mu je prihajal motorist Ferdo Jaklič iz Gotne vasi, s stranske ceste pa Jože Brudar iz Novega mesta v osebni avtomobilu. Uršič je opazil, da se Brudar ni prepračil, če je cesta prosta. Uršič je zato ustavil. Zaviral je tudi motorist, vendar je trčil v levi del osebnega avtomobila, od koder ga je odbilo v sto-

Deklina skočila pred kolesarico

14. aprila popoldne se je Marija Stariha iz Strekljčeva peljala s kolesom po cesti v Semiču. Čez cesto je stekla in je nenadoma skočila pred kolo 10-letna Rozalija Pasič. Kolesarka je deklico podrla in tudi sama padla. Deklica je tako poglobila, kolesarka pa je dobila pretres možganov, poškodbe na glavi, licu in nogi. Zdravi se v bolnišnici.

20 metrov je drsel po strmimi

Marjan Polovič iz Črnomlja si je 15. aprila sposobil osebni avtomobil pri Jožetu Zvabu na Mirni gori. Z družbo se je odpeljal proti Črnomlju. Na gozdni cesti je zapeljal s ceste, se prevrnil po strmini in obstal na levem boku 20 metrov pod cesto. Potnik in voznik so odnesli celo kožo, na avtomobilu pa je škoda 6.000 Ndin.

Med srečavanjem ga je zaneslo

15. aprila zjutraj je Jože Bregar iz Sel pri Dobu peljal tovornjak iz Zuzemberka proti Zagradu. Med Prapročami in Poljanami se je srečeval s tovornjakom KZ Zuzemberk, ki ga je vozil poklicni voznik Avguštin Kustrin. Kustrin je pred srečavanjem svoje vozilo ustavil. Bregarjev tovornjak pa je začelo zanašati in je trčil v Kustrinovega, od tam pa ga je odbilo v cestni usek, kjer se je prevrnil na bok. Na obeh vozilih je za več kot 1500 Ndin škoda.

Kolesar je zavil pred motor

Franc Slapničar iz Dol. Straže se je 17. aprila popoldne peljal z motorjem z Roziko Slapničar iz Dol. Straže v Gor. Stražo. Po cesti sta pred njim vozila na kolesih Franc Kocjan po levi strani ceste in Jože Košir po desni strani. Motorist ju je opozarjal z zvočnimi znaki in zapeljal po sredi ceste. Pri tem je kolesar Kocjan zavil v desno, tako da sta trčila. Motorist s sopotnico in kolesar so padli po tleh, poškodovana pa sta bila Rozika in Franc Slapničar. Na motorju in na kolesu je škoda za 100 Ndinarjev.

Podrl smernik in ostal v ograji

Franc Turk iz Loke pri Črnomlju se je 16. aprila zvečer peljal z dvema sopotnikoma v tovornem avtomobilu iz Novega mesta proti Metliki. Pri Berečji vasi ga je začelo v ovinku zanašati. Podrl je cestni smernik, zadel železno ograjo ob cesti in obstal povprek čez cesto. Voznik in potniki so ostali nepoškodovani, na vozilu pa je škoda nad 1500 Ndin.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje,